

సామాజిక పరిణామక్రమంలో

భారతమహిత

రచన:

జ. రామచంద్రారెడ్డి

చెవ్వారిపల్లె

వెల 0-10-0

69

సామాజిక పరిణామక్రమంలో

భారత మహిత

30/5/11
రామచంద్రారెడ్డిగారి

చెవ్వారివల్ల
జంబుల రామచంద్రారెడ్డిగారి
ప్రథమ రచన.

వెల పది ఆణాలు

ప్రథమ ముద్రణ వెయ్యి ప్రతులు.

అక్టోబర్ 1954.

సర్వహక్కులు రచయితవి.

9127

ప్రచురణకర్త, రచయిత:

9127

జె. ఆర్. రెడ్డి.

ముద్రణ:

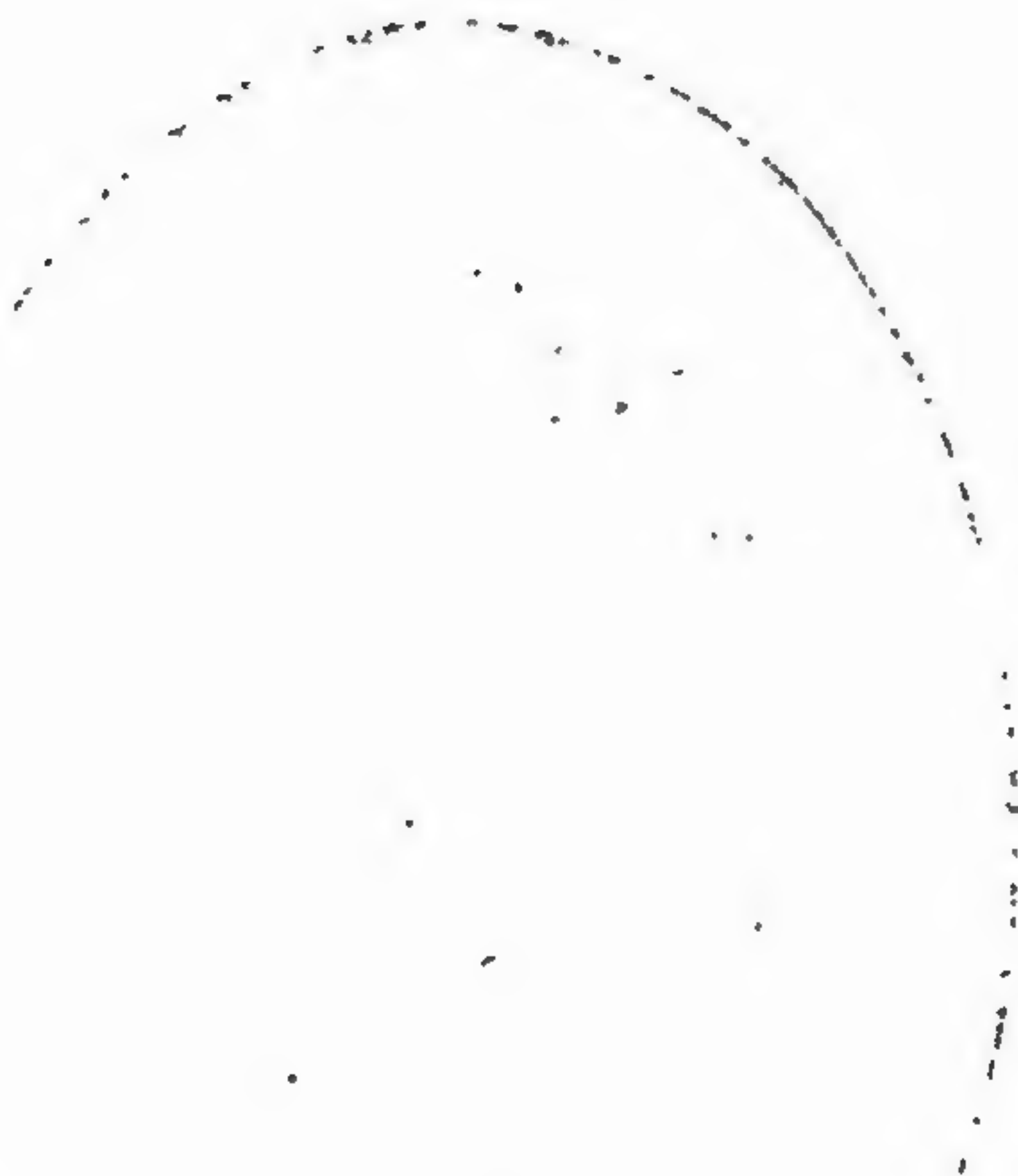
ప్రభాత్ ప్రిస్, హైదరాబాదు.

ర చ య త :

జై. ఆర్. రెడ్డి

iv

అంకితము

ఏకైకపుత్రుడనైన, నన్నే తనసర్వస్వం
గా భావించి బాల్యమాదిగా విద్య,
బుద్ధి, జ్ఞానోదయం కలిగించి పితృ
వియోగాన్ని మరపించిన పూర్ణ ప్రేమైక
స్వరూపిణియైన మాతృ దేవికి.

విషయ సూచిక

పేజీ

1. తొలిపలుకు	
2. ఆదిమ కాలపు-స్త్రీలు	1
3. ముగ్ధేంద్ర కాలపు-స్త్రీలు	5
4. రామాయణ కాలపు-స్త్రీలు	22
5. మహాభారత కాలపు-స్త్రీలు	29
6. అతిథి విధానం	41
7. మనుధర్మ శాస్త్రం-స్త్రీలు	47
8. ఆధ్యాత్మిక వాదం-స్త్రీలు	58
9. మన్వయ్యుగం-స్త్రీలు	63
10. బౌద్ధయుగంనాటి-స్త్రీలు	68
11. సామంత యుగపు-స్త్రీలు	71
12. మహమ్మదీయుల దండయాత్రల తర్వాత	76
13. కొనుగోలు వివాహాలు లేక కన్యాశుల్కాలు	81
14. వేశ్య	88
15. సుశిక్షిత మహిళ	97
16. వర్ణాంతర వివాహాలు	99
17. విధవ	106
18. బూర్జువా సమాజం-స్త్రీలు	110
19. స్త్రీ స్వాతంత్ర్యం	120
20. మార్క్సిజం-స్త్రీలు	127
21. ముగింపు	141

తొలి పలుకు

యీపుస్తుకంయొక్క ప్రధానోద్దేశ్యం స్త్రీ పురుష సంబంధాలు ఆదిమదశనుంచీ నేటివరకు ఎలా పరివర్తన చెందుతూ వచ్చాయి? యీపరివర్తనలకు అనివార్యమైన కారణాలు ఏమిటి? యీపరివర్తనలకు స్వరూపాన్నిచ్చిన ధార్మిక నియమాలు ఏమిటి? ధార్మికాదర్శాల ముసుగున స్త్రీజాతిని మానవత్వాన్నుంచి ఎలా వంచించటం జరిగింది? వర్తమాన సమాజంలో న్యాయాదర్శాల ముసుగున సర్వసాధారణంగా చెలామణీ అవుతున్న అవినీతికీ, అసభ్యతకుగల మూలకారణాలేమిటి? కుల్లి కంపుకొడుతున్న మృతశరీరాన్ని శృంగారించుకొంటూ దాని గతవైభవాన్ని స్తుతిస్తూ సాగిపోవ లిసిందేనా? భరింపశక్యముకాని దుర్గంధపూరితమైన యీకళేబరాన్ని భూస్థాపితం చేయూల్సిన అవుసరంలేదా? గతానికి చెందిన యీమృత వ్యవస్థాస్థానంలో నూతనమైన సజీవ వ్యవస్థను నిర్మించాల్సిన అవుసరంలేదా? వగైరా సమస్యలను పూర్ణదృక్పథంతో చర్చించటం మాత్రమే జరిగింది. అంతే కానీ సామాజిక వ్యవస్థా ప్రభావానికిలోనై నేడు స్త్రీజాతిని ఆవహించియున్న అసభ్య, అనైతిక వ్యవహారాలను సమర్థిం చేందుకుగాను తీసుకొన్న పాక్షికవాదం ఏమాత్రంకాదు.

నేటిమానవజాతి యొక్క విజ్ఞానాన్ని సభ్యతను దృష్టిలో ఉంచుకొన్నపుడు, ప్రాచీన కాలపునాటి కుటుంబంపైన స్త్రీకే సర్వాధికారాలను కల్పించే మాతృసత్తాకాన్ని గానీ, మహాభారత కాలంనాటి ద్రౌపదివలె అయిదుగురు భర్తలు కలిగుండి పతివ్రతగా చెలామణీ కావాలన్నప్పటికీ,

ఎలాగర్హస్వినీయ మాతూవుండో, అదేవిధంగా ఏకపత్నీ
వ్రతం పేరుతో సీతాదేవివలె అరణ్య వాసాలకు గురిచేయూ
లన్నప్పటికీ అసంభవం, అవివేకం అవుతూవుంది. అయితే
యివన్నీ చరిత్రలోని ఒక్కొక్క దశలో అనివార్యమైన సామా
జిక వ్యవస్థా విశేషాలుగా ఉంటూ వచ్చాయనేది యదార్థ
సత్యం.

యిలాంటి అతిసహజమైన వ్యవస్థా విశేషాలను భారత
దేశంలోని సభ్యజాతి కాలచక్రంలో చరిత్ర గర్భంలోకి సం
లీనం చేసుకొంటూ నూతన వ్యవస్థను నిర్మించుకొంటూ
నేటివ్యవస్థలోకి చేరుకొంది-కానీ యింకా అనేక జాతులు
ప్రాచీన వ్యవస్థా విశేషాలను సహజ వాతావరణంలో ఆచ
రిస్తూ ప్రాచీన భారత యాపురేఖలను మనకు బోధిస్తున్నాయి.

ఒకజాతి, లేక దేశములోని సామాజిక ఆర్థిక, రాజ
కీయ, ధార్మిక, విశేషాలను సంపూర్ణంగా తెలుసుకోనిదే,
వివిధ మతభావాలుగల సమూహాలను ఆర్థికంగా, నైతి
కంగా విభజింపబడిన వర్గాలను వారివారి జీవిత విశేషాలను
తెలుసుకోనిదే ఆజాతయొక్క ఉత్కృష్టతను నిర్ణయించలేము.

యీప్రాతి పదికన్నపైన విచారించి నట్లైతే నేటి భారత
మహిళను ఎన్నోతరగతుల క్రింద విభజించాల్సి వుంటుంది.
మిత్రరాజ్య సమితికి అధ్యక్షురాలు నేటిభారతమహిళ, కేంద్ర
ప్రభుత్వ మంత్రిణి, కార్యదర్శిణి, ఫార్లమెంటు సభ్యురాలు,
అత్యున్నత పదవుల లంకరించి అత్యున్నత స్థాయికి చేరుకొంది
నేటి భారతీయ మహిళ

అయితే వేల్లపైన లెక్కించ గల్గినవీరేనా భారత
దేశపు స్త్రీజాతి యాపురేఖలను నిర్ణయించేది? లేక పురు
షుని నిరంకు శత్యానికి బలిపశువుగా, దానీరూపంలో విధవా

4

రూపంలో భాగభాగ్యాల కొరకుగాదు. కేవలం గంజినీల్లకు మాత్రమే రూకదుడ్లకు తనను తాను సర్వసాధారణంగా, బహిరంగంగా అతి పవిత్రమైన తనశీలాన్ని అర్పించు కొంటున్న కోటానుకోట్ల అభాగ్యజీవులా?

అత్యున్నత శిఖరాగ్రాన్నిందుకొన్న ఒకసోదరినిచూచి సంతోషించవలెనా? దేశదేశాలలోకీర్తనాజ్ఞున్న భారత నారీమణిఅసె గర్వించవలెనా? లేక అత్యంత హేయస్థితిలో అదేతన జీవిత మార్గంగా విధిగా భావించి సమాజ యినుప పాదాలక్రింద సలిగిపోతున్నసోదరిని కల్లారాచూస్తూ ఏమనుకొనాలి? ఏమిచేయాలి? ఒకేదేశంలో, ఒకేజాతిలోయిలాంటి ఆకాశ, పాతాళ అంతరాలకుగల సామ్యంఏమిటి? వగైరా జిజ్ఞాసా పూర్ణసమస్యలు నేడు ప్రతిభారతీయుని ఎదుర్కొనే విషమసమస్యలు, యిలాంటి జిజ్ఞాసా పూర్ణసమస్యలే నన్నీ పుస్తక రచనకు ప్రోత్సహించాయి.

చరిత్రగర్భంలో అణగివున్న గతవ్యవస్థా విశేషాలను వర్తమాన సమాజంలోని చెడును, భావిసమాజ నిర్మాణానికి అవుసరమైన పథకాలను విపులీకరించటం యిలాంటి అణుమాత్రపుస్తకాల ద్వారా సాధ్యం అద్యేవిషయం కాదు. అయినప్పటికీ ప్రధమ ప్రయత్నంగా ప్రతిఒక విషయాన్ని క్లుప్తంగా పాఠకులకు అందించేందుకు ప్రయత్నం చేశాను.

కాబట్టి యీపుస్తకాన్ని విశాల దృక్పథంతో ఆదినుంచీ తుదివరకు పరిశీలించనిదే ఏఒక శీర్షికనో తీసుకొని అదేప్రామాణికంగా తమభావాలుకు అన్వయించు కొనటంగానీ లేకరచయితఉద్దేశ్యాన్ని వక్రమార్గంలోచిత్రించేందుకుగానీ పూనుకొనవద్దని పాఠకులకు విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

అచ్చు పొరపాట్లు చూచే అవకాశం లేకపోయినందు
వల్ల యీ పుస్తకంలో ఎక్కువతప్పులు దొర్లడమే కాకుండా
పులిష్టాఫ్లు, కామాలు, ఐక్యపదాలను విడదీసేవిగాను, విడి
పదాలను ఐక్యం చేసేవిగాను ఉంచటం జరిగింది. అంతే
కాకుండా ఆఖరున తప్పుప్పుల పట్టిక తయారు చేసేటపుడు
కొన్నిపదాలకు వివరణయివ్వటం, కొన్నింటిని మార్చాల్సిన
అవశ్యకత వుందని గ్రహించాను. యీ యాదృచ్ఛిక పొర
పాట్లను రెండవ ముద్రణలో సరిదిస్తూ, మరికొంత విషయ
వివరణను యిచ్చేటందుకు కృషిచేయగలననివిశ్వసిస్తున్నాను.

ప్రధానంగా ఆర్థికయిబ్బందులవల్ల పుస్తకం క్లుప్తంగా
వుండవలెననే వుద్దేశ్యం సేకరించిన విషయాన్నంతటినీ
యిచ్చేటందుకుగానీ, యివ్వబడిన విషయానికి తగిన వివరణ
యిచ్చేటందుకుగానీ అడ్డుతగిలింది.

ప్రథమంలో మూడవ మతభావాలనుంచి తొలగించి
అభ్యుదయ దృక్పథంవైపు మళ్లించి యీ పుస్తక రచనకు
సూచనలిచ్చిన కామ్రేడ్ గజ్జల మల్లారెడ్డికి, ముందుగానే
విక్రయ భారాన్నికూడా స్వీకరించి ప్రోత్సహాన్నిచ్చిన
మిత్రులకు అభివందనాలు.

జె. ఆర్. రెడ్డి.

12-10-54

అదిమ కాలపు - స్త్రీలు

మానవుడు జగతు జాతులనుంచీ పరివర్తన చెందే దశలోనూ, ఆతర్వాత ఆటవిక దశలోనూ స్త్రీ పురుష సంబంధాలు జంతువులవలెనే ఉంటూవచ్చాయనే దాగట్లో సందేహంలేదు. మానవుని విజ్ఞానాభివృద్ధితోపాటు యీ స్త్రీ పురుష సంబంధాలు కూడా నిరంతరం పరివర్తన చెందుతూ వచ్చాయి. మానవసృష్టికి స్త్రీ పురుష అనే రెండుజాతులు. యీజాతులమధ్య పరస్పర సమన్వయం అత్యంతావశ్యక మాతూంది. అయితే యీ స్త్రీ పురుష సంబంధాలు, సర్వ దేశాలయందు, సర్వ కాలాలయందు ఒకే రకంగా వుండక వివిధ కాలాలలో వింతవింత మార్పులు చెందుతూ వస్తున్నాయి. ఆదిమ సమాజంనుంచీ స్త్రీ పురుష సంబంధాలు ఏదేదేశాలలో ఎలామాడ్పు చెందుతూవచ్చాయి? అందుకు ఆయాకారణాలుఏమిటి? వగైరావిషయాలను తెలుసుకొంటే గానీ నేటిసమాజంలో పాతుకపోయిన ధర్మం, నీతి, న్యాయం వగైరాల పేరుతో, జరుగుతున్న అన్యాయం, అవినీతి, అక్రమవిధానాలను తొలగించి, మానవజాతిని అధః పతనాన్నుంచి కాపాడేందుకు సమాజంలో నేటి సభ్యతకు అణుగుణంగా నూతనమైనటువంటి మానవుని నైతికోన్నతిని పెంపొందించేందుకు కావలసిన మార్పులు, వాటికొరకు మన కర్తవ్యాన్ని తేల్చలేము. అందుకు ఆయా దశలలో

ఉత్పన్నమయిన సాహిత్యాన్ని ప్రకృతినుంచి లభ్యమయ్యే
 చారిత్రక ఆధారాలను పరిశీలించాల్సి వుంటుంది. భారత దేశ
 ప్రాచీన సంస్కృతిని, వేదాలు, ఉపనిషత్లు, మహాభారతం
 వగైరా వాఙ్మయం మనకు తెలియ జేస్తున్నది. ప్రాచీన
 చరిత్రలో రెండవదశను మనుస్మృతి, యాజ్ఞ వల్క్యస్మృతి
 తెలియజేస్తాయి. అయితే వీటికాలాలను యదమిద్ధంగా తేల్చి
 చెప్పటం సాధ్యంకాదు. యాదశలో మానవునికి గృహాంత
 ర్భాగాలు చెట్లు, కొమ్మలు ప్రధాన నివాస స్థానాలు.
 అరణ్యాలలోని గొప్ప గొప్ప క్రూర మృగాలనుంచి తమ్ము
 తాము కాపాడు కొనేందుకు గృహాంతర్భాగాలు చెట్లు
 కొమ్మలుతప్ప వారికి వేరొకమార్గం లేకపోయింది. అప్పటికి
 ప్రజలు సమూహాలుగా లేకపోవటమే యందుకు కారణం.
 కుటుంబాన్ని ఉత్పత్తి చేయటం, పోషించటం స్త్రీయొక్క
 ప్రధాన బాధ్యతలు. సంతానాన్ని పెంచి పోషించటంలో
 కరుణామయిగాను, కుటుంబాన్ని రక్షించు కొనుటలో
 రోద్రమూర్తిగాను ప్రవర్తించేది. వీరికిప్రధానం కుటుంబాన్ని
 అభివృద్ధి చేసుకోవాలనే వాంఛవుండేది. కుటుంబం అంటే
 అయిదారుగురు, లేక పదిపన్నెండుమంది గుంపులు చెల్లా
 చెదరుగా వుండేవి. కాబట్టి కుటుంబం అంటే గుంపులని
 మాత్రమే. వీరిలో మానవజ్ఞానం యింకా వికసించలేదు
 కాబట్టి తండ్రి కొడుకు, తల్లి కూతురు అనే విచక్షణ కూడా
 వారికిలేదు. వారికి కావలసినదల్లా కుటుంబ అభివృద్ధి.
 కుటుంబాభివృద్ధి కావాలంటే, సంపర్కంజరగాలి. అయితే
 ఎవరితో సంపర్కం చేయాలి, ఎవరితో కూడదు అనేటంత

విజ్ఞానం లేకపోవటమేగాక, కొన్నికొన్ని సందర్భాలలో
 ఒక స్త్రీ ఒక పురుషుడే మిగలటం, లేక కొంతమంది స్త్రీలు
 ఒక పురుషుడు మిగలటం జరిగినపుడు, కుటుంబాభివృద్ధి
 కొరకు అందరి స్త్రీలతోనూ ఒక్క పురుషుడే సంతానోత్పత్తిని
 కలుగచెయ్యటం ద్వారా ఆతెగను అభివృద్ధి చేసుకోవాల్సి
 వచ్చేది. యీ సంతానాభివృద్ధి ఋగ్వేద కాలంలో కూడా
 వుండింది. ఋగ్వేదంలో ఆరోగ్యాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని,
 (ఆరోగ్య విషయాలను అంటే పుట్టే సంతానం దృఢంగా
 వుంటే వారికి కలిగే సంతానం కూడా దృఢంగా వుండనే
 అభిప్రాయానికి వచ్చారు.) ఒక స్త్రీ పదిమందికంటే ఎక్కువ
 సంతానాన్ని కనకూడదని శాసించటం జరిగింది. నేటి సభ్య
 సమాజీకుల మనుకొని గర్వపడే వారంటంతా యీ ఆటవికుల
 వారసులమేనని గ్రహించాల్సి ఉంటుంది. అయితే యీ ఆట
 పిక మానవులనుంచి అనేక దశలుగా నూతనానుభవాలతో,
 నూతన దశను నిర్మించుకొంటూ, మనం నేటి సమాజానికి చేరు
 కొన్నాం. వేద కాలానికి పూర్వం ఆదిమ వ్యవస్థలేక ఆటవిక
 దశగా పేర్కొనబడింది. యీ దశలో మనుష్యులు అరణ్యాలలో
 సంచరిస్తూ, పండ్లు ఫలాలు, జీవజంతువుల వేట ద్వారా పొట్ట
 నింపుకొనేటపుడు స్త్రీ పురుష సంబంధాలు నియమబద్ధ రహిత
 తంగా స్వేచ్ఛగా సంచారిత మయినప్పటికీ, ఆ కాలపు మాన
 వులు ఆహార సంపాదన కొరకు తన కాలాన్ని ఎక్కువగా
 వినియోగించాల్సి వుండటంవలన స్త్రీ పురుష సంబంధాలు
 సంతానోత్పత్తికి మాత్రమే సంపర్కం జరుపబడేది. ఆ దశలో
 యీ సంబంధాలకు నియమాలు, సూత్రాలు కల్పించు కొనా

ల్సిన అవుసరంగానీ, అవకాశంగానీ లేకపోయిందనే విష
 యాన్ని చూశాము. యీదశలో ఫలానా స్త్రీ పురుషులు
 యీవిధంగా సంచరిస్తున్నారని వేలెట్టి చూపాల్సిన అవుస
 రంగానీ ఒకరిప్రవర్తన మరొకరికి ఆటంకంగాగానీ ఉండలేదు.
 ఏ స్త్రీ ఏ పురుషునితోనైనా, ఏ పురుషుడు ఏ స్త్రీతోనైనా
 స్వేచ్ఛగా సంచరించినప్పటికీ అది ఒక విద్యుత్ ధర్మంగా
 పరిగణింపబడేది. వ్యభిచారం అనేపదం యీ కాలంలో
 శృష్టికాలేదు. యీ ఆదిమదశను, ఆదిమ కమ్యూనిస్టుదశను
 మాతృసత్తాక యుగమని పిలువటం జరుగుతూవుంది.
 మాతృసత్తాక యుగపు స్త్రీ అంటే ఏమిటి? శూరత్వంతో
 క్రూరమృగాల నిర్జించటం, కుటుంబాన్ని రక్షించటం ఆమె
 స్వీకరించింది. నిర్భీకతతో అర్థణ్య సంచారం చేసింది.
 అటవీమృగ సంచయంద్వారా కుటుంబాన్ని పోషించింది.
 కుటుంబ పాలనయందు చతురత్వం, పర్వతారోహణలయందు
 సాహసం కనపరచింది. గుహాంతిర్భాగములు యీమెకు చిర
 పరచితములు ఘోర వృక్షరాజములు అధిరోపించటంలోను
 తీవ్రవాహినీ నదుల అవలీల దాటగల్గిన ప్రతిభామూర్తి
 ఆనాటి స్త్రీమూర్తి. నేటి ఉద్బంధాలలో ఉల్లేఖించబడిన
 కల్పిత దుర్గకాదు. ఆనాటి స్త్రీ ప్రత్యక్ష కార్యాన్విత
 ప్రచండదుర్గ. ఆనాటి శాసనకర్త తల్లి. తల్లి తర్వాత
 కూతురు అధికారంకొరకు తల్లి కూతుల్లమధ్య సంఘర్షణ.
 యీమార్పు చెందే అధికారాలతో పురుషునికి ఏలాటి
 సంబంధంలేదు. నాటి పురుషుడు అధికారహీనుడు, శక్తిహీనుడు,
 అకాంతౌరహితుడు, భవిష్యత్ హీనుడు. స్త్రీకి చాసుడుగా
 మాత్రమే ఆనాటి పురుషుడు పరిగణింపబడేవాడు.

బుద్ధగేద కాలపు - స్త్రీలు

తర్వాతదశలో మనుష్యులు సేద్యము, పశుపాలనము ద్వారా జీవితం గడపటం ప్రారంభించారు. యీదశలో చెల్లాచెదుగా నిరంతరం అరణ్యాలలో సంచరించే ప్రజలు తాత్కాలిక స్థిరనివాసాలు ఏర్పరచుకొని కొన్ని సమూహాలుగా ఏర్పడినారు. పశువులు, జంతువులు అరణ్యప్రాంతాల విస్తరణకొరకు యీసమూహాలు (తెగలు) మధ్య యుద్ధాలు జరిగేవి. కొన్ని కారణాలవల్ల యీయుద్ధాలనుంచి స్త్రీని ధూరంగా పెట్టుతారు. ప్రధానంగా యుద్ధంలో స్త్రీలు చనిపోవటంవల్లగానీ, శత్రువుల చేతుల్లో పడిపోవటంవల్లగానీ ఆ తెగలో పుట్టేవారి సంఖ్యతగ్గి ఆ తెగ బలహీనమౌతుంది. అంతేగాకుండా యీసమయంలో ఉత్పత్తి పరికరాల వికాసం చెందలేదు కాబట్టి ఉత్పత్తి కార్యక్రమంలో కఠిన పరిశ్రమ చేయాలివచ్చేది. కఠిన పరిశ్రమ చేయటంలో స్త్రీకంటే పురుషుడు బాగా చేయగల్గేవాడు. వగైరా కారణాలవల్ల స్త్రీని యింటిదగ్గరఉంచి గృహకార్య నిర్వహణభారం వప్పించటం జరిగింది.

యీవిధంగా ఏర్పడిన తెగలు ప్రథమంలో స్థిర నివాసాలు ఏర్పరచుకొనక ఒక్కొక్క స్థలంలో కొద్దికాలం మాత్రమే ఉంటూ వేరొక ప్రదేశాలకు వెలుచుండేడివి.

పశుపాలన వ్యవసాయముతోపాటు, మాంసాహారము కూడా ప్రధానంగా వుండటమే యందుకు కారణంఅంటే మాంసాన్నిచ్చే జీవజంతువుల అణ్వేషిస్తూ అవి సమృద్ధిగా దొరికే స్థలాలకు వెళ్లటం జరిగేది. యీదశలోనే భారత దేశానికి ఆర్యులుఅనే ఒక కొత్తరకపుజాతి పండ్లు, ఫలాలు, జీవజంతువుల వెతుక్కుంటూ దాదాపు 10వేల ఏండ్లక్రితమేవచ్చారు. యీఆర్యులు రాకమునుపే భారత దేశంలోవున్న ప్రజలు ఆటవిక దశను గడచి స్థిర నివాసాలు ఏర్పరచు కొన్నట్లు చెప్పబడింది. ఆర్యులు ఉత్తరమున హిమాలయాలద్వారా ప్రవేశించి ఉత్తర ప్రదేశాలలోవున్న ద్రావిడులతో యుద్ధాలుచేసి వారిని దక్షిణానిక తరిమివేశారు. తర్వాతకాలంలో యీఆర్యులే భారత దేశంలో ఆర్య ద్రావిడ సమ్మిశ్రిత సంస్కృతిని నిర్మించారు.

భారత దేశంలో స్థిరపడిపోయిన ఆర్యులు ఆనాటి సామాజిక విధివిధానాలను, స్త్రీ పురుష సంబంధాలను, సామాజికజీవనాన్ని తెలియజేసే సాహిత్యాని సృష్టించారు. ఆసాహిత్యాన్నే నేడు వేదాలుఅని పిలువటం జరుగుతూవుంది. ఆనాటి సామాజిక చరిత్రను తెలియజేయటంలో ఋగ్వేదం ప్రధానపాత్ర వహిస్తుంది.

ఆటవిక దశలోనూ, ఋగ్వేద ప్రారంభ కాలంలోనూ స్త్రీపురుష సంబంధాలుసామూహకంగావుండేవి. యీదశలో ఉత్పత్తి వినిమయంకూడా సామూహకంగా వున్నట్లు చెప్పబడింది. స్త్రీ పురుష సంబంధాలు కూడా తండ్రి కూతుల్లు, తల్లికొడుకులు, అక్కచెల్లెండ్లు, అన్నదమ్ములు అనేభేదాలు

గానీ, వయోభేదంగానీ లేకుండా సంచరించబడేవి. మానవజాతి కొంత అభివృద్ధి చెందటంతో యీవిధమైన స్త్రీ పురుష సంబంధాలు భవిష్యస్సంతతికి హానికరములని తెలుసుకొనటంతో వీటిని రద్దుచేసి బంధువివాహ పద్ధతి అమలులోకి తెచ్చారు. బంధువివాహ పద్ధతిలో పెత్తల్లి పినతల్లిబిడ్డలైన అక్క, అక్కచెల్లెండ్లు, అన్నదమ్ములు పెండ్లాడవచ్చును. తండ్రికూతులకూ, తల్లికొడుకులకూ మధ్య సంబంధాలు నిషేధించబడినాయి. రెండవ దశలో సోదరీ సోదరుల మధ్య సంబంధాలు నిషేధింప బడినాయి. యీపద్ధతికి, వెనుకటి పద్ధతులకు పోల్చినట్లైతే చాలా మార్పులు జరిగినాయనే చెప్పవచ్చు. యీవిధమైన బంధువులమధ్య సంబంధాల నిషేధాలతోపాటు, పివాహము చేసుకొనేవారిమధ్య వయస్సు కూడా దాదాపు సమానంగా వుండేట్లు చూడబడింది. అయితే యీమార్పుల కొరకు ఋగ్వేద కాలపు అంత్యదశలోకూడా ఘర్షన జరుగుతున్నట్లు చెప్పబడింది. ఋగ్వేదం చివరలో సోదరీ సోదరులమధ్య సంబంధాల గురించి ఘర్షన జరుగుతున్నట్లు ఋగ్వేదంలో చెప్పబడింది.

“యమి తనసోదరుని యముని ప్రేమిస్తుంది. యముడు యిది వరుణదేవునికి తెలిస్తే కోపంవస్తుందని నిరాకరిస్తాడు. యమి యిది దేవతల కంగీకారమైనదేనని వాదిస్తుంది.” ‘ఋగ్వేదం’

“ప్రజాపతి కూతురు సీతాసావిత్రి తనసోదరుడైన సోమున్ని పెండ్లాడమని కోరుతుంది. కానీ సోముడు తన రెండవ సోదరియైన శ్రద్ధను పెండ్లి చేసుకోవాలంటాడు. సీతాసావిత్రి తండ్రి సహాయంవల్ల సోముని భర్తగా

పోందుతుంది.” “తెత్తిరీయ బ్రాహ్మణంలా చెప్పబడింది.”

“ఆదిస్కృష్టికి కర్తయైన ప్రజాపతి సృష్టికొరకు తన కూతురుతో సంభోగించినట్లు ఇతరేయ బ్రాహ్మణం తెలియ జేస్తూంది.

“దక్షుడు తన సోదరియైన దక్షను వివాహమాడి 60 మంది కూతులను కంటాడు. యీ 60 మందిలో 10 మందిని దక్షుని సోదరుడైన ధర్ముడు వివాహ మాడుతాడు. దక్షుని రెండవ సోదరుడైన మరీచి కుమారుడు, కశ్యపుడు 13 గ్గురిని పెండ్లాడతాడు. అంభే పెత్తండ్రి కూతుల్లను పెండ్లాడతాడు. “హరివంశం.”

“పదిమంది ప్రచేతసులకు సోముడు కొడుకు. సోముడికి మరీష అనే కూతురు ఉంటుంది. యీమెను సోముడు తన తండ్రిగారైన పదిమంది ప్రచేతసులకుయిస్తాడు. మరీషకు దక్షప్రజాపతి జన్మిస్తాడు. దక్షుడు తనకూతుర్ని తాతయైన బ్రహ్మకుయిస్తాడు. వారిద్దరికీ నారదుడుజన్మిస్తాడు.” హరివంశం.

“విశిష్ట ప్రజాపతి తనకూతురైన శతయాపను వివాహ మాడుతాడు. మనువు తనకూతురైన ఇళను పెండ్లాడినట్లు జహ్ను తనకూతురైన జహ్నవీ గంగను పెండ్లాడినట్లు హరి వంశం 11, 10, 27 అధ్యాయాలలో చెప్పబడింది.

యీవిధంగా స్త్రీ పురుష సంబంధాలను జంకూ గొంకూ లేకుండా చెప్పారంటే, ఆనాటిసామాజిక దృష్టిలో యిలాంటివి సహజంగా జరుగుతూ వున్నటువంటివే కాబటి నిర్మోహమాటంగా యీవిధమైన సంబంధాలను సాహిత్యంలో యిమిడ్చటం జరిగింది.

ఆదిమ కమ్యూనిస్టు గణసంఘఉచ్చ దశనుంచీ
 ఋగ్వేద రచనాకాలం ప్రారంభ మవుతుంది. ఋగ్వేదకాలం
 నాటికి సామాజిక, ఆర్థిక, నైతిక సంబంధాలను సమన్వయం
 చేస్తూ ఒక నూతన సంస్కృతిని నిర్మించటం జరిగింది.
 వృత్తి వినిమయం సామూహికంగానే వుంటూనే వ్యక్తి
 త్యాన్ని, వ్యక్తి నైపుణ్యాన్ని (విజ్ఞానం) వ్యక్తి గతశ్రమను
 గుర్తించటంజరిగింది. యీ కాలంలోనే సమాజానికిరూపు రేఖలు
 దిద్దే ఆచార్యులు కొంతమంది ఏర్పడ్డారు. వీరు సమాజానికి
 అభ్యుదయకర సూచనలు యివ్వటంద్వారా భవిష్యత్ లో
 సమాజం విచ్ఛిన్నం గాకుండా కాపాడేందుకు కృషిచేశారు.
 వీరు సమాజంలో అరాచకము, అసభ్యతకు, దారితీసే స్త్రీ
 పురుష సంబంధాలకు కూడా కొన్ని సూచనలు చేశారు.
 అంటే సామాజికంగా, ఆర్థికంగా, నైతికంగా స్త్రీపురుషులు
 సమాన స్వేచ్ఛా స్వాతంత్ర్యాలు కల్గివుంటూ, కేవలం స్త్రీ
 పురుష కామ సంబంధాలకు మాత్రం కొన్ని నియమాలు
 ఏర్పరచారు.

యీనియమాలు ఏర్పడే దశలో సమాజిక రూపం
 ఒకే పరివారం, లేక ఒకే గోత్రానికి చెందిన కొన్ని పరివా
 రాలు కొంత సామూహికంగా వుండినవి. యిందులో తల్లు
 లకు స్త్రీకి ప్రాధాన్యత వుండటంవలన, యీదశకు మాతృ
 సత్తాక యుగమని చెప్పబడింది. యీదశలో సమాజంలోని
 ఏసభ్యుడైనప్పటికీ తనుచేసే ఆలోచనలుగానీ, పనులుగానీ
 సమాజ శ్రేయస్సుకు భిన్నమైనటువంటి విధంగావుండకుండా
 మనోవాక్యాయ కర్మల సమాజం (తెగ) లోవుండే ప్రతి

ఒకరు సమానమేననే దృక్పథంతో ఆచరించవలె (1)
 నంటూ ఋగ్వేదం పేర్కొంటూవుంది. దీన్నిబట్టితేలేదేమంటే
 సంఘజీవిత ఆచార వ్యవహారాలలో స్త్రీపురుష వయోవృద్ధ
 భేదం లేకుండా ఏకాభిప్రాయం కల్గివుండినారు. ఉత్పత్తి
 వినియోగం సామూహికంగా జరిగేది. ఉత్పత్తి సాధనాల
 (పరికరాల) పైనకూడా సామూహిక అధికార ముండెడిది.
 ప్రతిస్త్రీపైన ప్రతి పురుషునికి, ప్రతి పురుషునిపైన ప్రతిస్త్రీకి
 అధికారముండెడిది. హెచ్చుతగ్గు వ్యవస్థలుగానీ, సతీత్వా విధి
 విధానాలుగానీ, సంయమన శుష్క వేదాంతాలుగానీ మచ్చు
 కైనా కనబడవు. అందరు ప్రకృతిబిడ్డలూ, సత్యప్రతులూను.
 యీవిధమైన సామూహిక సమాజ జీవితంలో ఫలానాబిడ్డ
 తండ్రి ఫలానాఅని నిశ్చయించుట కష్టముకాబట్టి, బిడ్డలపైన
 తల్లులకే అధికార ముండెడిది. బిడ్డల పేరుగోత్రాలు తల్లుల
 పేరిటనే చలామణీ అయ్యేవి. యీమాతృసత్తాక యుగపు
 అవశేషాలు వైదికధర్మ వృద్ధావృద్ధుడైన శంకరాచార్యుని
 జన్మభూమి కేరళలో యంతవరకు నిల్చేవున్నాయి.

యీవిధమైన సామూహిక వ్యవస్థలో స్త్రీ పురుష సం
 బంధాలను, సమాజశ్రేయస్సును దృష్టిలోవుంచుకొని కొన్ని
 నియమాలు ఏర్పరచారని చూచాము. ఆనియమాలు, స్త్రీ
 పైన పురుషుని పెత్తనంగానీ, పురుషునిపైన స్త్రీ పెత్తనం
 గానీ చలాయించాలనే ఉద్దేశాలతో కూడుకొన్నవిగాక
 స్త్రీ పురుషుల స్వాతంత్ర్యాలు సమానమైన హోదాలో

1 “సమానోమత్రః సమితి సమానో సమానమ్ మనః సహ చిత్త మషామ్
 ఋగ్వేదం ఆ ౪ ఆ ౪ మ ౩.

పుండునటుల చూడబడింది ఋగ్వేదం. ఏ శ్రీగానీ ఒక పురుషునితో మాత్రమే సంబంధము పెట్టుకొనవలెననీ, ఆపురుషునితో సంబంధం వున్నంతకాలం వేరొకపురుషునితో సంబంధాన్ని పెట్టుకొనటాన్ని నిషేధించింది. అయితే జీవిత పర్యంతం ఒకే పురుషునితో సంబంధం కల్గివుండాలనే కఠోర శాసనాన్ని కూడా నిషేధించింది. అలాగే శ్రీ నియమించు కొన్న ప్రథమ పురుషుడు చనిపోయినపుడుగానీ, యిష్టము లేనపుడుగానీ వేరొక పురుష సంబంధాన్ని ప్రోత్సహించింది.

“శ్రీ ప్రథమంగా నియమించుకొన్న పురుషుడు సోమద్వితీయుడు, గంధర్వ తృతీయుడు, అగ్నిష్ట చతుర్థపురుషునినుంచీ నియమించుకొనబడేవారు. మనుష్యా” (1)

“హేశ్రీ జీవించి యున్నపుడు పురుషునిద్వారా నీవు పొందిన సుఖాన్ని గతించిన పురుషునిద్వారా పొందజాలవు. కాబట్టి నీ యిహలోక సుఖసౌఖ్యాలకు ఎలాంటి అవాంత రాయాలు లేకుండుటకుగాను జీవించియున్న పురుషులతో నీకు యోగ్యమైనటువంటి వానిని యింకొకని వేదోక్త ప్రకారం స్వీకరింపుము.” (2)

ఋగ్వేదాన్నుంచీ మనకు లభ్యమయ్యే యీ ఆధారాలు ఒకే కాలంలో ఏ ఒకరిద్దరి ద్వారానో, క్రోడీకరించబడిన విషయాలుగానీ, లేక ఊహకందిన విషయాలను వల్లించ

1. సోమాః ప్రథమో వివిధే గంధర్వోః వివిధ ఉత్తర్వః

తృతీయో అగ్నిష్టే పతిస్తుకీయస్తే మనుష్యజాః (ఋ మం 10 సూ 85 మ 40)

2. ఉదీప్యత నార్యభి జీవలోకమ్ గతాసుమేత ముపశేషవహ

హస్తాగ్రాభ స్వదిధిషాస్త వేదమ్ పత్యుర్జ నిత్యమభిసమ్ వభూయ.

ఋ మం.10 సూ.18 మం.8

చటంగానీ కాదు. ఋగ్వేద రచన వందలవేళ్ల వరకూ ఆనాటి సామాజిక విధానంలో జరుగుతున్న మార్పులు. ఆమార్పుల కొరకు సంఘర్షణను. వాటిపరివర్తనను తెలియజేస్తూ అనేక మందిద్వారా రచించబడుతూ వచ్చిన శ్లోకాలను కూర్చటం జరిగింది. (1)

యింతవరకు మనము చూచిన మార్పులకు దేవరపద్ధతి, నియోగపద్ధతి విధానాలుగా మార్పు చెందాయి. ప్రథమంలో దేవరపద్ధతి శ్రీకి చనిపోయిన పురుషుని సోదరులతో మాత్రమే సంబంధం కల్పించుకొన వచ్చుననే విధానం అమలులోకి వచ్చింది. తర్వాత నియోగపద్ధతి ఆచరణలోకి వచ్చింది. నియోగపద్ధతి ప్రకారం, శ్రీ తనయిష్టమువచ్చిన పురుషునితో సంబంధం పెట్టుకొనవచ్చు. ఋగ్వేదం ఈ దేవర నియోగపద్ధతులను. గురించి యీవిధంగా చెప్పబడింది.

“హే శ్రీ ప్రథమ వివాహము చేసుకొన్న శ్రీపురుషులవలెనే ఎక్కడైతే మీజీవిత సౌలభ్యంకొరకు అనుకూల పరిస్థితు లుంటాయో, అక్కడే నివసించి భార్యాభర్తలవలె పరస్పరానురాగులై దేవరన్యాయంబునసంచరించుడు” (2)

1. ఋగ్వేద రచనా క్రమాన్ని గురించి, ఆనాటి సంపూర్ణ సామాజిక విధివిధానాలగురించి వేరొక పుస్తకంలో వివరించబడింది.

2. “కుహస్విద్దోషా కుహవస్తో రశ్వినామ హాభిపిత్యామ్ కరతః కుహషతుః కో వాం శయతా” విధవేవ దేవరం మర్యనయోషా కృణు రేస ధస్తా

ఋ అ.7 అ.8 సూ.18 మ.2

“హే స్త్రీ చనిపోయిన నీపురుషునికి బదులు సనాతన ధర్మప్రకారం వేరొక పురుషుని స్వీకరించి, తద్వారా పుత్తు న్నమయ్యే సంతానాన్ని సమాజంలో యోగ్యులుగా తయారుచేసి సమూహానికి సౌభాగ్యాన్ని చేకూర్చుము.” (1)

కాలాంతరంలోని యోగంద్వారా స్త్రీ పరిగ్రహించే పురుషుని దేవర అని పిలవటం జరిగింది. (2) యీనాటి నియోగపద్ధతి భార్య చనిపోయిన పురుషుడు, భర్త గతించిన స్త్రీ వీరిమధ్య ప్రధానంగావుంటూ, స్త్రీ పురుషులలో ఎవరైనా రోగగ్రస్థుడైనపుడుగానీ, నపుంసకత్వం వంధ్యాదోషం వగైరాసందర్భాలలో సంతానంకొరకునియోగం (సంబంధం) చేసుకొనవచ్చు. యిదే నియోగ పద్ధతిని మనువు కాలంలో మరికొన్ని మార్పులతో చూస్తాము.

ఆటవిక దశనుంచి స్త్రీ పురుష సంబంధాలలో జరుగుతూ వచ్చిన మార్పులు, యాదృచ్ఛికంగా జరుగుతూ వచ్చినవికాదు. మానవుడు చెల్లాచెదురుగా సంచరించటం మాని సమూహాలుగా ఏర్పడటం, స్థిరనివాసాలకు పునాదులు పడటంద్వారా ఋగ్వేద కాలంనాటి మానవుని జీవితంలో స్థిరత్వం, విశ్రాంతి లభించాయి. ఫలితంగా సమాజంలోను, ప్రకృతిలోను కలిగే పరివర్తనలకు కారణాలు వెదుకటం

1. ఇయం నారీ పతిలోకం వృణానా నిపద్యత ఉపత్వా మర్త్యప్యేతమ్
ధర్మ పురాణ మనుషాల యంతీత స్యాప్రజాం ద్రవణం చేహి ధేహి

అథ-కా 18 అను-3 సూ-3 మ-1

2. దేవర కస్మాద్ ద్వితీయో వర ఉచ్యతే నిరుక్తం. అ-3 ఖండ-15

ఆరంభించాడు. సమాజంలోను, ప్రకృతిలోను మంచి చెడ్డలను అన్వేషించి భవిష్యత్ జీవనానికి మంచియేదో, చెడ్డయేదో గుర్తించి చెడును ఖండిస్తూ, మంచిని ఆచరణలో పెట్టేందుకు ప్రయత్నంచేస్తూ నచ్చాడు. అంతకుముందుదశలలో సంతానం కొరకు మాత్రమే పుంటూ వచ్చిన స్త్రీపురుషసంబంధాలలో ఋగ్వేదకాలం నాటికి ప్రత్యేకగుణం అగుపించింది. అంటే సంతానవాంఛను అధికమించి కామవాంఛకు, ప్రాముఖ్యత వర్పడింది. తద్వారా విశృంఖల ప్రవర్తన అనిష్ట, అనర్థాలకు ప్రాచీన పద్ధతులు దారితీశాయి. ఫలితంగా సమాజ భద్రతకు హానికల్గి, సమాజం తిరిగి విచ్ఛిన్నమయ్యే ప్రమాదం వర్పడింది. యీదశలో ప్రాచీన విధానాలకు కేవలం భిన్నమైన విధానాలుగాగాక, ప్రాచీన విధానాన్ననుసరించి యీ నూతన విధానాలను నిర్మించుకొంటూ వచ్చారు.

యింతవరకు మనంచూచిన మార్పులతోపాటు, స్త్రీ పురుషులుసంబంధాలుకల్గించుకొనేటపుడు వారంతకు వారుగాగాక ఆతెగ పెద్దలద్వారా ఆసంబంధాలు నిర్ణయింపబడేవి. యీ సాంప్రదాయమే కాలాంతరంలో వివాహయామకంవారిచే నేడుకూడా ఒకతంతుగా చెలామణి అవుతూవుంది.

ఋగ్వేద కాలంలో నూతన స్త్రీ పురుష సంబంధాలు గానీ, లేక మల్లీమల్లీ వర్పరచుకొనే సంబంధాల గండర్భాలలోగానీ ఆతెగ పెద్దలుచేరి ఆవధూ వరులతో యీవిధంగా పలికించి, వారి సంబంధాలను ధృవపరచేవారు.

“హేస్త్రీ నేను (సౌభాగ్య) గృహస్థాశ్రమంలో సుఖ సౌఖ్యాలు కొరకు నిన్ను పాణిగ్రహణం చేస్తున్నాను. నీకు

అప్రియమైన పనులు నేను ఎప్పుడూ చేయను అని ప్రతిజ్ఞ చేస్తున్నాను. అదేవిధంగా స్త్రీకూడా నీకు అప్రియమైన వ్యవహారంగానీ నేనెన్నడూ చేయను. మనమిద్దరం వ్యభిచార దోషరహితులమై వృద్ధాప్యం వరకు ఆనందమయమైన వ్యవహారాలను మాత్రమే చేస్తాము. మన యీ ప్రతిజ్ఞను ప్రజలందరూ సత్యమనిన మేరీతిగా వ్యవహరిస్తాము. ఋషులు, ఆర్యులు, (గణపెద్దలు) సూర్యుడు, అగ్ని మనిద్దరిమధ్య సాక్షులు. ఆర్యులు నన్ను నీకొరకు, నిన్ను నాకొరకు మనమిద్దరం పరస్పరప్రీతితో కార్యాన్వితులమై గృహకృత్యాలు యోగ్యతతో చేసుకొనేందుకుగాను యిచ్చారు. అన్యతం ఆడము. ఎల్లపుడు ధర్మముతో మెలగుతాము. సమస్త ప్రపంచానికి ఉపకారం చేసేందుకు సత్యా విద్యను ప్రచారం చేస్తాము. దాంపత్య ధర్మప్రకారం పుత్రులకని వారిని సుశిక్షితుల చేస్తాము. యీ నియమాలను సక్రమంగా పాలిస్తామని సాక్షుల యెదుట ప్రతిజ్ఞచేస్తున్నాము. రెండవ స్త్రీని గానీ, రెండవ పురుషునిగానీ, మనస్సు కర్మవాక్కులయందుగానీ యితర్లను కోరము. ఆర్యులను సంబోధిస్తూ మేమిద్దరం గృహస్థమంకొరకు వివాహము చేసుకొంటున్నాము. మీరు మాకు సాక్షులుగా వుండండి అని చెప్పబడుతుంది.” (1)

1. “గృహభాణ తే సౌభగత్యాయ హస్తం మయా పత్యాజర దష్టిద్వధాసః
భగో ఆర్యమా సవితా పురన్ధిర్మహ్యం త్యాదుగ్ధార్హ పత్యాజరేవాః”
“ఇహైవ స్తం మావి యాప్తం విశ్వ మాయుర్వ్యక్నుతమ్
క్రీడన్తే పుత్రైర్నపుత్రీ త్మోద మానాస్వే గృహే.”

అయితే యీవిధంగా ఆర్యుల సమక్షంలో నిర్ణయించుకొన్న సంబంధాలు శ్రీపురుషులకు తర్వాత యిష్టమువున్న లేకున్న కట్టుబడి దాంపత్య జీవితాన్ని దుఃఖిమయంగా సాగించాలని చెప్పదుముగ్ధ్యేదం. దాంపత్యజీవితానికి ప్రథమసంబంధం ఫలప్రదం కాకపోతే పురుషునినుంచి శ్రీకిగాని, శ్రీనుంచి పురుషునికిగాని తిరిగి వేరొక సంబంధాలను నిర్ణయించుకొనటంలో ఎలాంటి ఆటంకాలు వుండకూడదు. శ్రీపురుషులు యిద్దరుకూడా సంతోషంతో విడిపడి వేరొక సంబంధాలను నిర్ణయించుకొనటంలో పరస్పర ప్రోత్సాహ ముండవలెనంటూ తెలియజేస్తుంది. (1)

ముగ్ధ్యేదంలో ఆదిమ సంబంధాలనుంచి పరివర్తన చెందుతూ వచ్చిన మార్పులను సూచిస్తుంది. కానీ ప్రధానమైన ఆర్థిక వ్యవస్థలో యెలాంటి మార్పులు జరగనట్లే సూచిస్తుంది. సామూహిక గ్రామవ్యవస్థ (అంటే పనిచేయటంలోను, అనుభవించటంలోను అందరూ సమాన భాగస్థులేననే భావం కల్గివుండటం.) చిన్నాభిన్నం గాకుండా వుండే విధానాన్ని అనుసరించి ఆచరణ సాధ్యమైన మార్పులను తెచ్చారు. అయితే యీమాన్యులు ఆచరణలో పూర్ణత్వాని, తర్వాత మహాభారత కాలంలోనూ, ఆతర్వాత మనువు కాలంలోనూ కూడా పొందలేక పోవటాన్ని చూస్తాము. , వేదకాలంనాటి ప్రజలు యీమాన్యులకొరకు కృషిచేస్తూ సామూహిక వ్యవస్థను కాపాడ్రాకో గల్గారు. కానీ ముగ్ధ్యేదకాలం అంత్యదశనుంచి సామూహిక వ్యవస్థ చిన్నాభిన్నమై పోయింది.

అయినప్పటికీ స్త్రీ పురుష సంబంధాలలో పోచిన సంబంధాలకు, ఋగ్వేదంలో సూచించబడిన నూతన సంబంధాలకు మధ్య ఘర్షణజరుగుతూ వున్నట్లు ముందుముందు చూస్తాము.

స్త్రీ పురుష సంబంధాలలో తీసుక రాబడిన మార్పులను చూశాము. యీ మార్పులద్వారా స్త్రీల విషయంలో సామాజికంగా స్త్రీకున్న విలువను తగ్గించటంగానీ, అందుకు కృషి చేయటంగానీ జరగలేదు. స్త్రీలుకూడా పురుషునితో సమానంగా సామాజిక కార్యక్రమాలలో పాల్గొంటూ వున్నట్లు చెప్పబడింది.

వేదకాలం నాటికి మానవుని జీవితంలో స్థిరత్వం, విశ్రాంతి దొరకటంద్వారా విజ్ఞానానికి పునాదులు వేయబడ్డాయని చూశాము. అయితే యీ విజ్ఞాన అన్వేషణ స్త్రీలకు సంబంధంలేకుండా, పురుషులు మాత్రమే చేయటం జరగలేదు. పురుషులతోపాటు స్త్రీలుకూడా అధ్యయనము, అన్వేషణ వగైరాకార్యక్రమాలలో పాల్గొంటూ వుండినారు.

“స్త్రీలు పురుషులతో సమానంగా బ్రహ్మచర్యాశ్రమం ద్వారా శిక్షణ పొందడం, వేదపాఠ అధ్యయనం చేయడం, చేయించడం సంఘ శ్రేయస్సుకుగాను అవుసరం కల్గినపుడు స్త్రీలు తమ యోగ్యమైన పనిని చేయటం.”

హరీ తస్మృతిలోగూడా స్త్రీవిద్యను గురించి స్త్రీలలో రెండు తెగలుగా వున్నట్లు చెప్పబడింది. 1. బ్రహ్మవాదినీ, 2. సద్యావధూ. బ్రహ్మవాదినీ పురుషులతోపాటు విద్యనభ్య

“పురాకల్పేషు నారీణాం మాంజీ బంధన మిష్యతే
అధ్యాపనంచ వేదానాం సావిత్రి వాచనం తథా.”

సించటం, యితర్లకు బోధించటం, సమాజ శ్రేయస్సుకొరకు పాటుపడటం, సద్యోవధూ పురుషులతో సమానంగా ఉత్పత్తి కార్యక్రమంలో పాల్గొనటం, సంతానాన్ని కని సమాజ అభివృద్ధికి తోడ్పడటం, ఉ॥ బృహదారణ్యక పుషనిషత్ కాలపు గార్గీ, మహాభారత కాలపునాటి సులభ, రామాయణకాలపు నాటి శబరి, స్వయంవ్రభ వగైరాలను బ్రహ్మవాదినులుగా మనంచూస్తాము.

ఋగ్వేదం 5, 61, 8 సాయణుడు నిర్వచనంచేస్తూ పతిపత్ని ఒకే తత్వానికి చెందిన సమానమైన రెండుభాగాలు కాబట్టి అన్నివిధాలా వారు సమానులు. తాకికంగా, నైతికంగా, ధార్మికంగా ఆర్థికంగా అన్నివిధములైన పనులయందు వారు సమ్మిశ్రితంగా భాగస్వాములు కాలసినవారే అంటూ పునరుద్ఘాటిస్తూ పుగదని నిర్వచించాడు.

“స్త్రీలు కన్యాత్వ దశలో బ్రహ్మచర్య మవలంబించి పూర్ణ యశావన సంప్రాప్తు లగువరకు విద్య వేదపాఠ అధ్యయనం గావించి, యశావన దశయందు అనుకూలమైన పతిని పొందవలెనని అధర్వణవేదం తెలియజేస్తూవుంది.” (1)

స్త్రీ విద్యను గురించి, ఆనాటి స్త్రీలు స్వయంగా వేద రచన చేయటంలో పాల్గొన్నట్లుకూడా వేదాలు మనకు తెలియజేస్తున్నాయి. అంభృచ్ పేరుగల మహర్షి కూతురు వాంగ్ అనునామె ఋగ్వేదంలో 10 మండలం, 125 సూక్తం రచించింది. యామె ఆనాటి స్త్రీయొక్క సాహిత్య ప్రతిభను

(1) బ్రహ్మచర్యణ కన్యా యశావనం విందతే పతిమ్.

సాంఘిక కార్య కలాపాలలో ఆమె నిర్వహించిన పాత్రను వర్ణించింది.

“నేను ధనుస్సుధరించి రుద్రునివలె సంచరించగలను. (బ్రహ్మ) గణసంఘంయొక్క శత్రువులైన వారిని నాశనం చేసేందుకు ప్రజలకొరకు పోరాడుతాను. ప్రజలకు ఆధారము నేనే. పృథివియందు, ఆకాశమందు సంచరించగలను. సర్వత్రా నాస్వరూపాన్ని ప్రదర్శించగలను.” (1)

యీమె తన ఆధికార ఆధిక్యతలను గురించి యీవిధంగా చెప్పింది.

“నేను రాణిని. (రాష్ట్ర) నేను విశ్వార్యాన్ని ప్రోగు చేయగలను. ప్రప్రథమంగా నేను దేవతలకు జ్ఞానప్రధానం చేశాను. కాబట్టే దేవతలు అనేక స్థలాలలో నన్ను స్థాపించి పూజించారు. నన్ను ప్రతిచోటికి వేల్చేదానినని, నివసించే దానినని స్తుతించారు.” (2)

యీమె సాహిత్య రంగంలో సరస్వతిగా, సామాజిక రంగంలో (దుర్గ) శత్రు సంహారిణిగా, మాతగా, సర్వాధికారిణిగా, కష్టించి వస్తుసంచయం చేసేదానిగా చెప్పింది.

1. అహమ్ రుద్రాయ ధనురాతన్యామి
బ్రహ్మద్విషో శరవే హంతవా ఉ
అహమ్ జనాయ సమదక్ష్మణో
మృహం ధ్వారా పృథివీ ఆవిశేశ.
2. అహమ్ రాష్ట్రీ సంగమనీ వనూనాం
చికితుషీ ప్రథమాయజ యానామ్
తాం మా జేవా వ్యందధు పురుతా
భూరిస్థాత్రాం భూర్యా వేశయంతీమ్.

యీమె రచనలో మాత్ర సత్తాక యుగపు శ్రీ శక్తిని ప్రతిబింబించింది. ఋగ్వేదకాలానికి పూర్వంనుంచి, ఋగ్వేద ప్రారంభం వరకు ఆదిమ కమ్యూనిస్టు గణసంఘాలు, లేక సాముదాయక కుటుంబాలు అని చెప్పబడుతుంది. సాముదాయక (సామూహక ఆస్తి) ఒక తెగ, లేక గోత్రం. మొత్తంగా కలిసి వ్యవహరించడం జరిగింది. యాదశలో ఒక్కొక్క తెగకు ఒక శ్రీ నాయకత్వం వహించి నడిపింది. ఆ తెగలో పిల్లలు అందరి పిల్లలుగానే భావించబడుతారు. ఆస్తి సంపాదనా సామూహకంగానే వుంటుంది. తర్వాతదశలో సమిష్టి కుటుంబాలు ఏర్పాటు అవుతాయి. సమిష్టి ఆస్తి తల్లి, తండ్రి, బిడ్డలు, తమ్ములు, పెండ్లికాని తోబుట్టువులు, యిల్లుభూమి, పరికరాలు, పశువులు, జంతువులు వగైరా ఆ కుటుంబానికి మాత్రమే ప్రత్యేకించబడినవి. యాదశలో కూడా శ్రీ పురుషునికి సరి సమానమైన హోదాలోనే వ్యవహరించింది.

ఋగ్వేద కాలంలో ఉత్పత్తి పరికరాలలో వచ్చిన మార్పులు, ఉత్పత్తిని కొంత సౌలభ్యంచేశాయి. దీనితో పాటు యుద్ధాలలో వేరొక తెగలనుంచీ ఖైదీలుగా గొని రాబడినవారి సంఖ్యకూడా పెరగటం ప్రారంభించింది. యీ ఖైదీలద్వారా ఎక్కువపనులు చేయించి ఉత్పత్తిని అవసరాని కంటే ఎక్కువగా తయారు చేయటం, (చేయించటం) ప్రారంభమయింది. ఖైదీలుగా వచ్చిన వారిలో సౌందర్య వతులను ఆ తెగలోని వారికి వుంపుడు కత్తెలుగా వుపయోగించుకొనటం జరిగేది. సమిష్టి కుటుంబాలలోని ప్రధానంగా పురుషులే యుద్ధాలలో పాల్గొనడం, తమ వాటాకు వచ్చిన

ఖైదీలపైన పురుషుడే అధికారం కల్గివుండటం, ఉత్పత్తి కార్యక్రమాలలో యీ ఖైదీలను (దాస) వుపయోగించు కొనటంద్వారా విశ్రాంతి, సుఖసౌఖ్యాల అదనంగా అనుభవించాలనే కోరిక వగైరా కారణాలు వ్యక్తిగత ఆస్థికి పునాదులు ఏర్పడ్డాయి. యీ దశలో కుటుంబమనేదే మృగ్యం అయిపోతుంది. ఆస్థికి, సంతానానికి స్త్రీలకు సర్వస్వంపైనా ఒకేవ్యక్తి అధికారం కలిగివుంటాడు.

యింతనరకు మనంచూచిన ఆదిమ దశను తర్వాత శాస్త్రకారులు(కృతయుగం)కృత-సత్యయుగమనికీర్తించారు. ఆనాటి వ్యవహారాలు తర్వాత వారికి అసభ్యంగా అగుపించినప్పటికీ ప్రధానంగా వారు పరిశుద్ధ హృదయాలతో నిష్కపటంగా వ్యవహరించారు కాబట్టి, వారి వ్యవహారాలకు దోషాన్ని ఆపాదించలేకపోయారు.

వేదకాలం తర్వాత త్రేతాయుగం ప్రారంభమవుతుంది. అంటే సత్యయుగంలోనివారు నిష్కలంకహృదయులు కాబట్టి వారి ధర్మాన్ని సంపూర్ణంగాను, త్రేతాయుగంలోని ప్రజలలో హృదయ పరివర్తన జరిగింది కాబట్టి, ధర్మం నాలుగింట ఒకభాగం హరించిందని చెప్పటం జరిగింది. యీయుగానికి సంబంధించిన చరిత్రను రామాయణం ప్రతిబింబిస్తుంది.

అ

రామాయణ కాలపు - స్త్రీలు

రామాయణ కాలంనాటికి పై వేటుఆస్థి సంపూర్ణంగా ఆచరణలోకి వచ్చింది. ఇక్కడ మన మొకవిషయాన్ని గుర్తించాలి. యామాద్వులు, పరివర్తనలు ఆనాటి మొత్తం ప్రజానీకానికి చెందినవికావు. తెగలలో జరిగే యుద్ధాలలో విజయం గాంచటంద్వారా కొన్ని తెగలు బలపడటమేగాక, ఆ తెగలు ప్రత్యేక సంస్కృతిని నిర్మించుకొంటూ వచ్చాయి. ఆ ప్రత్యేక సంస్కృతి ప్రభావాల ఫలితంగా వ్యక్తిగత ప్రాబల్యం అమలులోకివచ్చింది. అయితే యీ తెగలనుంచి విడిగా వుండిపోయిన తెగలు, వాటి సామూహిక విధానాన్ని కాపాడుకొంటూ వచ్చాయి. యిటువంటి తెగలు మనకు మహాభారత కాలంనాడు, తర్వాత బుద్ధయుగంలో కూడా అగుపిస్తాయి. పై వేటుఆస్థికి బీజాలు మొదట్లో అర్చ్యలే వేసినారు. యీదశలోనే ఆర్చ్యలు సతీ సాంప్రదాయాన్ని కూడా ప్రవేశపెట్టారు. వీరి సిద్ధాంత ప్రకారం స్త్రీ భోగ్య. పురుషుడు భోగి. భోగి (పురుషుడు) అనంతరం భోగ్య (స్త్రీశరీరాన్ని) వుండేటందుకు అధికారం లేదు. యీ సాంప్రదాయం అమలులోకి వచ్చింతర్వాత స్త్రీలు విపత్కర విపరీత పరిస్థితులను ఎదుర్కోవాల్సి వచ్చింది. పై వేటు ఆస్థితోవట ఆర్చ్యలు బహుపత్నిత్వాన్ని కూడా

కల్గివుండేవారు. ఫలితంగా ఆర్యులు మరణించినపుడు అతని కాష్టంపైనే అతన స్త్రీలు అందరు కాలిపోవాల్సి వచ్చింది. ✓
 యిందుకు మరి రెండు కారణాలుకూడా వున్నాయి. 1. తన తర్వాత తనస్త్రీలను యితరులుభోగించకూడదనేఅభిప్రాయం. 2. అతని మరణానంతరం అతనికి యింకొక ప్రపంచంవుంది. (స్వర్గం) అక్కడ యితని దేవత ఇందుడు అనేకమందివేశ్యలతో వివహరిస్తుంటాడు. యితనుకూడా అక్కడే పోవాల్సి వుంటుంది. కాబట్టి అక్కడ యితని సుఖసౌఖ్యాలకు ఎలాంటి అవాంతరాయాలు కలుగకుండా యిక్కడినుంచే అతనికి సంబంధించిన సమస్త విలాస వస్తువులు అతనితో అక్కడికి తీసుకపోవాలనే వాంఛ. యీ సాంప్రదాయం తర్వాత ద్రావిడులలోకూడా ప్యాపించింది.

పరశురామ చరిత్ర మాత్ర సత్తాకయుగం నుంచీ, పితృసత్తాకయుగపు మార్పును సూచిస్తుంది. జమదగ్ని అనే మునీశ్వరుడు కుమారుడైన పరశురాముని తల్లియైన రేణుకను చంపమని ఆజ్ఞాపిస్తాడు. పరశురాముడు ఎలాంటి సంకోచం లేకుండా తండ్రి ఆజ్ఞప్రకారం తల్లిని సంహరిస్తాడు. అంటే మాతృ సత్తాకయుగంలో పుత్రునికి తల్లి ఆజ్ఞ ప్రధానమైతే, పితృసత్తాకయుగంలో తండ్రి ఆజ్ఞ పుత్రునికి అనుల్లంఘనీయం గావుంటుంది.

రామాయణం ముఖ్యంగా రాముని ఏకపత్నివ్రతాన్ని, సీత ఏక పత్నివ్రతాన్ని ఆధారంగా తీసుకొని ఆనాటి సామాజిక పరివర్తనను చిత్రించటం జరిగింది. అంతకు మునుపు మనముచూచిన బహుభార్యత్వకంటే సీతారాముల ఏకపత్ని,

ఏక పత్నివ్రతాలు శ్రేయస్కర మైనవే. అయితే చరిత్ర
 కారుడు పితృసత్తాకయుగపు ఆశయమైన స్త్రీని అన్నివిధాలా
 పురుషునికి ఆశ్రితదాసీ అనే భావాలను అందులో యిమిడ్చటం
 వల్ల సీతా రాముల దాంపత్యజీవితం అతి నికృష్టంగా తయారై
 రైంది. అంతేగాకుండా మొత్తం స్త్రీజాతి దుర్గతికి ధార్మిక
 ముసుగులు బలమైన పునాదులు వేయబడ్డాయి. రావణవధ
 తర్వాత సీత తన పాతివ్రత్యాన్ని ఋజువు చేసుకొనేందుకు
 అగ్నిపరీక్ష గావాలి వచ్చింది. కానీ తర్వాత దశలో పురు
 షుని ఆత్మగౌరవానికి విఘాతం కలిగించే ఒక్కమాటకు సీత
 అగ్ని పరీక్షద్వారా తిరిగి తెచ్చుకొన్న పాతివ్రత్యాన్నేగాక
 తనజీవిత సర్వస్వాన్నే అర్పించాల్సి వచ్చింది. అంటే స్త్రీజీవితం
 పురుషుని యిష్టానిష్టాలకు అడుగుడుగున బలిదానంచేయాల్సిన
 పరిస్థితులు కల్పించబడినవన్న మాట యాపితృసత్తాక కుటుం
 బంలో, కుటుంబంపైన తండ్రి సర్వాధికారాలు కల్గివుంటాడు.
 తండ్రితర్వాత పెద్దకొడుకుకు ఆధికారాలు సక్రమిస్తాయి. భర
 తుని రాజ్యత్యాగం, లక్ష్మణుని సోదరప్రేమ వగైరాలు
 యీవిషయాన్ని ధృవపరుస్తాయి. యీధార్మిక ముసుగులు
 తగిలించి స్త్రీజాతియొక్క అస్థిత్వానికే విఘాతం కల్పించ
 బడింది. యిది రామాయణ కర్తయొక్క ప్రధానోద్దేశ్యం.
 అయితే యీవిధంగా తలెత్తుచున్న పురుషుని నిరంకుశత్వా
 నికి ప్రాచీన సాంప్రదాయిక స్త్రీ స్వాతంత్ర్య అవశేషాలకు
 మధ్య ఘర్షణను ప్రతిబింబించే పలురకాల పాత్రలుకూడా
 రామాయణంలో ప్రధాన్యత వహిస్తాయి. ఆర్వస్త్రీ అయిన
 కైకేయి దశరథునితోపాటు యుద్ధాలలో పాల్గొంటుంది.

యీమె శౌర్య సాహసాలకు ప్రతిఫలమే రాముని వనవాసానికి కారణమయింది. ద్రావిడ మునీశ్వరుని కూతురైన శూర్పనఖ ఆదిమ సాంప్రదాయాన్ని ననుసరించి రామలక్ష్మణుల పొందగోరుతుంది. సుకేతుడను యక్షుని కూతురు తాటక, ఆర్యజాతీయుడైన జంభకుమారుడు సుకేతుని వరిస్తుంది. యీ వర్ణాంతర సంబంధాన్ని వశిష్టుడు సంహరించలేక సుండుని చంపిస్తాడు. తాటక, కుమారుడు వశిష్టుడు చేసిన హింసకు ప్రతిహింస చేస్తారు. వశిష్టాశ్రమంలో వున్న వారందరు ప్రాణసౌరక్షణార్థం పలాయణం చిత్తగిస్తారు. వశిష్టుడు తాటకను, తాటక కొమారుని రాక్షసు కండని శపిస్తాడు. అంటే ఆర్యజాతినుంచి వెలివేయడం అన్నమాట. దీనితో తాటక కోరిధం, ద్విగణీకృతమయి బ్రాహ్మణులను సర్వనాశం చేసేందుకు పూనుకొంటుంది. తర్వాత రాముని ద్వారా తాటకను చంపించటం జరుగుతుంది. అయితే పురుషాధిక్యతకు ప్రాముఖ్యత యిచ్చిన రచయిత వీరిది రాక్షస ప్రవృత్తి అనాల్సి వచ్చింది.

వ్యభిచారం అపవిత్ర మైనదనే ఉద్దేశ్యాన్ని ఇంద్ర, అహల్య పాత్రల ద్వారా నిరూపించబడింది. వేదకాలపు స్త్రీ స్వాతంత్ర్యాన్ని బ్రహ్మచర్యము ద్వారా విద్యాభ్యషణ, ఆధ్యాత్మిక చింతనను శిబిరి, స్వయంప్రభ వగైరాల ద్వారా వ్యక్తం చేయబడింది. బహు పత్నీత్వం వలన కలిగే అనర్థాలను దశరథుని రాజమహల్ లో పుట్టిన మయిన కుతంత్రాలు, వాటివల్ల కలిగిన అనర్థాల ద్వారా నిరూపించబడింది.

వాలి సుగ్రీవులగాధ సామూహిక కుటుంబపద్ధతినుంచి పై వేటు ఆస్థికి మార్పుకొరకు జరిగిన ఘర్షణగా వుంటుంది. యీ కాలానికి ద్రావిడులలో చాలామంది ఆర్యుల ప్రాబల్యాన్ని అంగీకరించి, వారికి అణగి మణివుంటూ ఆర్థికంగా, సైనికంగా ఆర్యులకు సహాయం చేయటంద్వారా ఆర్యుల సానుభూతిని సంపాదించుకొనేవారు. వాలిసుగ్రీవులు ఆర్యులకు యుద్ధాలలో సహాయం చేసినందుకుగాను ఆర్యులు వీరికి సమిష్టిగా అనుభవించమని పారితోషికంగా తారనుయివ్వటం జరిగింది. వీరు కొంతకాలం సమిష్టిగానే వుంటారు. కానీ వ్యక్తిగత ఆకాంక్షలకు త్వరలోనే లోనై వారి సమిష్టి భావాన్ని కోల్పోవటం జరుగుతుంది.

రామాయణ యితివృత్తానికి ఆధారం వాల్మీకి, నారదునివలన వినినట్లు చెప్పబడింది. అయితే నారదుడు ఎవరివల్ల ఎక్కడ సంగ్రహించినాడనే వివరాలుమాత్రం చెప్పబడలేదు. ఋగ్వేదంలో ఒక శ్రీరాముని పేర్కొనటం జరిగింది, అయితే ఋగ్వేదంలోని శ్రీరాములకు సీత సోదరియని చెప్పబడింది. రామాయణ రచనా విధానాన్నిబట్టి అధర్వణ వేదకాలపు నాటి సామూజిక పరిస్థితులతో సరిపోల్చవచ్చు. మనప్రాచీన వాఙ్మయాన్ని దేన్నికూడా ఫలానా కాలపునాటిదిఅని తెక్కపెట్టలేము. ఎందుకంటే హిందూ దేశ గణితశాస్త్ర ప్రకారం (ప్రాచీన) 60 వండ్లవరకు మాత్రమే తెక్కపెట్టగలం. కాబట్టి ప్రాచీన కాలాన్ని గురించి స్మరైన అంచనావెయ్యటం కష్టం. బుద్ధుని కాలాన్నుంచీ మాత్రమే మనకు స్మరైన కాల నిర్ణయం దొరుకుతుంది.

అధర్వణం వేదకాలంనాటి స్త్రీని గురించి ఒకవైపు పురుషునియొక్క ఆశితగా, అబలగా, రక్షితగా చేసేందుకు ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నప్పటికీ మరొకవైపు స్త్రీ తన ఆస్థిత్యాన్ని కాపాడుకొనేందుకు ప్రయత్నిస్తూ వచ్చింది. కాబట్టే రామునికి తాటకను చంపినందుకు స్త్రీహత్యా దోషంగానీ, శూర్పనఖను పరాభవించినందుకు దుర్గాగ్రహానికి కానీ చెప్పబడలేదు. ఎందుకంటే స్త్రీలుకూడా పురుషునితో సమానంగా వ్యవహరించడం, తొడచరిచి యుద్ధంచేయడం అనాటి స్త్రీజాతికి లజ్జాకరమైన విషయంకాదు. ధైర్యసాహసాలను కనబరచటం గౌరవంగా భావించబడేది.

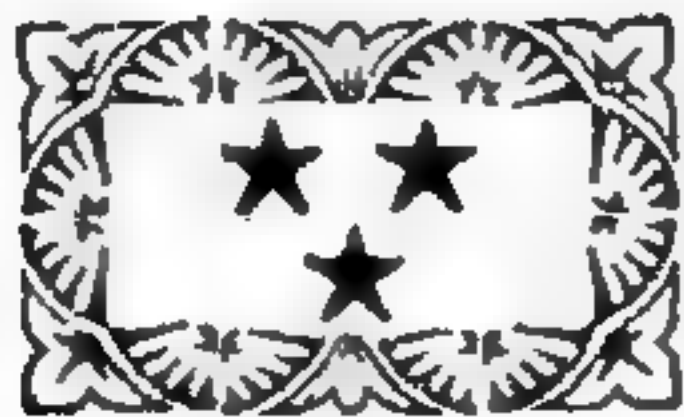
అయితే పితృసత్తాక యుగపు వ్యక్తిగత అధికారాన్ని కాపాడటమే ప్రధాన పుద్గేశం గావటంవల్ల రామాయణం ధార్మిక ముసుగులు తగిలించుకొని ప్రథమంలోనే దైవత్వాన్ని ఆపాదించుకోనాల్సి వచ్చింది. యీదైవత్వం కూడా ప్రజల హేతువాద విమర్శనలకు ఎగిరిపొయ్యేదశలో ఆధ్యాత్మిక ముసుగు తగిలించుకొని ప్రత్యక్షమయింది. దీన్నిబట్టి మనకు తేలేదేమంటే వాల్మీకిరామాయణం మహాభారతకాలం తర్వాత పూర్వం వ్యవస్థయొక్క విధివిధానాలను రామాయణకాలం నాటికే సమాజంలో కలవని నిరూపించేది. రచయిత విఫల ప్రయత్నం చేశాడు. ఎందువల్లనంటే వాల్మీకి రామున్ని ఆదర్శవీరుడుగానూ, సత్యసంధుడుగానూ, దైవాంశ సంభూతుడుగానూ చిత్రించాడు. కానీ ద్రావిడ నాయకుడైన వానిని ప్రత్యక్షంగా ధర్మయుద్ధంలో జయించలేక కుట్రద్వారా చాటునుంచి వధించటంతో అతని

అదశ్యమ, సత్యసంధత మంటలో గలిసిపోయాయి. పాచీన
సాంప్రదాయిక హక్కులయిన వేదాధ్యయణం చేయదలచిన
శంభుని శూద్రుడనే కారణాన్నిబట్టి హత్యచేయడంతో అతని
దైవత్యమేగాక, మానవత్వాన్ని కూడా కోల్పోతాడు. అతని
ఏకపత్నివ్రతం నగుబాట్లపాలై రచ్చకెక్కింది. యీవిధంగా
కపోల కల్పిత విషయాలను రామాయణానికి అంటగట్టుట
నల్ల రామాయణం చారిత్రక ప్రాముఖ్యతనే కోల్పోయి
కేవలం కల్పిత గాథగా తయారయి కూర్చుంది. అయినప్ప
టికీ పూర్వం ప్రభువులు ప్రజల్లో రామాయణంపైన భక్తి
ప్రసత్తులు కలిగించటం కొంతవరకు సఫలమయ్యారనే చెప్ప
వచ్చు. అయితే యీమూఢ బావాలను అప్పుడప్పుడు ఒట్ట
బయలు చేస్తూవచ్చిన మహానుభావులకూడా లేకపోలేదు.

300 కీర్తివందలవడ్లనాటి వేమనయోగి యీవిధంగావిమర్శించాడు

అ॥ కనక మృగము విభుని కడ్డలేదనకుండ తరుని విడచి
చనియె దాశరథియు, తెలివిలేనివాడు దేవుడెట్లాయెరా

అ॥ అగ్నిబాణముచేత అంబుధింకినపుడె రాముడవలికేకగ
లావుమరచి, వరుస కొండలుమోసి వారదేలగ కట్టె.

మహాభారత కాలపు - స్త్రీలు

5000 ఏండ్ల క్రిందటి చరిత్రను మహాభారతం తెలియజేస్తుంది. మహాభారత ప్రధాన లక్ష్యం ప్రాచీన సామ్రాజిక ఖుటుంబ విధివిధానాల గురించి, సమాజం విచ్ఛిన్నమవుతూ ప్రైవేటుఆస్తి ప్రాబల్యం కొరకు ప్రాకులాడే సామాజిక పరిస్పర విరుద్ధ శక్తులమధ్య ఘర్షణను ప్రతిబింబిస్తుంది. ఆనాటి యీ సామాజిక పరివర్తన సంధికాలాన్ని తెలియజేయటంలో కేవలం అభూత కల్పనలకు ప్రాముఖ్యత యివ్వకుండా వాస్తవికతను, తొంకతిరుగులు లేకుండా తెలియజేయటంవల్ల మహాభారతం వేదప్రతిప్రత్తిని పొంది పంచమవేదంగా, ప్రామాణిక గ్రంథంగా పరిగణింపబడుతూవుంది.

యీ కాలంనాటికి సామాజిక వ్యవస్థలో ఆదిమకమ్యూనిస్టు గణసంఘం అవశేషాల ప్రాబల్యం పూర్తిగా వున్నట్లు చెప్పబడింది. భీష్ముడు గణసంఘాలయొక్క ప్రాబల్యాన్ని గురించి ధర్మరాజుతో యీవిధంగా చెబుతాడు. వస్తుసంపాదకులు, కార్యశూరులు, నిపుణులు, ఆయుధధారణులు, పలు విధ కళాకాశిలులు, ఒక్కకులము, ఒక్కయిల్లుగా గలవారు యెట్టివారితోనైనా స్నేహపూర్వకముగా వ్యవహరించువారును, మొదలగులక్షణములతో కూడుకొన్న గణప్రజలు అట్టివారితో మైత్రీ పూర్వకంగా దగురీతుల వారిని ఆదరించి

వారిసహాయాన్ని పొందవలెను. లేనియడల రాజ్యము
అపాయకరంబు. గణప్రజలు ఏప్రభువుకు అండగా వుండు
దురో ఆప్రభువునకు సిరిసంపదలు వుండును. కాబట్టి గణప్ర
జల గుర్తెరింగి ప్రవర్తించవలెనని చెవుతాడు.

(శాంతిపర్వం తృతీయాశ్వాసం 30 ప|| నుంచి 41 వరకు)

దీన్నిబట్టి యీకాలంనాటికి భానిస విధానమూ,
సంపత్తి వీటిపైన వ్యక్తిగత అధికారాల కొరకు భానిస
ప్రభువులలో ఉత్పన్నమయిన ఆంతరంగిక కక్షలతో సతమత
మవుతూవున్న రాజ్యాంగనీతి, మరొకవైపు సంపత్తికొరకు,
వ్యక్తిగత సుఖసౌఖ్యాలకొరకు కుటుంబంలోనే స్పర్ధలు,
హత్యలు అంటే ఏమిటోకూడా ఎరుగని గణతంత్ర
కుటుంబ విధానమూ, వీటితోపాటు గణతంత్ర సమాజం
యొక్క స్త్రీ స్వాతంత్ర్యంవొకవైపు, మరొకవైపు స్త్రీని
అస్వాతంత్ర్యముగాచేసి పురుషుని పెత్తనాక్రింద ప్రొక్కిపెట్టా
లనే నూతన ప్రేమో సామాజిక పిథివిధానాలూ, పరిష్కర
విరుద్ధములైన పాతకౌత్త ధార్మిక సాంప్రదాయాలమధ్య
ఘర్షణ మొదలైన సమాచారాన్ని మహాభారతం మనకు
తెలియజేస్తుంది.

దాశరాజు కూతురు మత్స్యగంధి యమునానదీ తీర
మున పడవలనడిపే కార్యక్రమంలో నిమగ్నయై వుంటుంది,
వశిష్టుని మనుమడు పరాశరుడు అను మునీశ్వరుడు సంచారం
చేస్తూ నదిని దాటేందుకు అక్కడికి వస్తాడు. మత్స్యగంధిని
చూస్తూనే యీయనకు కామం పెళ్లుబుకుతుంది. తనకోర్కెను
తీర్చేందుకు తనతోసంభోగించమని మత్స్యగంధిని ప్రార్థిస్తాడు.

అందుకు ఆమెకూడా సమ్మతిస్తుంది. కానీ అక్కడే జనసం
 చార ప్రదేశంలో పరాశరునితో సమాగమాన్ని తిరస్క
 రిస్తుంది. పరాశరుడు ఆమెకు ప్రాచీన శ్రీ పురుష సంబంధా
 లను గురించి బోధిస్తూ యిది ప్రాకృతిక ధర్మాలలో ప్రధాన
 ధర్మం. “అంటే శ్రీ తిరిగి తిరిగి పురుషులను స్వీకరించినప్ప
 టికి కన్యాత్వం దూషితంబుగాదు అని బోధించి ఆమెను
 సమ్మతింపజేసి అక్కడే తమకోర్కెను నిర్లజ్జతో తీర్చు
 కొంటారు. ఫలితంగా వీరికి వేదవ్యాస మునీంద్రుడు జన్మి
 స్తాడు.” (1) యీవిధంగా జరిగిన వీరి సంపర్కాన్నిగానీ, వీరి
 పుత్రుడైన వేదవ్యాసునిగానీ సమాజం ఏనాడూ తిరస్క
 రించలేదు. అదనంగా వారిని పూజించటం, స్తుతించటం
 జరుగుతూవుంది. యిక్కడ వీరి జనప్రదేశంలో నిర్లజ్జతో
 కామక్రీడలు సల్పటం ఒకసత్యాన్ని తెలియజేస్తూవుంది.
 అదేమిటంటే యిక్కడమనం వీరి కామకోర్కె అనేదాన్ని
 ప్రధానంగాగాక, సృష్టికమానికిఅనస రమైన యీకార్యాన్ని
 ఋతుకాలప్రసక్తమైనదినుప్రజలుమెలగేవారనిమనంయిది
 ఎరకేచూశాము. ఆసత్యాన్నే పరాశరమత్స్యగంధివ్యవహారం
 పునరుద్ఘాటిస్తూవుంది. అంతేగాక మత్స్యగంధి పరాశరుని
 సంవాదం, వారి ఆచరణ మనకు ప్రాచీన సాంప్రదాయపు
 పోకడలు యీకాలానికి వసించలేదనీ, వాటికి యీకాలంలో
 యింకా విలువ వుండేదని తెలియజేస్తుంది.

మత్స్యగంధి పరాశరుని సంబంధంతో యోజనగంధి
 లేక పుష్పగంధిగా మారుతుంది. యీమెతిరిగి భారత ప్రపితా

(1) శ్లో-60-61 ఆదిపర్వం. తృతీయాశ్వాసం

మహమ్మదాన శంతనుని వరించి సత్యవతిగా మారుతుంది. శంతనుడు సత్యవతికంటే మునుపు గంగ అనేస్త్రీని వరిస్తాడు. యీ గంగా శంతనులకు జరిగే సవాదంకూడా స్త్రీ సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యాన్ని వ్యక్తంచేస్తుంది. గంగ శంతనుని వరించేటపుడు కొన్ని షరతులు పెడుతుంది. నేను ఏమి చేసినప్పటికీ, ఎలా ప్రవర్తించినప్పటికీ, నాలభీష్టం ప్రకారం నీవు నడచుకొననినాడు మనసంబంధం రద్దవుతుంది అని చెబుతుంది. శంతనుడు అందుకు అంగీకరిస్తాడు. కానీ భీష్ముని జనన తర్వాత శంతనుని వ్యతిరేక ప్రవర్తనవల్ల గంగ శంతనుని విడిచి వెల్లిపోతుంది. (1)

తర్వాత శంతనుడు సంతానవతియైన యోజనగంధి యొక్క సౌందర్యానికి మోహితుడై వివాహ మాడ గోరుతాడు. అయితే యీ కాలానికి తండ్రి తర్వాత పెద్దకొడుకుకు అధికారం అనే సాంప్రదాయ ప్రకారం శంతనుని తర్వాత భీష్ముడు అధికారం వహించాల్సి వుంటుంది. యోజనగంధి నాకు కలిగే సంతానానికి అధికారం వచ్చేటట్టైతే వివాహ మాడతా నంటుంది. యిది పెద్ద అలంకమై కూర్చుంటుంది. యీ సమస్యను పరిష్కరించేందుకు భీష్ముడే యోజనగంధి వద్దకెల్లి నీ సంతానానికే అధికారం వప్పగిస్తామని యోజనగంధితో చెప్పుతాడు. కానీ యోజనగంధి మీ సాంప్రదాయం ప్రకారం నీవు పదవీత్యాగం చేచినప్పటికీ, నీకు కలిగే సంతానమైనా ఆహమ్మను గుంజుకొనవచ్చు నంటుంది. భీష్ముడు రాజ్య పరిత్యాగముతో పాటు, ఆజన్మ బ్రహ్మచర్యవ్రతం

దాల్చినట్లు ప్రకటించటంతో, పేచీ పరిష్కారమై యోజన గంధి శంతనుని వివాహమాడి సత్యవతిగా మారుతుంది. (1)

యీచరిత్రలో మత్స్యగంధి పరాశరుని సంబంధాన్ని వీరిపుత్రుడు వేదవ్యాసుని, తర్వాత మత్స్యగంధి శంతనుని సంబంధాన్నిబట్టి ఋగ్వేదంలో మనంచూచిన స్త్రీ పురుష సంబంధాలు, స్త్రీ స్వాతంత్ర్యాన్ని సర్వసాధారణ మైనదిగా మాత్రమేనని తెలుసుకొనగలం.

యీ సత్యవతీ శంతనులకు చిత్రాంగదుడు, విచిత్ర వీర్యుడు అను యిద్దరు పుత్రులు జన్మిస్తారు. చిత్రాంగదుడు బాల్యంలోనే గంధర్వులచేత చంపబడుతాడు. విచిత్రవీర్యుడు కాశీరాజు పుత్రికలైన అంబా, అంబికలను వివాహమాడి నిస్సంతానుడై చనిపోతాడు. (2)

పెత్తనాన్ని పంశపరంపరకు మాత్రమే గుర్తుకు తీసుకొన్న భరతవంశంలో బ్రహ్మచారి, రాజ్యత్యాగి అయిన భీష్ముడు మాత్రం మిగులుతాడు. భీష్ముడు వివాహానికి సమ్మతించకపోవటంవల్ల వంశగత హక్కులకు తిలాంజలి అర్పించాల్సిన పరిస్థితులు ఏర్పడుతాయి. అప్పుడు ప్రాచీన సాంప్రదాయానికి, నూతన సాంప్రదాయాన్ని సమన్వయంచేసి అంబా, అంబికలయందు క్షేత్రజుల ఉత్కున్నం చేసేందుకు వేదవ్యాసుని నియమిస్తారు. సత్యవతి వేదవ్యాసుని సంతానోత్పత్తికి నియోగిస్తూ, యీవిధంగా చెపుతుంది. పుత్రుడవైనానిన్ను ఆజ్ఞాపించేహక్కు తండ్రితోపాటు తల్లికివుంది. అయినను

1. ఆదిపర్వం పేజీ 105, 106, 107.

2. ఆదిపర్వం పేజీ 114.

నేటివరకూ మార్పుచెందుతూ వచ్చిన మూడువిధాలైన ధర్మప్రవృత్తులును నీవెరుగనివికావు. (1) కాబట్టి నీసోదరుడైన విచిత్రవీర్యుని భాద్యతలయందు దేవరన్యాయంబున క్షేత్రజులను బడసి రాజ్యక్షమాన్ని కాపాడుమని కోరుతుంది. ప్రాచీన సాంప్రదాయాన్ని గుర్తెరింగిన సత్యవతి

1. మహాభారతంశాంతిపర్వంలో శ్రీపురుష సంబంధాలను కృత, త్రేతా, ద్వాపర యుగాలకు సంకల్ప, సంస్పర్శ, మైదున, ద్వంద్వ అంటూ నిర్వించాడు.

సంకల్ప:- (సాముదాయక) అంటే యేశ్రీ ఆయినా, యేపురుషునితో నయినా సంభోగించవచ్చు. అది వారివారి సంకల్పాన్నిబట్టి (యిష్టాన్ని) ఉంటుంది. దానికిసామాజికంగాగానీ, వ్యక్తిగతంగాగానీ అడ్డంకులేమీ వుండవు. యిది ఆదిమ సమూహాల్లోనూ, ఆదిమకమ్యూనిస్టు గణసంఘాలలోనూ వుండినది.

సంస్పర్శ:- అతి సన్నిహిత బంధువులమధ్య శ్రీ పురుష సంబంధాలు నిషేధింపబడి ఒకగోత్రానికీ (తెగ) మరొక గోత్రానికీమధ్య సాముదాయక పద్ధతిలో సామాహిక వివాహ పదతి. యీపద్ధతిలో మార్పిడిద్వారావచ్చిన శ్రీలతో ఆతెగలోనీ పురుషులందరితో సంబంధాలుంటాయి. యిది ఆదిమ కమ్యూనిస్టు గణసంఘాల ఉచ్చదశలో వుంటాయి.

మైదున:- ప్రకృతి సహజమైన శ్రీ పురుష సంబంధాలలో అంతిమదశ, జంటకుటుంబం (శ్రీ పురుషులు) తమకిష్టమైనంతకాలం కలిసి వుండి, తర్వాత విడిపోవచ్చు. వీరుకలిసివున్నంతకాలం యితరులతో సంపర్క ముండకూడదు. యిది భారత కాలపు గణసంఘాలలో ముఖ్యంగా వుండినది.

ద్వంద్వం:- పురుషుడు ప్రేమేటు అధికి సర్వాధికారియై శ్రీ కూడా అతని సంపత్తిలో చేరిపోతుంది. యిది మహాభారతకాలం తర్వాత అనులులోకి వస్తుంది. యీపద్ధతిలో సామాహిక గణతంత్ర ఆశయాలు సంపూర్ణంగా విస్మరింపబడుతాయి.

అజ్ఞను వేదవ్యాసుడు సిరసావహించి తానుకూడా యీధర్మాలను గుర్తెరింగినవాడు కాబట్టి నంబికయ్యగారు దృతరాష్ట్రుని, అంబాలికయ్యందు పాండురాజును, వీరి పరిచారికయ్యందు విదురుడు జన్మించేవరకు వారితో వ్యవహరించి వెల్లిపోతాడు. 1

పాండురాజు గర్భవ్యాధిగ్రస్తుడు అయినప్పటికీ కుంతి మామ్రది అనేవారిని వివాహమాడుతాడు. కుంతి తండ్రియింట పున్నపుడే సూర్యుడు అనే అజ్ఞాత వ్యక్తి వల్ల కర్ణునికని ఏటి ఒడ్డున పాఠేసిపోతుంది. అయినప్పటికీ యీమే వివాహానికి యోగ్యురాలయింది. పాండురాజు సంతానోత్పత్తికి అశక్తుడై కుంతీమాదురిలను నియోగపద్ధతిని పుత్రులకనమని అజ్ఞాపిస్తాడు. కుంతి అందుకు తిరస్కరిస్తుంది. పాండురాజు యీ పద్ధతి ధర్మసమ్మతమేనని చెప్తూ యీ ఉదాహరణలను తెలియజేస్తాడు. కేకయరాజభార్య ఋత్యాజులవలన (బా) హ్మణులు) ముగ్గురు పుత్రులకనినట్లు, పృషి తాశ్యునిభార్య విధవయై ఏడుగురు పుత్రులకనినట్లు, కల్కాషపాదునిభార్య వశిష్టునివలన నశ్యకుండను వానిని కనినట్లు చెప్తూ తనస్వజన్మ విషయం కూడా ఆవిధంగా జరిగిందేనని చెప్తూ, పాచీన స్త్రీపురుష స్వేచ్ఛాచారాలను గురించి తెలియజేస్తూ స్త్రీలు సర్వస్వతంత్రులై సర్వప్రాణి ధర్మంబైన ఋతుకాల నియమమును దప్పక యిచ్చవచ్చిన పురుషులతో సంచరించుచుండినట్లు, కాలాంతరంలో ఉద్దాలకుని కుమారుడు శ్వేతకేతుడు తనతల్లి ఒకవృద్ధునితో సంభోగించుటచూచి దాన్ని సహింపక యిది మొదలు పరిగ్రహింతులైన స్త్రీలు యితరులతో పొందుకూడ

దని శాసించాడు. అయినప్పటికీ ఉత్తర కురు దేశమలందు(1) యిప్పటికీ పూర్వాచారమునే స్త్రీ పురుషులు ఆచరించు చున్నట్లు కుంతి మాదుగ్రీలకు నచ్చచెప్పి నియోగంద్వారా వారిని సంతానాన్ని కనేందుకు సమ్మతిపరుస్తాడు. కుంతిమాద్రులు సమ్మతించి అజ్ఞాత వ్యక్తులద్వారా (2) కుంతి ధర్మరాజు, భీముడు, అర్జునుని మాది నకుల సహనేవులను కంటారు. వీరిని పంచపాండవులు అని పేర్కొనబడింది. *

మహాభారత రచయిత యీ పంచపాండవులను, వీరి సమిష్టి భార్యయైన ద్రౌపదిని కథానాయకులుగా, ఆనాటి ప్రాచీన నూతన ధార్మిక సాంప్రదాయాలకు ప్రతినిధులుగా చిత్రించాడు. యీ ధార్మిక ప్రతినిధుల ఆచరణనుబట్టి మనకు ఆనాటి సామాజిక చరిత్ర విపులంగా తెలియగలదు.

1. ఉత్తర కురుదేశాలు ఆనాడు నేపాల్, టిబెట్, మలయా, ఇండో చైనా, బర్మా వగైరా దేశాలను పేర్కొనటం జరిగింది.
2. కుంతి. మాదుగ్రీలతో వ్యవహరించినవారు మానవులేననే విషయాన్ని ఋగ్వేదంలోని విషయాలనుబట్టిచూస్తే తెలుస్తుంది. ఋగ్వేదంలో స్త్రీ ఒకే పురుషునితోగాక, తిరిగి తిరిగి పురుషులను స్వీకరించినపుడు వారి పేర్లు, ప్రథముడు సోముడు, ద్వితీయుడు గంధర్వుడు, తృతీయుడు అగ్నిష్ట అంటూ పేర్కొంటూవుంది. దీన్నిబట్టి మనకు తేలేదేమంటే, కుంతికూడా అదే సాంప్రదాయ ప్రకారం నియమించుకొన్నవారిని సూర్యుడు, ఇంద్రుడు, వాయువు అని పేర్కొనటంజరిగింది. అంటే వ్యక్తులపేర్లకు బదులు యీవిధంగా వారికి వారి ఆరాధ్యప్రకృతి శక్తులు వగైరా పేర్లను ఉపయోగించటం సాంప్రదాయంగా వచ్చినదే ననే విషయం స్పష్టమవుతుంది.

* ఆదిపర్వం 126 వ శ్లోకంంచి 133 వ శ్లోకము.

అర్జునుడు మత్స్య యంత్రాన్ని కొట్టి ప్రాపదిని తమ
యింటికి తీసుకెళ్తాడు. ప్రాపదిని ఎవరు వివాహమాడాలనే
విషయంలో వీరు ఒక చిక్కుసమస్యను ఎదుర్కొనాల్సి వస్తుంది.
నూతన సాంప్రదాయ ప్రకారం మత్స్య యంత్రాన్ని అర్జునుడు
కొట్టినాడు కాబట్టి ప్రాపదిని అర్జునుడే వివాహమాడాలి.
అయితే అదేనూతన సాంప్రదాయం పెద్దవ్వాడైన ధర్మరాజు
అవివాహితుడుగా వుండగా చిన్న వ్వాడైన అర్జునుని వివాహాన్ని
నిషేధిస్తుంది. యీ విషయధార్మిక సమస్యను పరిష్కరించటంలో
పాండవులు విఫలమౌతారు. ప్రాచీన సాంప్రదాయాలను
గుర్తెరింగిన కుంతీదేవి ప్రాపదిని అయిదుగురు కలిసి సామా-
హికంగా అనుభవించమని ఆజ్ఞాపిస్తుంది. తర్వాత ధర్మరాజు
కూడా తమ్ములకు వేదవ్యాసుని వలనవినిన ప్రాచీన సాంప్రదా-
యాలను బోధించి ప్రాపదిని మన యేవురము కలిసి పరిగ్ర-
హిస్తాము అని చెబుతాడు. (1)

యీనిర్ణయాన్ని దుష్పదుడు తెలుసుకొని యీ ధార్మిక
సంకరమైన పద్ధతికి సంశయాన్ని వెలిబుచ్చుతాడు. ధర్మరాజు
దుష్పదుని సంశయ నివారణకుగాను మునుపు జటలుడను
ఋషికణ్య ఏడుగురు పతులను కలిగివుండినటుల, దాక్షిణ్యని
యను మునికన్య బ్రచేతసు లనబడు పదిమంది సోదరులకు
భార్యగా వుంటినట్లు వగైరా పూర్వుల చరిత్రలను తెలియ
జేస్తూ యిది ప్రాచీన సత్యం ప్రదాయమేగానీ, ధర్మసంకర
మైన పద్ధతి కాదని నిరూపిస్తాడు. ధర్మజుని వాదాన్ని వేద
వ్యాసుడుకూడా బలపరచటంతో సమస్య పరిష్కారమయి

పాండవులు అయిదుగురు ద్రౌపదిని భార్యగా స్వీకరిస్తారు.(1)
 పాండవులు అయిదుగురు కలిసి ఒకేభార్యను కలిసివుండటమే
 గాక, ప్రతిఒకరికి ప్రత్యేక ప్రత్యేకంగా స్త్రీలను వివాహ
 మాడారు. మరికొందరు స్త్రీలతో వీరికి అతిథి ధర్మంగానూ,
 నియోగపద్ధతిని సంబంధాలుకూడా వుంటాయి. ఉ॥ భీముడు
 హిడింబతోను, అర్జునుడు ఉరూసి, చిత్రాంగద వగైరాల
 తోనూ యీసంబంధాలలో వీరికి పుత్రులుకూడా కలిగారు.
 సత్యసతి, కుంతి వారి వివాహాలకు పూర్వమే సంతానాన్ని
 కనివుండినప్పటికీ, తిరిగివివాహానికి యోగ్యులుగా వుండటమే
 గాక, పతివ్రతలుగాకూడా పరిగణింపబడినారు. అంబా, అం
 బాలికలు వైధవ్యాన్ని పొందికూడా సంతానాన్ని కనటం,
 ఆసంతానమే భారతదేశ అధినేతలుగా (రాజులు) చెలామణి
 అయ్యారు. కుంతిమాదురీలు (క్షేత్రజలను) వేరొక పురుషు
 లతో సంతానాన్ని కనినప్పటికీ వీరికిగానీ, వీరి సంతానానికి
 గానీ ఎలాంటి కలంకము రాలేదు. ద్రౌపది అయిదుగురు
 భర్తలు కల్గివుండికూడా సాధ్వి, పతివ్రత కాగల్గింది. అలాగే
 పురుషులుకూడా ఎక్కువమంది స్త్రీలను కలిగి వుండినప్పటికీ,
 ఎక్కడికక్కడ వరించటం, త్యజించటం జరిగినప్పటికీ వీరి
 ధర్మనిష్ఠకు, న్యాయపరతకు భిన్నంకాలేదు. యీ వ్యవహారాలను
 యీనాటి సమాజం ఊమిస్తుందా? ఊమించదు.
 ఊమించాలనికూడా మన ఉద్దేశంకాదు. మరి యీవ్యవహారాలను
 నేడు అతినీచంగా, అతిహేయంగా చూడబడే విధానాలను
 అతిపవిత్రంగా ఆనాటి యీవ్యవహారాలను ఎందుకు

భావించి స్తుతిస్తువుంది? వీటికి సమాధానాలు చారిత్రక దృక్పథంతో చూస్తేగానీ లభించవు. చారిత్రక దృక్పథాన్ని విస్మరించి చూడటంద్వారా ఊహకులందరి విషయాలయి కూర్చుంటాయి. ఫలితంగా ఆనాటి చరిత్రకు, సామాజిక వ్యవహారాలకు దైవాంశాన్ని అంటగట్టటమో, లేక కల్పిత కథలని తోసిపారెయ్యటమో జరుగుతుంది. బూర్జువా పండితులు వ్యాఖ్యానించినట్లు పాండవులకు మాత్రమే దైవాంశాన్ని గుర్తించటం అవివేకమే అవుతుంది. ఎందుకంటే యీతిచార వ్యవహారాలను మనం ఒక్కపాండవవంశంలోనే గాక, యితరత్రాకూడా చూశాము. దీన్నిబట్టి తేలేదేమంటే ఆనాటి సమాజంలోవున్న మానవులందరూ దైవాంశముగల వారేనని ఒప్పుకొనాల్సివస్తుంది. ఆదిమసాంప్రదాయాన్నుంచి ఋగ్వేద కాలంలో ఆర్యఋషులద్వారా తీసుకురాబడిన నియోగ దేవర విధానాలను, వగైరా మార్పులను స్త్రీ పురుష సంబంధాలలో తీసుకొని రాబడినట్లు చూశాము. మహాభారత కాలంనాటికి పై వేటుజస్థికి ప్రాబల్యంవర్పడటం, అందుకు అనుగుణంగా శ్వేతకేతుడు సృష్టించిన నూతన విధానం స్త్రీ పురుష సంబంధాలలో ఆచరణలోకి రావటానికి జరుగుతున్న ప్రయత్నాలను చూశాము. మహాభారత కాలంనాటి ఆచార వ్యవహారాలను ప్రాచీన సాంప్రదాయానికి అనుగుణంగా వుండినట్లు మనకు స్పష్టమవుతూవుంది. శ్వేతకేతుడు సృష్టించిన నూతనవిధానం ఆనాటి సమాజానికి చాలా కటువుగా అగుపించింది. యీవిధానం స్త్రీపైన పురుషుని సంపూర్ణ పెత్తనాన్ని నిర్ణయిస్తూవుంది. దానితో

సమాజంలో స్త్రీ పురుషులమధ్య పెద్ద అభిభావము ఏర్పడింది. యీనూతన విధానాన్ని వ్యతిరేకించి, పూర్వపు సాంప్రదాయాన్నే వాంఛించే స్త్రీలను వ్యభిచారులు, కులటలు, భ్రష్టులుగా పరిగణించటం, యీనూతన విధానాన్ని స్వీకరించి పురుషుని అధికారాన్ని సంపూర్ణంగా తలదాల్చిన స్త్రీలను సాధ్య, పతివ్రత అని బుజ్జగించటం జరిగింది. అయితే ప్రాచీన కాలంనుంచీ సహస్రాబ్దాలుగా సమాజంలో పాతుకుపోయిన అలవాట్లను, సాంప్రదాయాలను సమాజం త్వరలో త్యజించ లేకపోయింది. ప్రధానంగా సమాజంలో అగ్రస్థానం వహించి పురుషునిపైన పెత్తనం చలాయిస్తూ వచ్చిన స్త్రీతన స్వాతంత్ర్యాన్ని హరించివేసే యీనూతనవిధానానికి అంతసులభంగా, అంత త్వరగాలోంగి పోవటం చాలకష్టమైన విషయం కాబట్టే ప్రాచీన ధార్మిక అవశేషాలను సమాజంలో పాటు, ప్రేమేబు ఆస్తికి ప్రాతినిధ్యం వహించిన భారతకథానాయకులుకూడ అనుసరించాల్సి వచ్చింది. తర్వాత దశలలో యీప్రాచీన స్త్రీపురుష సంబంధ అవశేషాలు ప్రపంచంలోని అన్ని దేశాలలోకూడ వుంటూనే వచ్చాయి. కాలాంతరంలో సన్నగిలినప్పటికీ, భారతదేశంలో కొన్ని తెగలలో నేటి వరకుకూడ నిలచివున్నట్లు చూస్తున్నాము.

అతిథి విధానం

అతిథి విధానం ఋగ్వేద కాలంలో ప్రారంభమయి, మహాభారత కాలంనాటికి అమానుషంగా తయారయింది. యావిధానం ప్రకారం అతిథిఅంటూ యింటికి వచ్చేవాడెవరైనప్పటికీ, అతని భోజన తాంబూలాదికములతో తృప్తి పరచడమేగాక, అతిథి కోరినప్రకారం ఆయింటి యిల్లాలు గానీ, లేక ఆయింటిలోవున్న స్త్రీలెవరైనాగానీ అతని కామ తృప్తి తీర్చేందుకు వారి దేహాలను అర్పించాల్సి వుంటుంది. సుదర్శన మహాముని యింటిలోలేనపుడు ఆయింటికి ఒక బ్రాహ్మణుడు అతిథిగావస్తాడు. సుదర్శనునిభార్య ఓశ్ణోవతి గణనం ఘాచారాన్ననుసరించి అతిథితో కలిసి శయ్యా గృహంలో వుంటుంది. యింతలో సుదర్శనుడు యింటికివచ్చి భార్యను తలుపుతీర్చి పిలుస్తాడు. అతిథిఆమెనుపలుకవద్దని ఆజ్ఞాపిస్తాడు. ఆమె ఆఆజ్ఞను మన్నిస్తుంది. సుదర్శనుడు తిరిగితిరిగి పిలవగా నీభార్య అతిథి కోర్కెను తీరుస్తూవుంది అని అతిథి జవాబిస్తాడు. యీసంగతివిని సుదర్శనుడు ఆనంద భరితుడై తన జన్మ పాపనమైందని సంతోషిస్తాడు. సత్య కామజాబాలిని గురువు నీతండ్రి ఎవరని అడుగుతాడు. జాబాలి తన తల్లిని దానికి సమాధానం అడుగుతాడు. ఆమె తనతండ్రిగృహంలో నిత్యమూ అనేకమందిఅతిథులు రావటం, వారినిసత్కరించటం, సంతృప్తి పరచటం జరిగేది. ఫలితంగా జాబాలి జన్మిస్తాడు.

అపరిస్థితులలో ఆమె జాబాలితండ్రి ఎవరనిచెప్పగలుగుతుంది. యీవిధానము గణసంఘ ఆచారాల విచ్ఛిత్తికి పునాదులు ఏర్పడటంతో అపరాధంగా పరిగణింపబడినట్లు చిరకారిగాధ తెలియజేస్తుంది.

గౌతముడు యింటలేనపుడు ఇందుడతిధిగావచ్చి గౌతముని భార్యతో సంభోగిస్తాడు. యిది గౌతమునికి తెలిసికొడుకు చిరకారినిపిలిచి తల్లితల నరుకమని ఆజ్ఞాపించి వెల్లిపోతాడు. చిరకారి పూర్వోక్తధర్మప్రకారం తల్లిగౌరవమున అధికం, తల్లిసరనేయంకానీ ప్రస్తుతం నూతనంగా పొడసుపే ధర్మప్రకారం తండ్రిఆజ్ఞ అనులంఘనీయం. యిందులో ఏది ఆచరించవలె, ఏది గూడదు అనే ఆలోచనలో తికమక బడుతుంటాడు. యింతలో తండ్రి తిరిగివస్తాడు. అతని కోపము చల్లారిపోయి వుంటుంది. తల్లిని చంపనందుకు చిరకారి శ్లాఘిస్తాడు. అంటే యిక్కడ తల్లిఅధికారాలు సన్నగిలినప్పటికీ, నూతన నియమాలకు యింకా పురుత్వంరాలేదనే విషయాన్ని తెలియజేస్తుంది.

✓ యుచధ్వజుడను మునిభార్య మమతను బృహస్పతి అతిధిధర్మంబున నిండుచూలాలిని సంభోగించగా గర్భపిఘాతం కలిగి దీర్ఘతముడు పుట్టంధుడుగా జన్మిస్తాడు. యీదీర్ఘతముడు బ్రద్వేషిణిని వివాహమాడుతాడు. వీరికి గౌతమాదు లయిన పలువురు పుత్రులు కలుగుతారు. దీర్ఘతముడు బ్రద్వేషిని యొక్క శ్వేచ్ఛాచారాలను మందలించగా బ్రద్వేషిని యీవిధంగా జవాబిస్తుంది. పతి భార్యను భరిస్తాడు కాబట్టి భర్తఅయినాడు. భార్య భరియింప బడింది కాబట్టి భార్య

అయింది. యీరెండు ధర్మాలు మనయందు ఎప్పుడూలేవు. యెల్లకాలము నిన్ను నేనే భరియించాల్సి వచ్చింది కాబట్టి నీవు నాకుభర్తవు, నేనునీకు భార్యను ఎప్పుడు కాలేదు. నీవు యెక్కడికై నా పొమ్మని చెపుతుంది. (1) దీర్ఘతముడు కోపించి పతిలేని భార్యలు (స్త్రీలు) ధనవంతులైనప్పటికీ, ఎక్కువ కులస్తులైనప్పటికీ, ఆలంకార హీనలుగా, మాంగల్య రహితులుగా వుండుదురుగాక అనిశాసిస్తాడు. (2) ప్రద్యేషిని యితనిని కాల్లు చేతులుకట్టి గంగలో వేయమని పుత్రుల ఆజ్ఞాపిస్తుంది. పుత్రులు తల్లిఆజ్ఞను పాలిస్తారు. గంగలో కొట్టుకొనిపాద్యే దీర్ఘతముని బలిఅనురాజు రక్షించి తన భార్యయందు సంతానోత్పత్తిని కలుగచేయమని పార్థింపి రాజమహల్ కుపంపిస్తాడు. బలిభార్య సుధేష్ఠ్యయాపుట్టంధునిఅస హ్యంచుకొన్నగాదిలఅనేదాసినినియమిస్తుంది. గాదిలకుపదకొం దుగురుపుత్రులు కలుగుతారు. తనభార్యకు కలిగిన సంతానం

1. తే|| పతియు భరియంచుగావున భర్తయయ్యె, భామ భరియంపబడుగాన భార్యయయ్యె, బరగనివి మనయందు వీడ్వడియె, నిన్ను నేను యెల్ల కాలము భరియింతుగాన.

2. క|| పతిహీనలైన భామను అతిధనవంతులయ్యును కులజలయ్యును ననలం కృతలయ్యెడు మాంగల్య రహితులయ్యెడు గృహణవృత్తి నిగియు మొదలుగాన్.

తీండి, గుడ్డ వస్త్రాలను యిచ్చేవాడు భర్తగాను, తీండి గుడ్డ వస్త్రాల కొరకు మరొకరిపైన ఆధారపడిన స్త్రీ భార్యగాను యీనూతన ధర్మం తెలియజేస్తూవుంది. అంటే స్వయంపోషకే అయిన స్త్రీ పోషితగా చెయ్యబడింది.

కాదని ఒలి గుర్తించి దీర్ఘతముని తిరిగి పార్థింపి సుధేష్టను నియోగించగా సంగరాజు జన్మిస్తాడు. (1)

యీలాంటి గాథలూ, ఉదాహరణలూ మహాభారతం లోనూ, వ్యాసుడు రచించిన అష్టాదశ (18) పురాణాలలోనూ కొలలుగా నొరకుతాయి. అయితే యివన్నీ మనకు తెలియ జేసేదేమిటి? ఆదిమ వ్యవస్థనుంచీ, ఆదిమ కమ్యూనిస్టు గణ సంఘాలుగా మానవ సమాజం పరివర్తన చెందటం, ఆదశలో స్త్రీ శ్వేచ్ఛా స్వాతంత్ర్యాలను ఋగ్వేద కాలంలో ఏర్పడిన సామూహిక కుటుంబాలలోకూడా స్త్రీని గృహకృత్యాలలో మాత్రమే నియోగించినప్పటికీ, సమాజంలో ఆర్థిక నైతిక రంగాలలో పురుషునితో సమానమైన అధికారాలు కల్గివుండి నట్లు చూశాము. మహాభారతకాలంనాటికి ఉత్పత్తిపరికరాలు వికసించటం, ఉత్పత్తి (సంపత్తి) పైన, ఉత్పత్తి పరికరాల పైన ప్రైవేటు హక్కులు (వ్యక్తిగత) ఏర్పడటం, ఉత్పత్తి పరికరాలపైన, బానిసలపైన, బానిసలద్వారా, ఉత్పత్తి చేయ బడే అదనపు సంపత్తిపైనా ఒకేవ్యక్తి అధికారాన్ని కల్గివుండటం ద్వారా సమాజంలో బానిసలూ, యజమానులూ అనే రెండు ప్రధాన వర్గాలు ఏర్పడుతాయి. ఫలితంగా గృహ చిట్టాలు, పరస్పర వైసమ్యాలు ప్రజలలో ఉత్పన్నమయ్యాయి. యీదశలో ప్రైవేటుఆస్తి, యేకపత్నీ కుటుంబమూ, పురుష ప్రాబల్యమూ, స్త్రీ బానిసత్వమూ యీ ప్రాతిపదికపైన తయారయే నూతనసిద్ధాంతాలు, విధివిధానాలు మరొకనైపు ప్రాచీన గణసంఘ పునాదులపైన ఏర్పడ్డ సామూహిక

కుటుంబ విధివిధానాలు భవిష్యత్ కు యీ రెండింటిలో ఏది ప్రాతినిధ్యం వహించాలనే విషయంలో పాతకొత్త విధానాల మధ్య జరుగుతున్న సంఘర్షణను యీ గాథలూ వగైరాలు మనకు తెలియజేస్తాయి. కొల్లలుగావున్న యీ గాథలన్నీ ఏవిధానాన్నికూడా సంపూర్ణంగాగాక, రెండువిధానాలతో కూడుకొన్న పరిస్పర సంఘర్షణను తెలియ జేస్తున్నాయి. మహాభారత కాలంనాటి యీ ద్వైవిధ్యాలకు తర్వాతదశలోని జమదగ్ని గాథకూ (1) చాలావ్యత్యాసం కలిగింది. జమదగ్ని భార్య రేణుక చిత్రరథ గంధర్వునివైపు ప్రేమపూర్వకంగా చూస్తుంది. జమదగ్ని కొడుకైన పరుశురామునితో తల్లిని నరికివేయమని ఆజ్ఞాపిస్తాడు. అతడు వెంటనే నరికివేస్తాడు. చిరకాలి గాథలోవున్న సంధిగ్ధ పరిస్థితులు పూర్తిగా యీ కాలానికి నశించి పోయాయని యీ గాథ తెలియ జేస్తుంది. యీ దశలో స్త్రీయొక్క ప్రాణాలపైనకూడా పరుషునికి సంపూర్ణమైన అధికారం స్థిరపడింది. బానిస విధానంలో పుట్టుకొచ్చిన అమానుష దౌర్జన్యాధికారాలు, స్త్రీయొక్క స్వేచ్ఛనూ, వ్యక్తిత్వాన్ని సంపూర్ణంగా హరించే శాయి. పరుషుని దౌర్జన్యాకివర్గరాజ్యాంగయంప్రమూ, ధర్మము, నీతి, న్యాయము మద్దతు నిచ్చాయి. అంటే బానిస యజమానులైన ప్రభువులు, వీరి తాబేదారులైన శాస్త్రకారులు వీటిని

-
1. పరుశురాముని గాథ రామాయణంలోనే చూశాము. అయితే చారిత్రక పరిణామక్రమంలో చూచినపుడు మహాభారతకాలం తర్వాత చారిత్రక పరిణామాన్ని తెలియజేసే గాథను రచయిత రామాయణ కాలానికి దిగలాగడం జరిగిందనే విషయం స్పష్టమవుతుంది.

సృష్టిచట జరిగింది. ధర్మము, నీతి, న్యాయాలు ఆదిను
 కమ్యూనిస్టు గణసంఘాలలోనూ, తర్వాత సామూహిక
 కుటుంబాలలోనూ కూడా వుంటూనే వచ్చాయి. అయితే
 సామూహిక గణతంత్రాలలోను, సామూహిక కుటుంబాల
 లోను, నీతినియమాలు, జాతిలింగ వయోవృద్ధ భేదాలు
 లేకుండా అందరినీ కంట్రోల్ చేశాయి. బానిసప్రభులద్వారా
 తయారుచేయబడిన ధర్మం, నీతినియమాలు సమాజంలో
 కొందరిని కంట్రోల్ చేస్తూ, కొందరికి స్వేచ్ఛాస్వాతంత్ర్యాల
 నిచ్చాయి. ఒకే కుటుంబంలో స్త్రీకి ఒక ధర్మం, పురుషునికి
 ఒక ధర్మం వింతంతు, తోబుట్టువులు, ముదుసలులు, పిల్లలు
 అనే తారతమ్యాలతో ప్రతిఒకరికి వారి బాధ్యతలను నిర్వ
 చిస్తూ ధర్మం, నీతినియమాలు అమలులోకి వచ్చాయి.
 యివి సమాజంలో పాదుకొంటూ పాదుకొంటూవచ్చి,
 నేడు ఎంతసేచంగా, ఘోరంగా తయారయ్యావే విష
 యాన్ని ముందుముందు చూస్తూము.

మనుధర్మ శాస్త్రం - స్త్రీలు

మనుస్మృతినిగురించి మహాభారతంలో అక్కడక్కడ పేర్కొనటం జరిగింది. యీరెండింటిలోని వస్తువిషయాన్నిబట్టి చూస్తే, మహాభారతం తర్వాతనే మనుస్మృతి ఉత్పన్నమయిందని ధృఢంగా చెప్పవచ్చు. (1) మనుస్మృతిలో పొచ్చిన సామూహిక విధివిధానాలను పునరుద్ధరించే ప్రయత్నం జరిగినప్పటికీ, పర్గరాజ్యాంగ లక్ష్యాలనుకూడా ప్రధానంగా ప్రతిబింబిస్తుంది. యితని కాలంలోవున్న అనేక విధానాలైన స్త్రీ పురుష సంబంధాలను ఉత్తమ, మధ్యమనికృష్ట అంటూ పదివిధాలుగా నిర్ణయించి వాటిని సిద్ధాంతీకరించటం జరిగింది. (2)

1. బ్రహ్మ:- స్త్రీ పురుషులు విద్యాయుక్తులై, పరస్పర ప్రేమికులై వ్యహరించుట. (యీవిధానాన్ని మనం ఋగ్వేదంలో చూశాము.)

1. మహాభారతం వ్యాసుడు రచించినది అయిదువేల శ్లోకాలే అయితే తర్వాత తర్వాత కాలాలలో చేర్చిన అదనపు శ్లోకాలతో కూడుకొని అక్షశ్లోకాలకు పెరిగింది. యీవిధంగా మనుకాలానికి తర్వాతచేర్చబడిన సంక్షిప్తాలలో మనుస్మృతిలోని విషయాలను కాలానుగుణ్యంగా సందర్భాన్నిబట్టి వాడటంజరిగింది.

2. బ్రహ్మదేవస్త దైవాన్ ప్రజాపత్యాస్తథా ఆసురః
గాంధర్వో రాక్షసశ్చాపి ధైశాచశ్చాప్య మోఽథమ.

మనుస్మృతి 6, 12

2. దైవ:- పురోహిత సహితంగా, కర్మయుక్తంగా తలిదండ్రుల యిష్టాలపై న జనుపబడేవి.
3. ఆత్మ:- వరునివల్ల కట్నంపుచ్చుకొని కన్యాదానంచేయుట.
4. ప్రజాపత్య:- యిరువయ్యలకు లాభదాయకమైన పద్ధతిలో వివాహముజరుగుట. (యీపద్ధతి బంధుత్వ సంబంధాలు నిషేధింపబడిన తర్వాత తెగలలోను, తర్వాత కుటుంబాలలోనూ కన్యలను పేరొక తెగకిచ్చి బదులు కన్యను తెచ్చుకొనుట.)
5. అసుర:- వరుడు కన్యకుగానీ, కన్య వరునికిగానీ కట్నం యిచ్చే పద్ధతి.
6. గాంధర్వ:- ఆసమయంగా అనిమయంగా ఏకారణాలవల్ల నైనా స్త్రీ పురుషులు పరస్పర యిష్టముతో కలియుట. ఉ॥ శకుంతల, దుష్శ్యంతుని సంబంధం.
7. రాక్షస:- బలాత్కారంగా కొట్లాడిగానీ, యుద్ధముచేసిగానీ, కపట తంత్రోపాయాల ద్వారాగానీ కన్యను తెచ్చుకొనుట. ఉ॥ కృష్ణుడు దుక్కినిని, అర్జునుడు సుభద్రను తెచ్చుట.
8. పైశాచిక:- ఒంటరిగాశయించియున్న, మధ్యం వగైరా సేవించి మత్తులావున్న కన్యతో బలాత్కారంగా సంభోగించుట.

మను ప్రధానంగా సవర్ణవివాహాలను ప్రోత్సహిస్తాడు. కానీ ఎవరైనా ఉచ్చజాతి స్త్రీ పురుషులు నీచజాతివారితో సంబంధాలు కల్పించుకొంటే వాటినికూడా స్వీకరించాడు. అందుకు అనుగుణంగా మరిరెండు విధానాలను సూచించాడు.

9. అనులోమ:- ఉచ్ఛజాతి పురుషుడు, నీచజాతిస్త్రీ వివాహ
మాడుట.

10. ప్రతిలోమ:- ఉచ్ఛజాతిస్త్రీ నీచజాతి పురుని వివాహ
మాడుట.

యీదశలో సంతానాన్ని కాపాడేందుకు సంతాన
శాధ్యతలను, ఆస్తి సంక్రమాన్ని ప్రధం గంగా, జౌరస,
క్షేత్రజ అంటూ నిర్ణయించటం జరిగింది.

జౌరస: పై పదివిధములైన వివాహాలద్వారా సంబంధాలను
కల్పించుకొన్న స్త్రీ పురుషులకు కలిగిన సంతానం తండ్రి
యొక్క ఆస్తికి వారసుడగును.

క్షేత్రజ:- భర్త సంతానోత్పత్తియైంది అశక్తుడై నపుడుగానీ,
నిస్సంతానుడై మరణించినపుడుగానీ భర్తయొక్క వంశా
నికి, లేక సంపత్తికి వారసుని కొరకు నియోగం ద్వారా
(యితరులతో) సంతానాన్ని కనినపుడు, ఆసంతానం జీవించి,
లేక మరణించియున్న పురుషుని ఆస్తికి వారసుడగును.
ఉ॥ అంబా, అంబాలికలు మరణించినవిచిత్రవీర్యునివంశావలి
కొరకు వ్యాసునిద్వారా ధృతరాష్ట్ర, పాండురాజులనుకనుట.
కుంతీ మాదులు జీవించియున్న పాండురాజు వంశావలి
కొరకు పాండవులను అజ్ఞాత వ్యక్తులద్వారా కనుట. నియో
గం ప్రధానంగా విధవస్త్రీ, భార్య చనిపోయిన పురుషుడు
వీరిమధ్య జరుగుతుంది. వివాహానికి పూర్వం కన్యాయువకులు
గానీ, విధవతో పెండ్లికాని యువకుడుకానీ, భార్యచనిపో
యిన పురుషునితో కన్యగానీ నియోగసంబంధం చేసుకొన

కూడదు. కుటుంబంలో పురుషులు చనిపోయినపుడు కనిష్టని భార్యను జ్యేష్ఠుడుగానీ, జ్యేష్ఠనిభార్యను కనిష్ఠుడుగానీ నియోగం చేసుకొనవచ్చు. వారసత్వం కొరకు చేసుకొనే నియోగాలలో స్త్రీకొరకా, లేక పురుషునికొరకా అనేవిషయాన్ని నియోగానికి పూర్వమే నిర్ణయించు కోవాల్సి వుంటుంది. స్త్రీకొరకైతే కలిగే సంతానం స్త్రీకే చెందుతుంది. పురుషుని కొరకైతే పురుషుని, యిద్దరికొరకైతే కలిగే సంతానంలో చెరిఒకరుగానీ, చెరియిద్దరినిగానీ తీసుకోల్సి వుంటుంది. లేక యానజ్జీవితం కొరకైతే యిద్దరు భార్యా భర్తలవలె గృహస్థ ధర్మవిధులను నిర్వర్తిస్తూ, యిద్దరు కలసి మెలసి సంతానం యొక్క సుఖ సౌఖ్యాలకొరకు పాటుపడాల్సి వుంటుంది. స్త్రీ పురుషుని నియోగ పద్ధతులు, అనేక రకాల వివాహ పద్ధతులు వగైరాలను విపులంగా చెప్పబడినప్పటికీ వ్యభిచారాన్ని గురించి చాలా కఠినమైన శిక్షలు చెప్పబడినవి. (1) భర్తను కలిగుండి ఏస్త్రీ అయితే గర్వించి వ్యభిచారానికి పాల్పడుతూ వుంటుందో, ఆస్త్రీని సంఘము (లేక రాజు) జనసమూహము ఎదుట కుక్కలతో కరిపించి చంపవలె. ఆదేవిధంగా తనస్వత భార్యను విడిచి యితరుల భార్యలను (పరస్త్రీ) గానీ, వేశ్యలనుగానీ కామించి సంభోగించిన పురుషుని (పాపిని) లోహపు కడ్డీలను ఎర్రగాకాల్చి

1. “భర్తారమ్ లంఘయేథ్యా స్త్రీ స్వజ్ఞాతి గుణదర్పితా,
తామ్ శ్యాభిః భాదయేద్రాజా సంస్థానే బహుసంస్థితే”
“పుమాం సందాహ యేత్వాపంశయనే తస్మ ఆయనే,
ఆభ్యా దన్యత్ కాష్టాని తత్ర దహ్యేత పాపకృత్.”

మనుస్మృతి 8, 371, 372.

జనబాహుల్యం ముందర ప్రాణమతోనే అతని శరీరాన్ని
కాల్చి భస్మముచేయాలి అంటూ పేర్కొంటూవుంది.

మనకంటే కొద్దికాలంక్రితం సామాజిక సూత్రాలను,
విధివిధానాలను నిర్ణయించిన యాజ్ఞవల్క్యస్మృతి వ్యభిచా
రాన్ని గురించి యీవిధంగా చెబుతూవుంది. యాదృక్షికంగా
గానీ, యిష్టపూర్వకంగాగానీ, బలాఞ్చారంగాగానీ స్త్రీ వ్యభి
చారానికి పాల్పడినపుడు బహిష్కార వ్యభిచారదోషం శుద్ధి
అవుతుంది. లేదా ప్రసవంతో విముక్తి చెందుతుంది. (1)

యాజ్ఞవల్క్యస్మృతి కాలంనాటికి వ్యభిచారదోషంగా
పరిగణింప బడినప్పటికీ, స్త్రీలు పోయిన శీలాన్ని తిరిగి అంత
సులభంగా సంపాదించుకొనగల్గేవారు. అంటే సామూహిక
విధానాలు, అతిథి సద్ధతి ప్రబలంగావుండి సమాజంలో ఏక
పత్నీత్వం, ప్రైవేటుఆస్తి, వర్గరాజ్యాంగమూ వొక్కనైపు
జన్మిస్తూవున్న సంధికాలంలోని వర్గరాజ్యాంగపు నీతి, న్యాయం,
ధర్మం వగైరా విషయాలలో కేవలం కటువుగా
లేకుండా, కొంత సద్దుబాటు, సల్లుబాటు తత్వాన్ని ప్రదర్శించా
యి. కానీ యిదే ధర్మం, నీతి, న్యాయాలు మనువు
కాలంలో ప్రవేశించే టప్పటికి కఠినంగా, బలవత్తరంగా
తయారయాయి. అంటే స్త్రీని గృహానికిమాత్రమే పరిమితం
చేసి, పురుషుని ఆధిపత్యాన్ని స్వీకరించాలనే నూతన పరి
వర్తనకు స్త్రీయొక్క మెడలు మంచటంలో పురుషుడు
కొంచెం విజయాన్ని సంపాదించగల్గాడు.

1. వ్యభిచారాత్ ఋతౌ శుద్ధి,
గర్భేత్యా గోవిధి యతే.

(యాజ్ఞవల్క్యస్మృతి 1, 72.)

మనువు కాలంలో వ్యభిచారం అపవిత్రంగా భావించబడినప్పటికీ, స్త్రీ పురుషులకు ఎన్నో సందర్భాలలో ఎన్నో రకాల పరపురుషులతో సంభోగాన్ని స్త్రీ పురుషుల పరస్పర విరుద్ధాభిప్రాయాలు కల్గినపుడు ప్రథమ వివాహాన్ని రద్దు చేసి తిరిగి వివాహము చేసుకొనేందుకు కావసినన్ని మార్గాలను సూచిస్తూవుంది కానీ యిష్టమున్నా లేకపోయినా పురుషుడు వున్నా, లేకపోయినా ఒకతూరి జరిగిన వివాహానికి స్త్రీతన జీవిత పర్యంతము కట్టుబడి అఘోరించాలనే విషయ వరిస్థితులను స్త్రీలకు కన్పించలేదు. మనుస్మృతి భర్త వియోగం వగైరా సందర్భాలలో స్త్రీలు వశ్యుఖిల ప్రవర్తనలు గాకుండా వుండేటందుకుగాను యీవిధంగా సూచించాడు.

“పతి ధర్మముకొరకు పరదేశంపోయినపుడు, 8 సంవత్సరములు విద్యాకీర్తికొరకు పోయినపుడు, 6 సం॥ ధన సంపాదన కొరకు పోయినపుడు 3 సం॥ వేచివుండి వియోగం ద్వారా రెండవ పతిని నియమించుకొని సంతానాన్ని కనవచ్చును. అయితే యీలోగా వివాహిత పతివచ్చినపుడు యీరెండవ సంబంధం విడిపోవాల్సి వుంటుంది. (1) ఆలాగే పురుషుడుకూడా నిజభార్యయందు 10 సం॥ వరకు సంతానం కల్గి చనిపోతున్నపుడు, 8 సం॥ వరకు సంతానోత్పత్తి లేనపుడు అప్రియములు వలికేస్త్రీని విడిచి రెండవ స్త్రీని

1. పోషితో ధర్మకార్యాథ, ప్రతీక్షో మారః సమాః
విద్యాధర్మద్ యశోగ్ధ వా కామార్థ త్రింస్తువర్షరాన్.
“వన్ భాష్టమేధి వేదేతు మృతప్రజా,
ఏ కాదశే స్త్రీ జననీ సద్వర్తి ప్రియవాదిన్.

మ.9, 76, 81.

నియోగం ద్వారా సంబంధం కలుగ చేసుకొన వచ్చును. అలాగే స్త్రీ కూడా పురుషుడు సంతానోత్పత్తియందు అశక్తుడైనపుడు (1) రెండవ పురుషునితో నియోగం ద్వారా మొదటి పురుషుని కొరకు సంతానాన్ని కనవచ్చు.

మనుస్మృతి స్త్రీల వివాహ సాదర్భంబో తల్లిదండ్రులకు, తోబుట్టువులకు కన్యయొక్క బాధ్యతలను వాప్పగించక స్త్రీలకే స్వతంత్రాధికారాన్ని కల్పించాడు. ఉ॥ కన్య రజస్వలా సంతరం 31 సం॥ ములు పేచివుండి తదుపరి తనకనుకూలమైన వరుని వెదకి వివాహము చేసుకొనవలెను. పరస్పర విరుద్ధ స్వభావాలుగల కన్యను పురుషుడు కానీ, పురుషుని స్త్రీగానీ వివాహము చేసుకొనేకంటే ఆమరణ పర్యంతం వివాహం చేసుకొన కూడదని చెప్పుతూవుంది. (2)

యీవిధంగా పూర్ణయావనంలో పరస్పర ప్రేమికులై చేసుకొనే వివాహాలు, దాంపత్య జీవితంలో స్పర్థలు, వైసమ్యాలు లేకుండటమేగాక వారి ఆరోగ్యరక్షణకూడా ప్రధానంగా చూడబడింది. ఆరోగ్య విషయికంగా ధన్వంతరి యీవిధంగా తెలియజేశాడు. 16 సం॥ లోపు స్త్రీకిని 25 సం॥ లోపు పురుషునికిని గర్భదానం చేసినట్లైతే గర్భశయ

1. స్త్రీ పురుషులలో సంతానానికి ఎవరు అశక్తులు అనే విషయాన్ని వైద్యులద్వారా పరీక్ష జరిపి నిర్ణయించటం జరిగేది.

2. శ్రీణివర్మాణ్యు దక్షత, కుమార్పుతు సుతీసతీ, ఊర్ద్వాతు కాలాదే తస్మాద్విందతే ససదృశమ్ పతిమ్.

“కామ మామరణాత్తిష్టేన్ గృహేకన్యర్థ మత్యపి,
నచైవానాం స్రీయచ్ఛేతు గుణహీనాయ కన్య చిత్.”

మనుస్మృతి 9, 90, 89.

పిండియు ఆపత్తి నొందును. ఒక వేళ శిశువు పుట్టినప్పుడు
 నప్పటికీ దుర్బలైందియుదుగావుండును. అంశ్చ 16 సం॥లోపు
 స్త్రీకిని, 25 సం॥ లోపు పురుషునికి వివాహము చేయకూడ
 దని నిషేధిస్తూవుంది. యిందుకు విరుద్ధ ప్రవర్తనలు, డూఖ
 భాజనుల తారన్ని తెలియ జేస్తూవుంది. (1) యీనిర్ణయాన్ని,
 ఆనాటి సామాజిక జీవితాన్ని ఆరోగ్యసూత్రాలను, దృష్టిలో
 పుంచుకొని చేయబడిన అభ్యుదయకర విధానం అనబడుతో
 సందేహంలేదు. మనం ఋగ్వేదంలో చూచిన వివాహ
 సాంప్రదాయాన్ని అంశ్చ 16 సం॥లోపు పురుషులు ఎపద్ధతిలో వైనప్ప
 టికి సంబంధం కలుగజేయకొన్నపుడు ఆకులు, తిరిగి తిరిగి
 విచ్చినం గాకుండా భార్య భర్త లిద్దరూ పరస్పర మైత్రితో
 సహచరులుగా మెలగవలెనని, అలా కానపుడు ఆకులుబం
 విచ్చిన్నమయి పోవటమేగాక సమాజంలో అరాచకానికి
 దారితీస్తుందని, కుటుంబ నిర్వహణను గురించి యాచిధంగా
 చెప్పాడు. “ఏకులంలో, ఏయింటిలో భార్యయడల్ల భర్త,
 భర్తయడల భార్య పరస్పర సహయోగములే ప్రసన్న
 చిత్తులైవుంటారో ఆగృహంలో ఆనందం, లక్ష్మీ, (సంపత్తి)
 కీర్తులు విలసిల్లుతాయి. స్త్రీ పురుషులు ఋత్యుకాలాభి
 గాములై స్త్రీ యెడల పురుషుడు, పురుషుని యెడల స్త్రీ
 ఏగృహంలో ఎవరైతేవుంటున్నారో వారుగృహస్థులైకూడా

1. ఉనసోదశ పర సాయామ పోషిషః పంచవంశ తమ్సాం
 యశ్యదత్తే పుమాన్ గర్భకుక్షీస్తన విషభ్యతే
 “జాతో వానచిరంజీవేజ్జీవేద్యా దుర్బలేంద్రియః
 తస్మాదత్యక్త బాలాయాం గర్భదాసరీ నకారయేత్
 శుశ్రుత శక్తిరస్థానం అ 10 శ్లో 47, 48

బ్రహ్మచారు తాతారు, యిదే విషయాన్ని మహాభారతంకూడ
 ధృవపరుస్తూవుంది. (1) . ధాంపత్య జీవితంలో యిలాంటి
 ప్రవర్తనలవల్ల ఏదశలోకాని సుఖమయ్యంగా వుంటుందనేది
 నిర్వివాదాంశం అయితే ప్రేమేలు కుటుంబమూ, ప్రేమేలు
 ఆస్థి స్థిరపడి పితృప్రాబల్యమూ, పుత్రవారసత్వమూ అనే
 పితృస్వామిక వ్యవస్థ, మాతృస్వామిక వ్యవస్థను ఏనాడో తే
 అణచివేసింది. ఆనాడే స్త్రీమీద పురుషుడి అధికారము
 భార్యా భర్తలమధ్య, తల్లి కొడుకులమధ్య నిరంతర ఘర్షణ
 జరుగుచు దేరింది. యీ పరిస్థితులలో ఆనందమయ కుటుంబం
 అనేది నశించిపోయింది.

వివాహ సందర్భాలలో సగోత్ర, బంధుత్వ వివాహాలు ని
 షేధింపబడినను (బుగ్వేదకాలంలో) చూశాము. మనువుగూడా
 అదేవిషయాన్ని ధృవపరచాడు. తండ్రిగోత్రాన్నుంచి సోపూ
 రంగా ఎలాంటి పరిస్థితులలో నెనపటికీ, తల్లివెపు గోత్రా
 న్నుంచి 6 తరముల సంబంధాలను నిషేధిస్తూ, వేరొక
 గోత్రంలో (తెగ్గని) స్త్రీలతో వివాహము చేసుకొనుట

1. సోపూర్ణ భార్యయ భర్తా భార్యతదవచ, ...
 యస్మిన్నే వసులే నిత్యం, కల్యాణం తత్రైధృపమ్. *
 యుభౌ శాలాశ్చిన్మామి స్వాత్స్వభ్యుదా నిర్దత్త సదాచరణే
 బ్రహ్మచర్యే భవతి, యత్రతత్రాశ్ర మేవసన్.
 మను|| 3, 60, 50.

ఈ మూడుకాలమున నాత్మ సత్యయధో రతిసల్ప భవ్యశీలుడు సదా
 బ్రహ్మచారి. ...
 మహాభారతం, శాంతిపర్వం. 199 పేజీ.

శ్రేయస్కరమని సూచించాడు. (1) అందుకు కారణాలను శతపథ బ్రాహ్మణంలో యీవిధంగా చెప్పబడింది. “పరోక్షా నూతనవధువు, దూరప్రదేశమునుంచి తీసుక రాబడినవధువు ప్రియంగానూ, ప్రత్యక్షః నితరం మాస్తూ వుండబడిన వధువు విషప్రాయంగానూ వుంటుంది. (2) ప్రధానంగా ఒకేగోత్రం లో, రక్తసంబంధం లో వివాహాలు జరుగటంద్వారా భవిష్యత్ సంతానాభి వృద్ధికి అనుకూల పరిస్థితులు సన్నగిల్లు తాయి. బాల్యంనుంచి ఆటపాటలయందు పరస్పరం లహించు కొంటూ, ప్రేమించుకొంటూ నగ్నావస్థనుంచి కలసి మెలసి వుండటం వగైరా కారణాలవల్ల వివాహనంతరం వారికి స్తనైస ప్రేమ జనించడనే అభిప్రాయమేగాక, వధువు జన్మ సలము దగ్గరలో వుండటంవల్ల మరికొన్ని కారణాలనుకూడా దృష్టిలో వుంచుకొనటం జరిగింది. సాధారణంగా వధువు తలి దండ్రులు దరిద్రులుగా వుండవచ్చు. అలాంటపుడు కూతురు రాకపోకలు ఎక్కువగా వుంటే, తలిదండ్రుల యింటికి వచ్చి నపుడు కూతురుకు ఏరూపకంగానైనా కొంత ముట్టచెప్పాల్సి వుంటుంది. అంతేకాకుండా వధూవరుల జన్మస్థలాలు దగ్గిరగా వుంటే తలిదండ్రుల సహాయం వుంటుందనే గర్వం యిద్దరి లానూ వుంటుంది. ఫలితంగా యిద్దరిమధ్య వైమనస్వాలు పెరిగి ఒకరినొకరు నిందించుకొనటం, వధువు వెంటనే తండ్రి

1. అసపిండాచ యా మాతుర సగోత్రాచయా పితుః సాప్రశ,

స్తా ద్విజాతీ నాందాగ కర్మణి మైదునే.

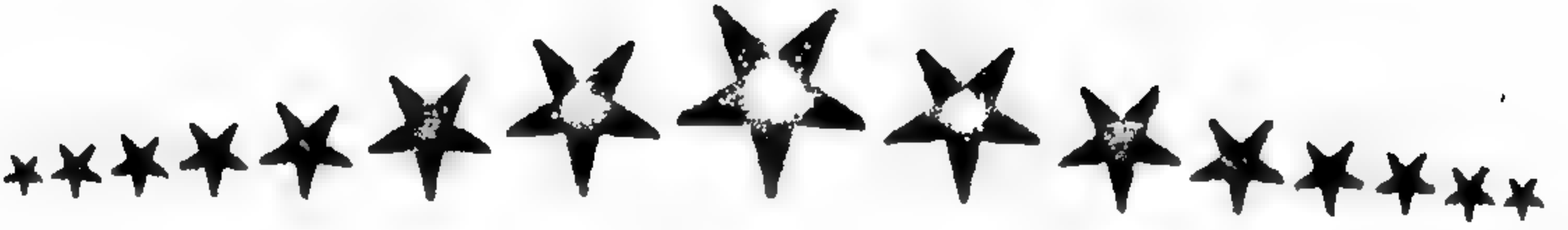
మాను 3, 5.

2. పరోక్షప్రియా, ఇవాహిదేవాః, ప్రత్యక్షద్విషా శతపథ బ్రాహ్మణం

దూహితా ద్ద్వితా దూరహి భవతీతి.

నిరుక్త 3, 4.

యిల్లు చేరుకొనటం రెండు మటుంబాలమధ్య నిరంతర కల
హాలు తప్పనిసరి అవుతాయనేది సహజంగా వుంటుంది.
వగైరా కారణాలవల్ల వధువును దూరస్థలంనుంచి తెచ్చు
కొనుట శ్రేయస్కరమని తలంచటం జరిగింది.

ఆధ్యాత్మిక వాదం - స్త్రీలు

మానవుడు ఋగ్వేద కాలంలో నుంచీ ప్రకృతిని పరిశోధించటం మొదలు పెట్టాడు. ఆనాటి మానవుని పరిశోధన అంతా ప్రకృతిని గురించి, ప్రకృతిలో జరిగే మార్పుల గురించీ. మేఘాలు ఎక్కనుండి వస్తాయి? వర్షము ఎలాకురుస్తుంది? సూర్యుడు రాత్రిపూట ఎక్కడుంటాడు? అంతరిక్షాన్నించి కిందికి జారకుండా సూర్యునికి ఆధారమేది? సక్షత్రాలు అంతరిక్షంలో ఎలా నిలబడి వున్నాయి? వగైరా వగైరా శతకోటి ప్రశ్నలు వేసుకొని, వాటికి సమాధానాల కొరకు ప్రాశ్నలూడేవాడు. దీర్ఘ కాల అన్వేషణపైన కొన్ని విజయాలు సాధించ గల్గాడు. యీదశలోనే ప్రకృతి పరిశోధనలో వ్యవసాయము, లోహము కరిగించుట, బట్టల అల్లిక (ఋగ్వేదంచీవరిలో లోహకారులు, తంతువాయులు (నేతపని వారు) వున్నట్లు చెప్పబడింది.) వగైరాలను సాధించాడు. యీవిజయాలద్వారా మానవునికి ప్రపనిషత్ కాలంనాటికి అంటే ఋగ్వేద కాలంనాటికి రెండుమూడు వేల ఏండ్లు గడచిన తర్వాత విశ్రాంతి, విజ్ఞానాభివృద్ధి లభించాయి. ఫలితంగా రహస్యస్వేషణ సాగించటం మొదలుపెట్టాడు. ప్రాణం అనేది ఎలా వుద్భవిస్తూవుంది? వశు పక్షాదులకంటే మానవునికి తెలివి తేటలు ఎందుకు ఎక్కువగా వుంటున్నాయి?

నిద్రపోయేటపుడు తెలివి (చైతన్యం) ఎక్కడకుపోతూవుంది? వగైరా ప్రశ్నలకు ప్రధమంగా శరీరానికి, చైతన్యానికి (జ్ఞానం) సంబంధంలేదు. శరీరము లేకున్నప్పటికీ, చైతన్యం అనే వస్తువు అంతరిక్షంగా వేరొక స్థలంలో వుంటుంది. అది నశించదు అని కనిపెట్టారు. ఎందుకంటే నిద్రలోను, మూర్ఛలోను శరీరాన్ని విడచి చైతన్యం వేరొక దోటికెల్లె తిరిగి శరీరంలో ప్రవేశించి శరీరాన్ని నడిపిస్తూవుంది కాబట్టి. అయితే యీ చైతన్యం ఎలా వుట్టుతూవుంది? అనే ప్రశ్నకు చాలా తికమకపడి ఆఖరుకు యీ చైతన్యాన్ని వేరొక శక్తి ఉత్పత్తి చేస్తూవుంది. ఆ శక్తిని ఆత్మ అని పేర్కొన్నారు. వీరి పరిశోధనలో యీ ఆత్మ, ఆత్మద్వారా ఉత్పన్నమయే చైతన్యం (యెరుక) సర్వప్రాణులయందు అంటే మానవుల యందు దేగాక పశు, పక్షి, క్రిమి, కీటక జంగమాదుల (వృక్షాలు, గడ్డి వగైరా) యందు సర్వత్రాలకే ఆత్మ అనే శక్తిద్వారా చైతన్యం (యెరుక) అనేది వుత్పన్నమవుతూ వుందని నిర్వచించాడు. యీ పరిశోధన ప్రధమంగా కపిలుడు, వృద్ధాలకుడు వీరి అనుచర వర్గం ద్వారా జరిగింది. వీరి సిద్ధాంతం (మకూతా సర్వభూతాతా) సర్వప్రాణులయందు వుండబడిన ఆత్మ, నాయందు వుండబడిన ఆత్మ స్వరూపం ఒకటే ననేకాడికి మాత్రం శ్రేష్టమైనదిగానే అగుపిస్తుంది. కానీ సామాజిక ఆచరణలోకి వచ్చేటప్పటికి వర్ణవ్యవస్థ, (కులాలు) వర్ణవ్యవస్థల విషయాలలో (ధనిక, బీద) గందరగోళంలోపడి అవి అనాది శాశ్వతములు అలాగే వుండిపోవాలిసిందే ననటం ద్వారా సమాజానికి మేలు చేయలేక ప్రోవటమేగాక, దోపిడివర్గాలకు

ఒక ఆయుధాన్ని తయారుచేసి చేతికందించారు. స్త్రీలయెడల
 వీరి దృక్పథం కేవలం అమానుషంగా వుంటుంది. మానవుని
 ఆత్మోన్నతికి, ముక్తిమార్గానికి స్త్రీలు చీడవురుగుంటుంది.
 స్త్రీలనుగురించి జ్ఞానవాళిష్టంలో యీవిధంగా చెప్పబడింది.
 “దీపశిఖరమిడు తెలనాకర్పించి వాటిని ఏవిధంగా భస్మం
 చేస్తావుందో అదేవిధంగా అమాయకుడైన పురుషుని స్త్రీ
 సౌందర్యం (దీపశిఖ) ఆకర్షించి సర్వనాశనం చేస్తుంది.”
 కాబట్టి స్త్రీని మాయావినిగా, టక్కరిగా, సర్వనాశినిగా
 భావించి ఆఖరుకు కుటుంబ పరిత్యాగముజేసి పారిపోమంటుంది.
 అయితే కపిలుని, సమకాలికుడైన యాజ్ఞవల్క్య యీవిధా
 నాన్ని వ్యతిరేకించటంతో ఆధ్యాత్మిక వాదులలో రెండు
 తెగలు ఏర్పడి, ఆ తెగల నేర్వేరు సాంప్రదాయాలు నేటి
 వరకు విడివిడిగానే చెలామణీ అవుతూ వస్తున్నాయి. యాజ్ఞ
 వల్క్య సిద్ధాంతం సూక్ష్మంలో మోక్షాన్ని చూపించింది.
 మోహిగానీ, క్రోధిగానీ, లోభిగానీ ఏప్రవృత్తి గలవాడై
 నప్పటికీ నిష్కామ కర్తవ్యారా ఆత్మోన్నతి ముక్తిని (1)
 సాధించ వచ్చునంటూ పదునైన ఆయుధాన్ని తయారు
 చేశాడు. బానిస విధానము, ప్రేమేటుఆస్తి, వర్గరాజ్యాం
 గమూ అమలులోకివచ్చి స్త్రీని బానిసగా, దాసీగా నికృష్ట
 స్థితిలోకి యీడ్వబడే దశలో యీపదునైన ఆయుధాన్ని

నిష్కామకర్మ: నీవుచేసేపని మంచిదా, చెడ్డదా అందులో లాభమా,
 నష్టమా అనేవిచక్షణ శుభదుఃఖాలు లేకుండా, నీవుచేసేపనికి నీవుకర్తవు
 గావు అనేభావం కల్గివుండటంద్వారా అందులోని మంచిచెడ్డలు నీకు
 అంటక, జన్మరాహిత్యం పొందగలవు.

ప్రభువులు, రాజులు ధరించి సమాజంపైన, ప్రధానంగా స్త్రీ జాతిపైన సులభంగా అధికారాన్ని చెలాయించ గల్గారు. కాబట్టే యితని శిష్యులుకూడా ప్రభువులు, రాజులు వారి సర్వశాఖ్యాలు అనుభవిస్తూ, ఆత్మోన్నతిపొంది ముక్తిని సంపాదించగల్గారు. అయితే వీరి ఆత్మోన్నతిలో కామప్రవృత్తికి స్థానం లేదనుకొనటం పొరపాటవుతుంది. స్వయంగా యాజ్ఞవల్క్యి కామవాంఛకు ఒక స్త్రీచాలక యెక్కుమంది భార్యలు కావాల్సి రావటంలోనే యీరహస్య మిమిడివుంది. యితని ప్రధాన శిష్యుడు జనకచక్రవర్తి అంటే కొంతమంది భానిస ప్రభువులకు ప్రభువన్నమాట. యుగప్రవర్తకుడు, ఆత్మవాది త్యాగి, అప్రమాది, బ్రహ్మవాది, యింద్రియనిగ్రహుడు అయిన యితనిగురువు యాజ్ఞవల్క్యి కే కామతృప్తికు ఎక్కువ మంది స్త్రీలు బలిఅయినప్పటికీ, ధర్మ సమృతమైనప్పుడు జనకుని విషయంలో ఎంతమంది కల్గివుండి అఘోరిస్తే మాత్రం అధర్మం ఎలాకాగ్గుతుంది?

ఆధ్యాత్మికవాద దృక్పథంలో స్త్రీని సామాజికంగా చిత్రించటంలో 16 వ శతాబ్దపునాటి ఆధ్యాత్మికవాదీ ఆత్మ రాముల ఇష్టదేవంగా భావించినవాడు అయిన గోసాయి తులసీదాసు నిస్పృహంగా శైలవిచ్చాడు. “స్త్రీయొక్క హృదయాన్ని తెలిసికొనుట సాధ్యంకాదు. కపటోపాయాలకు పుట్టినిల్లు. పాపి దుర్గుణాలట గాండారం, సాహసి అపద్దాల మారి, చపలచిత్త, మాయావిని, భయంకరమైనది, అవివేకి,

జాతిభిష్ట, (1) యీవిధంగాస్త్రీవ్యక్తిత్వాన్నే కించపరుస్తూ అనేక చోట్ల చెప్పబడింది. కానీ పురుషుని శ్రేష్టత్వాన్ని నిరూపించేందుకుగాను వృద్ధ, రోగి మూఱ్ఱుడు ధనహీను డైనప్పటికీ, అంధం, చెవిటి, క్రోధి శక్తిహీను డైనప్పటికీ, భార్యపతిని అవమానించినప్పటికీ, పతి సుఖసౌఖ్యాల కొరకు పాటుపడక పోయినప్పటికీస్త్రీ యమపట్టణంలోకి వెళ్ళదు. కొన్ని అనుభవించాల్సి వుంటుంది. (2) ఒక్కవైపు స్త్రీని అతిహేయంగా, అతినీచంగా చిత్రిస్తూ, మరొకవైపు అదే నీచము, హేయము అయినస్త్రీకి పురుషుని నిరంకుశత్వాన్ని, క్రూర దౌర్జన్య హింసాప్రవృత్తినిస్త్రీపాలిట పరమోత్కృష్టమైనదిగా, పరమపావనమైనదిగా అంటగట్టాలనటంద్వారా సామాజికంగాస్త్రీలవిషయంలో ఆధ్యాత్మికవాదం పరాకాష్ట చెందుతుంది.

1. “విధిహారామ్ న నారి స్మృదయగతి జానీ,
సకల కపట అఘ్న అవగుణభానీ. రామచరితమానస అయోధ్యాకాండ
“సాహస అమృత చపలతా మాయా,
భయ అవివేక అసౌచ అదాయా. లంకాకాండ.

2. వృద్ధరోగ వస జడధనహీనా,
అంధ మధిర క్రోధి అతిదీనా,
ఇనేహు పతి కర కిపిఁ అపమానా,
నాః పావ జమ పురి దుఖ నానా.

అరణ్యకాండ.

మధ్య యుగం - స్త్రీలు (1)

మహాభారతం తర్వాత మనుస్మృతిలో రాజ్యాంగ యంత్రాన్ని గురించి సమగ్రంగా చర్చించబడింది. అంటే వర్గ రాజ్యాంగానికి గట్టిపునాదులు వేయటం జరిగింది. స్త్రీలగురించి నాటి సమాజంలో ఆచరణలో వున్న విధివిధానాలను వుల్లేఖించి నప్పటికీ, వర్గ రాజ్యాంగ యంత్రం ప్రాచీన ఆచరణకు సంబంధించిన అవశేషాలను సమూలంగా పూడ్చిపెట్టుతూ, ఏకాత్మీ విధానం, సతీ సాంప్రదాయాన్ని అమలులోకి తెచ్చింది. (2) యీ సతీ సాంప్రదాయం (సహగమనం) యొక్క ఉద్దేశ్యాలను కొన్నింటిని మనం యిదివరకే చూశాము. యీ కాలం నాటికి యిందుకు ప్రధానోద్దేశ్యం యింకొకటి కలిగింది. సామూహిక సంపత్తి విధానం వశించి పై వేటు ఆస్తి విధానంలో ఆస్తి సంగ్రహణకు ప్రాధాన్యం ఏర్పడింది. పురుషుడు చనిపోయినపుడు

1. మహాభారత కాలం తర్వాత బుద్ధయుగం వరకు మధ్యయుగమని చెప్పబడుతుంది

2. సతీ సాంప్రదాయం రామాయణం కాలంలోనే ఉన్నట్లు చెప్పబడింది కానీ రామాయణ కాలంకంటే తర్వాతదైన మహాభారతం యీ సతీ సాంప్రదాయాన్ని గురించి వేర్కొనటం జరుగలేదు కాబట్టి రామాయణ గతయితే యీ కాలం నాటి సతీ సాంప్రదాయాన్ని రామాయణ కాలంలోనే ఉన్నట్లు చిత్రించాడనేది నిర్వివాదాంశంగా వుంటుంది.

యిదివరలో అతని ఆస్థితోపాటు, అతని భార్యనుకూడా మరొకరు సంక్రమించు కొనేవారు. కానీ స్త్రీకి జీవితంలో ఒకే పురుషుడు అనే నూతనవిధానం అమలులోకి రావటంతో పురుషుడు గతించిన స్త్రీ విధవగా మారింది. పురుషుని సంపత్తికి సంతానం, సంతానం లేకపోతే దాయాదులు అంతేకానీ పురుషుని అర్థభాగస్వామియై, అర్థనారి అని బిరుదు వహించిన స్త్రీకి ఎలాంటి హక్కు లేకుండా చేయబడింది. పురుషునితోపాటు స్త్రీనికూడా కాలిపేయటం (సహగమనం) ద్వారా ఆమె పోషణభారాన్ని కూడా వదిలించుకొన్నాడు. యీ కాలంలో యీధానం అతి క్రూరంగా, ఘోరంగా తయారైంది. యీ ఘోరాన్ని విజ్ఞానేశ్వరుడు, జీమూతవాహనుడు ఎదుర్కొని మితాక్షర, దాయభాగ (1) పద్ధతులను అమలు పరచాడు. ఫలితంగా స్త్రీకి కొంత ఆర్థికఅధికారం ప్రాప్తించింది. (తర్వాత కాలంలో యీ పద్ధతులకు శంకరాచార్యులు ప్రోత్సాహమిచ్చి తనజన్మ స్థలమైన కేరళలో అమలులోకి తెచ్చాడు. అదివరకే ఆర్థికాధికారాలు కల్గివుండిన కేరళ స్త్రీకి యీ పద్ధతుల ద్వారా మరింత బలంచేకూరింది.) కానీ అదివరకే దాయాదుల ఉదరం యీ సంక్రమణ ఆస్తుల ద్వారా పెరిగిపెద్దదైపోయింది. కాబట్టి విజ్ఞానేశ్వరుల నూతన సంస్కరణ ఎక్కువ కాలం

1. మితాక్షర: స్త్రీకి తలిదండ్రుల వైపునుంచి సంక్రమించే ఆస్తిపైన స్త్రీకి హక్కులుండటం.

దాయభాగ: భర్త చనిపోయినపుడు భర్త సోదరులు వగైరా దాయాదులతో పాటు భర్త ఆస్తిపైన కొంత హక్కును భార్యకు కలిగిస్తుంది.

నిలద్రొక్క లేకపోయింది. దాయాదుల ఆశ విధవకు ఆరిక హక్కులను కల్పించటంలో అడ్డుతగ్గింది. వెంటనే వారు సతీ వ్యవస్థను తిరిగి పునరుద్ధరించారు. యీ విధంగా తిరిగి సమాజంలో విధవాసమస్య పరిష్కారమైపోయింది. (బెంగాల్ లో భీషణ హత్యాకాండ తిరిగి దీర్ఘ కాలంవరకు ప్రజ్వరిల్లుతూ వుండినది.) యీ విధానానికి “స్వర్గంలో సుఖసౌఖ్యాలు అనేనినాదం (1) కొంతవరకు పనిచేసింది.

ఆర్యులు జ్ఞాపక చిహ్నంగా పొచ్చిన సాంప్రదాయాలను యజ్ఞ యాగాదులలో మాంసాహారాన్ని, సామూహిక

1. మహాభారత కాలంనాటి యజ్ఞయాగాలు కేవలం పరలోకవాంఛలతో కూడుకొన్నవిగాగాక, ఆనాటి ప్రభువులబలదాన్ని ప్రదర్శించి వారి పెద్దనాథ కాగాలను స్థిరపరచు కొనేందుకు గాను చేయబడేవి. ధర్మకాంక్ష యుద్ధానికి పూర్వసూచనగా రాజసూయయాగం, గురువంశవారసత్వం చెప్పిన అశ్వమేధయాగం యీ వుద్దేశ్యాన్నే తెలియ జేస్తాయి. మహాభారత కాలంతర్వాత పొచ్చిన సాంప్రదాయాలను కాపాడుకొనేందుకు, ఆర్యసంస్కృతిని నాశనం చేసేందుకు ఆర్యేతరులైన నాగులు, సింహులు, యక్షులు వస్తూ దెంగలవారు ప్రయత్నం చేశారు. కానీ త్వరలోనే ఆర్యసంస్కృతి విధానం (పై)జేటుఆర్కి) యీ తెగలపైన కూడా కొంత ప్రసరించింది. ఆర్యేతరజాతులు పొచ్చిన సాంప్రదాయాలను (సామూహిక) కాపాడుకొంటూ వస్తూవుండే ఆర్యులు, వీరిసంస్కృతికి లోనైన వారూ పొచ్చిన సాంప్రదాయాలను మతసంబంధమైన కర్మకాండగా చూర్చివేశారు. అంటే యజ్ఞ యాగాలద్వారా ఆప్తుడవుడు పొచ్చిన సాంప్రదాయాలను జ్ఞాపక చిహ్నంగా అమలుజరుగేవారు. యీ విధమైన యజ్ఞయాగాలు చేయటంద్వారా స్వర్గంలో వానికి స్థానమేర్పడుతుందనే భావాలను కల్పించుకొన్నారు. క్రీ|| పూ|| 1500 ఏండ్లనాటినుంచీ ఆర్యసమాజం యీ కర్మకాండను స్వీకరించింది. యీ విధంగా కల్పించబడిన స్వర్గం స్త్రీజాతిని కొంతవరకు మోసగించగలిగింది.

సంభోగాన్ని వగైరాలను అమలుజరపటం మొదలుపెట్టారు. ఆర్యసంస్కృతీ ప్రభావితులైన ఆర్యేతలు యజ్ఞ యాగాలకు బదులు యానసాంప్రదాయాన్ని అమలులోకి తెచ్చారు.

ఆర్యులు ఆర్యేతరులను అణచిపెట్టటం, దోపిడిచేయడం, వారి యజ్ఞ యాగాదులలో ఆర్యేతరులకు స్థానాన్ని లేకుండా చేయడం వగైరా కారణాలు ఆర్యసంస్కృతికి ప్రతి సంస్కృతిని నిర్మించుకొంటూ, ఆర్యులతో నిరంతర ఘర్షణకు పాఠరంభించారు. యీ యాన సాంప్రదాయానికి మూలకర్త శక్తి. (1) కాబట్టి యీ సాంప్రదాయకులను

1. ఆర్యసంస్కృతి తెచ్చిన ప్రైవేటుఆర్థి, వర్ణవ్యవస్థ సమాజంలో సామాన్య ప్రజలను పీడించటం, బహిష్కరించటం, అంటరాని వారినిగా భావించటం వగైరా అమానుష చర్యలకు నలిగిపోతున్న ప్రజలు, ఒక కాలంనుంచీ క్రింది వర్ణములు, అంత్యజులు వగైరా పై వర్ణములతో నిరంతరం ద్వేషభావంతో దేశవ్యాపిత ఆందోళన లేచడము. యీవశగా వ్రజయానులు, బాదులు, శాస్త్రీయులు, తాంత్రికులు, హీనయానులు, సర్వ స్యతంత్రంగా జీవిస్తున్నామని బ్రాహ్మణ (ఆర్య) విర్యానులు, మంత్రయానం వైపుకు ఆకషించబడి మంత్రయానం ప్రజ్వరిల్లింది. మంత్రయానం సక్రియ గూఢకంగా సగుణాత్మకమైన (గాగ) కామపోషక రూపాన్ని ధరించింది. యిందునుంచీ ఉత్పన్నమయిన వ్రజయానం అన్ని విధాలా (యాన) (చార్వాక) కర్మకాండను స్వీకరించింది. వ్రజయానం చండాల, రజక, రజస్వల, కన్య వీడితో సంభోగం-నిర్బంధ, మధ్యపాన, మాంసాహారం యిష్టసిద్ధగా భావిస్తుంది. వీరి సిద్ధాంతం ఎవడైతే లోకలజ్ఞా, శాస్త్రీలజ్ఞా, కులలజ్ఞా, దేశలజ్ఞా మొదలైన వ్యామోహములతో చిక్కుకున్నాడో వాడు(జీవుడు) మోక్షానికి అనర్హుడు. వీరికి అతీతంగా ఎవడైతే వ్యవహరిస్తున్నాడో వాడు ఎల్లప్పుడూ జీవుడుగానే పుట్టుకున్నాడు. అంటే నిరంతర మధ్యపాన సేవనం, యిష్టమొచ్చిన స్త్రీలతో సంభోగం.

శాస్త్రేయులు అని పిలవటం జరుగుతూవుంది. యీ విధంగా
 సమాజంలో పాచీన సామూహిక వ్యవస్థ రద్దయి దాని
 స్థానంలో మతకర్మకాండలు ప్రవేశించి తిరిగి అసభ్యప్రవర్త
 నకు దారితీశాయి.

బౌద్ధ యుగం నాటి - స్త్రీలు

బుద్ధుని కాలంనాటికి అంటే నేటికి 2500 ఏండ్లనాటికి సమాజంలో నిమ్నవర్గాలను దోషిడి చేయడం, పీడించడం ఉగ్రరూపం దాల్చింది. గ్రామాలకు బదులుగా పట్టణాలు వెలిశాయి. పట్టణాలలో వుత్పత్తిని కేంద్రీకరించటంద్వారా బానిసవ్యవస్థ బలహీనపడి. అర్థబానిసవ్యవస్థ అమలులోకి వచ్చింది. నిరంకుశ రాచరిక విధానం అమలులోకివచ్చి ప్రాబల్యాన్ని పొందింది. సమాజంలో ప్రైవేటుఆస్తి, వ్యక్తి ప్రాబల్యంస్థిరపడిపోయింది. (1) యూదశలో స్త్రీకి హాల్యంబలో

1. మహాభారతకాలం తర్వాత బానిస విధానం అధోత్పత్తికి కారణమయింది. ఉత్పత్తి అధికం కావటంవల్ల, ఉత్పత్తి మారకం ప్రాగంభమయింది. మారకానికి కేంద్రాలుగా పట్టణాలు నిర్మాణమయ్యాయి. యూదశలోనే బానిసల తిరుగుబాట్లకూడా విజృంభించాయి. చెడుగుచెడుగుగా పారిపోయి తాత్కాలిక స్వేచ్ఛను పొందిన బానిసలకూ, యజమానుల క్రిందవున్న బానిసలకూ, తమ క్రిందవున్న బానిసలకూ, భూస్వాములుగానేవుంటూ వర్తకంచేసే యువకులు బానిసలకు సహాయపడ్డారు. ఫలితంగా బానిసలకుకొనేందుకు, అమ్మేందుకుకొక యజమానులకు బానిసలకు చువేటందుకు, కొట్టేందుకు, హింసించేందుకు వున్న అధికారాలనుగర్వించేసి, బానిసలను అమ్మేందుకు, కొనేందుకు మాత్రమే అధికారాలు మిగిల్చబడ్డాయి. అర్థబానిస యుగంలో బానిస విధానం పూర్తిగా నశించకపోయినప్పటికీ, బానిసలనుకొంతస్వేచ్ఛను కనబరచి వేరొక రూపకంగా దోషిడి సాగించారు. పట్టణాలలో కొలుదొంగలు, పట్టణాలలో చేతివృత్తుల నారుగను బానిసలు యజమానుల గోషిడికి గురిఅయ్యారు. దీన్ని, యూదశను అర్థబానిసయుగంఅని పిలువబడింది.

తొడి, యశావనంలో భర్త, వృద్ధాప్యంలో పుత్రుడు వీరి
 అదుపాజ్ఞలలో, పుండటంతప్ప స్వతంత్రం అనేది పూర్తిగా
 నిర్మూలించబడింది. పట్టణాలలో వేశ్యావృత్తి విస్తృతరూపం
 దాల్చింది. స్త్రీల ఆక్రందనను వినేనాథుడే లేకపోయాడు.
 యీవరిస్థితులలో స్త్రీకి అయిదురాస్తాలు వుండినవి. 1. అత్త
 హత్య, 2. యింటిలో విధవగా బానిసచాకిరీకి అంగీకరించటం,
 3. సతీ (సహగమనం) కావడం, 4. వేశ్యావృత్తి అవలంబిం
 చటం, 5. బౌద్ధసంఘాలలో భిక్షుకిగా దీక్షపొందటం. అయితే
 ప్రథమంలో స్త్రీలను (శ్రమణికలుగా) బౌద్ధసంఘాలలోకి
 తీసుకొనేందుకు బుద్ధుడు అంగీకరించలేదు. ఎందుకంటే స్త్రీల
 సాపర్యం ద్వారా బౌద్ధసంఘము పతనమైపోతుందని భావించాడు.
 స్త్రీయెడల సమాజంచూపే నిర్దాక్షిణ్య భావాన్ని
 ప్రథమంలో యాయనకూడా కనబరచాడు. కానీ అనాథ
 స్త్రీల పొత్తిడినల్ల ఆఖరుకు సగిలోచంతోనే వారికి ప్రవేశ
 మిస్తూ యీవిధంగా భిక్షువాణిని వెలిబుచ్చాడు. “వేయిసం
 వత్సరాలు మనగలిగే సంఘం స్త్రీ సంపర్కంవల్ల అయిదు
 వందల సంవత్సరాలే మనగల్గుతుంది.” యాయన స్త్రీలకు
 బౌద్ధసంఘంలో ప్రవేశమియ్యటంలో యింకొక వృద్దేశ్యాన్ని
 కూడా (ప్రయోజనాన్ని) గ్రహించాడు. స్త్రీలలో స్త్రీశ్రమ
 ణికద్వారా బాగా ప్రచారం చేయించవచ్చుననే భానము.
 అయితే బౌద్ధసంఘములోచేరే స్త్రీ పురుషులకు కఠినమైన
 వీర్వాణ్ణు వీర్పరచినాడు. వారు ఎంతవరకు బ్రహ్మచర్యాన్ని
 నియమ బద్ధంగా ఆచరించ గలరో అంతవరకు మాత్రమే
 వారికి బౌద్ధసంఘంలో స్థానంవుంటుంది. బ్రహ్మచర్యాన్ని నియమ

బద్ధంగా పాలించలేక పోయినపుడు వారిని వివాహమాడి
కుటుంబ జీవనానికి వెల్లిపొమ్మని శేలవిస్తుంది.

సామాజికంగా బుద్ధుడు కొన్ని ధార్మిక సూత్రాలను
అమలు పరచాడు. కానీ ఆనాడు అతిదీనావస్థలోవున్న స్త్రీల
సమస్య యీయన బుద్ధికి తట్టకపోయింది. యీయన సిద్ధాం
తాల ప్రభావానికి లోబడిన అశోకుడు ధర్మకార్యాలు అనేకం
చేశాడు. అశోకునికికూడా స్త్రీజాతిని వుద్ధరించాలనే సమస్య
అగుపించలేదు. అయితే ప్రజాసామాన్యంలోకూడా బౌద్ధమ
తం విశేష వ్యాప్తి పొందింది. ఫలితంగా స్త్రీలస్థితి కొంత
మెరుగగానే వుండేదని చెప్పవచ్చు. సామాజిక వ్యవస్థ
మాత్రం అర్థశాసన విధానం నిరంకుశ రాచరికం. క్రీ॥ పూ॥
300 నుండి క్రీ॥ త॥ 100 వండ్లవరకు శాతవాహనుల కాలం.
శాతవాహన రాజులందరూ తమతల్లిపేరుతో ప్రారంభించి,
తమ పేర్లు చెప్పుకొన్నారు. వీరితర్వాత పరిపాలించిన యక్షా
కులుకూడా ఇదేవద్ధతి అవలంబించారు. దీన్ని బట్టియీ కాలంలో
స్త్రీకి కొంత ప్రాముఖ్యత యివ్వబడినట్లు తెలుస్తుంది. కానీ
యీ ప్రభావం సమాజంపైన ఎంతవరకు పడింది అనే విష
యాన్ని స్పష్టంగా తెలియజేసే ఆధారాలు దొరకవు.

సామంత యుగవు - స్త్రీ

సామంత యుగంలో (1) స్త్రీలస్థితి అత్యంత దయ నీయంగా తయారైంది. సామంతులకామతృప్తికు దేశంలోని సౌందర్యవతులను మందలు మందలుగా తెచ్చి రాజమహల్ లలో పడేశేవారు. అర్జునుడు, శ్రీకృష్ణునితో ప్రారంభ మయిన అసుర(వివాహ)పద్ధతి యీదశలో తిరిగి ప్రజ్వలిల్లింది. సౌందర్యవతులైన స్త్రీలకొరకుగానే చాలాతూర్పు యుద్ధాలు జరిగాయి. పృథ్వీరాజు స్త్రీలకొరకే చాలాతూర్పు యుద్ధాలు చేశాడు. యీదశలో భూమి, పశువుల సంబంధంలో ఏవిధ మైన తకరర్లు, కొట్లాటలు జరిగేవో స్త్రీల విషయంలోకూడా అదేవిధంగా జరిగేవి. సామంత ప్రభుల దానకీర్తికికూడా స్త్రీజాతి యెరగావాల్సి వచ్చింది. స్త్రీని ఆవు, గొర్రె, మేక, భూమికినలెనే దానంచేయటం ప్రారంభించారు. యిందులో దానవస్తువుయొక్క యిష్టానిష్టాలతో నిమిత్తంలేదు. దాన మిచ్చే దాత యిష్టానిష్టాలపైన ఆధారపడి వుంటుంది.

1. సామంతయుగం శ్రీ|| పూ|| ప్రారంభమయి 10 శతాబ్ద మహమ్మదీయుల దండగూత్రాల వరకు, సామంతయుగం అని పిలువబడుతుంది. యీదశలో బుద్ధజనులు మొదలుకొని అనేకమంది మతప్రచారకులు, ప్రవక్తలు ఉత్పన్న మగుట. కానీ సామంత ప్రభువుల నిరంకుశత్వాన్ని నిర్మూలించేబదులు మతప్రవక్తలు, మతము కూడా సామంతుల దయాదాక్షిణ్యాలను గాను కావటం, వారికి ఆంక్షగా నిలబడటం జరిగింది.

విద్యాపతి కామతృష్ణకు జయ దేవుడు శ్రీలను మందలు మందలుగా తెచ్చి అర్పించేవాడు.

విజయనగరం రాజు రామరాజు చరిత్ర యీవిషయంలో ప్రసిద్ధికెక్కింది. యీయన అంతఃపుర కాంతల నుంచటంలో శ్రీకృష్ణ నేతల దన్నాడు. యీయన వృద్ధాప్యంలో కూడా ననయున సౌందర్యవతులు రాజమహల్ అలంకరిస్తూనే వుండినారు. వృద్ధాప్యంలో యీయన యీనవయున సౌందర్యవతులను నిరంతరం వారి నగ్న సౌందర్యాలను, నగ్న నృత్యాలను తిలకించటంవ్వారా సంతృప్తి పడేవాడు. యీయనంటే చరిత్రలు అనేకం దొరుకుతాయి.

యీదశలో మతకలహాలు జోరుగా సాగాయి. కానీ యీమతకలహాలు సమాజంలోని పీడితప్రజల ఉద్ధరణకుగాక, కేవలం తాత్విక సిద్ధాంతాల ప్రాబల్యం కొరకు మాత్రమే జరిగాయి. మతివాదులలో శింకరుడు మాత్రం ప్రాచీన వేదసంస్కృతికి, అనుగుణ్యమైన సంస్కృతిని నిర్మించేందుకు ప్రయత్నించినప్పటికీ యీయనకూడా మతప్రాబల్యం కొరకు ప్రాకులాడటంతోను, విసిష్టాద్వైతం (1) ప్రచారాన్ని సాగించటం వల్లనూ యీయన తాత్విక దృక్పథం అంతా సామంతుల ప్రాబల్యంలోకి పోయింది.

ఒక్కవైపు మతప్రచారాలు, మతకలహాలు, తాత్విక చర్చలు జోరుగా సాగుతూంటే, మరొకవైపు సామంతులు, ధనవంతులు యీమత విషయాలను తమకనుకూలంగా

1. అద్వైతం మతమతాలను పాటించదు. విశిష్టాద్వైతం మతమతాలను నిలుపుకొంటూ, ఆధ్యాత్మిక వాదాన్ని స్వీకరిస్తుంది.

మార్పుకొంటూ, సామాజిక పెత్తనాన్ని సంపూర్ణంగా తమ చేతుల్లో వుంచుకొని ఆర్థిక, నైతిక ధార్మిక రాజకీయ సాహిత్యరంగాలను తమగుప్పెట్లో పెట్టుకొని తమ భోగలాలసతకు సాధనాలుగా వుపయోగించు కొన్నారు. యీ కాలంలోని సాహిత్యకారులు సామాజిక విషయాలను పూర్తిగా విస్మరించి కేవలం కామ ప్రేరేపక, శృంగార కావ్యాలను, కామశాస్త్రాలను తయారు చేయటంద్వారా తమపోషణకర్తల సహాయ సానుభూతులను సంపాదించు కొనేందుకు ప్రయత్నించారు.

స్త్రీని కామిణీ, కామణా, ఉద్దేశ్య, రమణీ, రమించే సాధనము యీ ప్రాతిపదికపైన సాహిత్యం తయారు చేయబడింది. ప్రసిద్ధ నాటక కారులూ, శృంగార కవితా శేఖరులు అయిన కాలిదాసు, విశాఖ, దత్తుడు వ్దగైరాలు స్త్రీ స్థానాన్ని పశువులు, ఆశిత, దాసి, కామిణి స్థానంలో వ్రాచి వురుషుని కామప్రవృత్తిని రేకెత్తించే సాధనాలుగా తమ కావ్యాలలో స్త్రీ అవయవ వర్ణన గావించారు. భవభూతి, భర్తృహరి, వాణీదండి వ్దగైరా ప్రసిద్ధ సాహిత్యకారులు స్త్రీని నఖశిఖి పర్యంతం నగ్నస్థుతి వర్ణన చేశారు. భర్తృహరి స్త్రీ మాయావశుడై ఏడుతూ సన్యసించి, ఏడుతూ గృహస్థు అవుతాడు. దండి దశకుమార చరితంలో స్త్రీని విలాసినిగా చిత్రించి, అవయవ వర్ణన నుగ్గురూపంలో చిత్రించాడు.

కడుపు కక్కుర్తిక పనిజేసిన యీ కవితా శేఖరుల ప్రతిభా విశేషాలు స్త్రీజాతి ఒకేజాతి అనే భాగాన్ని విస్మరించి స్త్రీజాతిని కొన్ని తెగలుగా విభాగించి మొత్తం స్త్రీజాతినే అవమాన పరచారు. ఒంగారు చాయకల్లి, అందమైన

శరీర అవయవ లక్షణాలన్నియు కలిగివుంటే పద్మిణి స్త్రీ
 అని, ఆమె చాలా పవిత్రంగా వుంటుందనీ, యీ లక్షణాలు
 తగ్గిన కొలదీ మిగతా జాతులక్రిందకు అంటే హస్తినీ,
 చిత్తినీ, శంకినీ వగైరా వస్తారని నిర్వచించారు. మొత్తం
 మీద భావమేమిటంటే ఎర్రగాను, అందంగాను వుండే
 వాల్లంతా పతివ్రతలు, మంచిస్త్రీలు, గుణసంపన్నులనినీ,
 నల్లగావుండి అందం అంతగా లేనివాల్లంతా వ్యభిచారిణులు,
 గుణం, నీతిలేనివారని తేల్చారు. అయితే వీరు ఏనూపవతుల
 నైతే పతివ్రత, గుణవతి అని చెప్పారో ఆనూపవతులే వీరి
 కథానాయికలుగా రంగభూమిలో మోహపరవశత్వంతో
 విహరించారు. అంతేకాకుండా వీరి పతివ్రత అయిన పద్మిణి
 స్త్రీని వశపర్చు కొనేందుకు, ఆమెతో సంభోగించేందుకు
 అనేక విధాలా కుతంత్రాలు, పుచ్చాటనలు, తాయత్తులు
 వగైరా సృష్టించారు. అంటే స్త్రీపాత్రను నిర్ణయించటంలో
 మానవత్వాన్నే కోల్పోయి కేవలం నీచత్వాన్ని, పైశాచి
 కత్వాన్ని పెంచి పోషించారన్నమాట. గూహాన్ని బట్టి
 గుణగణాలను నిర్ణయించటంలో వున్న పుద్గేశ్యం కామ
 ప్రవృత్తిని ప్రోత్సహించటం మాత్రమే కాగలదు. స్త్రీ
 పురుష సంబంధాలను నిరంతర అణుమాన వాతావరణంలో
 వుంచి ఆసంబంధాలను విచ్ఛిన్నం చేసేందుకు సమాజంలో
 వ్యభిచారాన్ని, అనైతికను ప్రోత్సహించేందుకుతప్ప యీ
 కామకళ పరిశ్రోద్గేశ్యాలతో తయారు చేయబడిందికాదు.
 వాస్తవంలో పవిత్రమైన చాంపత్య కుటుంబ ప్రేమకూ,
 కామానికీమధ్య చాలా తేడావుంది. చాలామంది సౌందర్య

వతులను చూచినపుడు వుత్పన్నమయే కామాన్నే ప్రేమ
 అనుకొంటూ వుంటారు. కానీ స్త్రీ పురుషుల విషయంలో
 ముందుగా కలిగేది కామం, యిందులో తాత్కాలికోద్రేకం,
 తాత్కాలిక ప్రయోజనంతప్ప యింకొకటిమిగులదు. కుటుంబ
 ప్రేమ అనేది ఒకరి కష్టసుఖాలు ఒకరు అర్థంచేసుకొనటం,
 జీవితంలో వచ్చే ఆటుపోటులను పరస్పర సహాయ సానుభూతు
 లతో అర్థం చేసుకొనటం ద్వారా ఒకరి కష్టసుఖాలను
 మరొకరు భాగస్వాములై పంచుకొనటంద్వారా సిరమైన
 ప్రేమ వుత్పన్నమవుతుంది. వాస్తవమైన ప్రేమ ఎప్పుడు
 కూడా చాలా ఆలస్యంగానే పుట్టుతుంది. యిటువంటి పవిత్ర
 ప్రేమ ఆదిమ కమ్యూనిస్టు గణసంఘాల్లోతప్ప మరేదశలో
 కూడా కానరాదు. అందుకు కారణాలు ముందుముందు
 చూస్తాము. యీసామంత దశలో ఒకపుడు భారతదేశపు
 రాజులు, శ్రీమంతులు భారతదేశపు సౌందర్యవతులతో
 తనివితీరక యూనానీ దేశపు సౌందర్యవతులను ఎక్కువగా
 కొనటం సాగించారు. యీస్త్రీలను కొంటిల్కుడు, పాతక
 కాలదార్శనికలుగా నిర్ణయించెడు. అంటే ఉదయం ప్రభు
 వులు మేల్కొలిపే వారుగా. యీఅవసరాన్నీ పురస్కరించు
 కొని యూనానీస్త్రీలు అంతఃపురస్త్రీల శ్రేణినిఆక్రమించారు.

మహమ్మదీయుల దండయాత్రల తర్వాత

మహమ్మదీయుల దండయాత్రలు చేయు కాలంనాటికి (11 శతాబ్దం) దేశంలో స్త్రీలకొరకు, రాజ్య విస్తరణ కొరకు (ఎక్కువగా స్త్రీలకొరకే యుద్ధాలు జరిగేవి.) సామంత రాజులమధ్య జరిగే యుద్ధాలవల్ల సామాన్యప్రజల దైనందిన జీవనం అత్యంత క్షీణదశకు చేరుకుంది. స్త్రీలస్థితి, ప్రైవేటు కుటుంబం తెచ్చిన బానిసత్వం, సహగమనం వగైరాలవల్ల అత్యంత దయనీయంగా తయారైంది. అంతే కాకుండా సమాజంలో పెంచిపోషించిన కామకళ ఫలితంగా స్త్రీల శీలరక్షనే దుర్లభమైపోయింది. యీపరిస్థితులలో మహమ్మదీయుల దండయాత్రల ఫలితం మరీఘోరపస్థితులను కల్పించాయి. అంతఃకలహాలవల్ల నీరశించిపోయిన భారత దేశం మహమ్మదీయుల దండయాత్రల సరికట్టడంలో విఫల మాతూ వచ్చింది. మహమ్మదీయ సామాన్యస్థాయినికీ గూఢా భారతస్త్రీ తనశీలాన్ని అప్పగించాల్సి వచ్చింది. మహమ్మదీయ ప్రభువుల (రాజుల) వ్యవహారం అమానుషం, అతిఘోరం, యీరాజులు హిందూరాజుల భార్యలుగాని, కూతురు చెల్లెండుగానీ సౌందర్యవతులుగా వుండివుంటే ఆస్త్రీలకొరకు గానే యుద్ధాలుచేయటం, ఆస్త్రీల తమకిమ్మని రాజీ రాయభారాలు నడపడం మొదలు పెట్టాయి. నీరసించి పోయిన కొందరు హిందూరాజులు తమభార్యలను,

కూతుర్లను, తోబుట్టువులను మహమ్మదీయ రాజులకు అప్పగించి తమనామమాత్ర అధికారాలను నిలబెట్టుకోగల్గారు. కొందరు తెగించియుద్ధవేసి ఓడింపబడి తమస్త్రీలను పోగొట్టుకొన్నారు. యీవిధంగా భారతదేశపు స్త్రీలకు రక్షణ అనేదే మృగ్యమయి పోయింది. మహమ్మదీయులు భారతదేశపు సౌందర్యవతులను మధ్య ఆసియాలో క్రయవిక్రయ వస్తువులనుగా కూడా చెలామణిచేశారు. భారతస్త్రీ యీవిధంగా నిస్సహాయయై పోయింది.

మహమ్మదీయ ప్రభువులలో తుగలక్, యితనిమంత్రి మకబూబఖాం వశములో అనేకమంది. స్త్రీలు నిత్యమయూతనలకు గురిఅయ్యారు. జైషూనీ కామపిశాచికి ఇటలీ మొదలుకొని టిబెట్, చీనా వరకూగల సౌందర్యవతులు బలికావాల్సినచ్చింది అక్కర్ రాజుకు మహల్లోక్షుత్రియాంగనలు మొదలుకొని హరిజన కన్యలవరకు ప్రాధాన్యత పహించారు. వీరినిగురించి అబుల్ ఫజల్ యీవిధం చెప్పాడు. “అనేక తెగలకుచెంది వివిధ మనఃప్రవృత్తులుగల యీస్త్రీలను, వీరి పరస్పర సంఘర్షణలను సఫలతతో పరిష్కరించగల్గినవాడు, సులభంగా సామ్రాజ్యాన్ని పాలించగలడు.” కానీ అక్కర్ భారతదేశపు స్త్రీలనికృష్ట జీవితంపైన సానుభూతి చూపించాడు. యితని పరిపాలనలో సతీప్రథను (సహగమనాన్ని) నివారించేందుకు కృషిచేశాడు. కానీ విజయాన్ని సాధించలేక పోయాడు.

భారతదేశస్త్రీ పేరుప్రతిష్టలను నిలబెట్టేందుకు అప్పుడప్పుడు శౌర్య సాహసాలను ప్రదర్శించిన స్త్రీమూర్తులు

కూడా లేకపోలేదు. 1262 నుంచి 1296 వరకు పాలించిన రుద్రమదేవి భారతదేశ స్త్రీజాతి ఔన్నత్యాన్ని కాపాడగల్గింది. యీమ అసమాన ధైర్య సాహసాలతో ఆంధ్రదేశ స్వాతంత్ర్యాన్ని పరరాజుల దండయాత్రలనుంచి కాపాడింది. రుద్రమదేవి దేవగిరి యాదవుల నోడించింది. సామంత ప్రభువులతిరుగుబాట్లనణచింది. ఒక స్త్రీ అసమాన ధైర్య సాహసాలతో రాజ్యాన్ని పరిపాలించిన ఘట్టముయిది. మనచరిత్రలోనే ప్రత్యేకస్థానం వహించింది. ✓

1377 కంపరాజు భార్య గంగాదేవి సంస్కృత కావ్యంలో మహమ్మదీయులపాలనలో ప్రజలుపడ్డ అగచాట్లను సవివరంగా వర్ణించింది. అయితే హిందూ రాజులుకూడా వీలుదొరికినపుడల్లా మహమ్మదీయుల స్త్రీలను మానభంగం చేయడం, చెరపట్టడంలో మహమ్మదీయులకు తీసిపోలేదు. 1550 తర్వాత కృష్ణదేవరాయల అల్లుడు ఆర్వీట రామరాయలు పరిపాలనలో మహమ్మదీయుల రాజ్యాలపైన దండయాత్రలు చేయటం, మహమ్మదీయుల అవమాన పరచటం, వారి స్త్రీలను చెరపట్టటం వగైరా ఘోరకృత్యాలు ఎన్నో చేశాడు.

ఘోషాపద్ధతి అదివరకే క్షత్రియాంగణలు (రాజ స్త్రీలు) కొంచెంగా రుచిచూశారు. యీ ఆంధ్రకారయుగంలో స్త్రీ సాందర్యంకొరకు కుటుంబాలు, రాజ్యాలుకూడా సర్వనాశనం కావలసి రావటంతో యీ ఘోషాపద్ధతిని సాధారణ స్త్రీలుకూడా జీవిత సమాధులలోకి వెల్లాల్సి వచ్చింది. స్త్రీలు తమ భర్తలనుకూడా ప్రత్యక్షంగా చూచేభాగాన్ని

కోల్పోయారు. అంధకారంలో తనవద్దకు వచ్చిన పురుషుడు తనభర్తా మరొకడో. అతని ఆజ్ఞప్రకారం మసలడంమినహా వ్యక్తి చెతన్యాన్నే కోల్పోయింది. యీవిధంగా శ్రీజాతిని అంధకార కూపంలోకి నెట్టడం జరిగింది.

శ్రీల యడల మహమ్మదీయుల దృక్పథం “రజస్వలా శ్రీతో ఓశ్రీ నీవు అపవిత్రురాలవు మనుష్యసంబంధాలను వదులుకొని కడగావుండుము. ఋతుసమయంలో ఆమెను స్పర్శించటంగానీ కూడదు. నీభార్య నీకు భూమివంటిది. నీకు ఏవిధంగా యిచ్చవుంటుందో ఆవిధంగా ఆమెను వుపయోగించుకో.”

(ఖురాన్ 4 మ, 16 సి, 18 సు, 205ఆ.)

అంటే శ్రీపైన పురుషునికి సర్వాధికారాలను మహమ్మదీయ సాంప్రదాయంకూడా కలిగిస్తూవుంది. అయితే మహమ్మదీయులు వివాహ సందర్భంలో మాల్, అంటే నరుని స్థితినిబట్టి కొంత మొత్తాన్ని వధువు పేరుతో, కరాను గూపకంగా వ్రాయబడుతుంది. పురుషుడు శ్రీని విడిచినపుడు ఆ మొత్తాన్ని భార్యకు యివ్వాలిసి వుంటుంది. యీవిషయం కొంత, శ్రీల విషయంలోకొంత సానుభూతి చూపబడింది.

యీవిధంగా పురుషుని కామాగ్నికి, సహగమనాన్ని కాండకు, అన్నింటికి మించిన అంధకారకూపం (ఘోషా) లోకి శ్రీజాతికి సంపూర్ణంగా బలిదానం చేయాలిని పరిస్థితులు కల్పించ బడినాయి. యీపరిస్థితులలో మెల్లగా యీష్టిండియా కంపెనీవాల్లు అధికారాలను హస్తగతం (17 వ శతాబ్దంలో) చేసుకో నారంభించారు. యీష్టిండియా

సైనికులు, ఆఫీసర్లు బెంగాల్ లో స్త్రీలయెడల ప్రవర్తించిన విధానం అత్యంతసీచంగా పరిణమించింది. కేవలంపాశవికంగా పశుత్వంతో ప్రవర్తించారు. అయితే తర్వాత యాష్టిండియా పరిపాలనలో స్త్రీజాతికి చేసిన ఒక ఉపకారాన్ని మాత్రం మరువలేము. రాజా రామమోహనరాయ్ కృషి ఫలితంగా విలియం, బేంటింక్ పరిపాలనలో సతీదాహాన్ని సమూలంగా నాశనం చేయబడింది. (1832 సం॥ లో సహగమన పద్ధతిని నిషేధింపబడింది.) యింతవరకు స్త్రీజాతి అనుభవించిన యీ ఘోర హత్యా కాండనుంచి స్త్రీజాతిని ఉద్ధరించటం జరిగింది. అయితే యాష్టిండియావారి ప్రధానోద్దేశ్యం భారతదేశాన్నించి లాభాన్ని పొందటం, లాభదాహానికి భారతప్రజలను నిర్దాక్షిణ్యంగా అణచిపెట్టడంలో జరిపిన క్రూరహింసలు వర్ణనాతీతం. యీహింసా ప్రవృత్తిని ఎదుర్కొనేందుకు పురుషులతో భుజంభుజంకలిపి, ధైర్యసాహసాలతో యాష్టిండియా వాల్లను గడగడలాడించినకీర్తి స్త్రీజాతికే దక్కింది. యీ కీర్తిని ఝాన్సీరాణి, లక్ష్మీబాయి యీమె ఆదిపత్యంక్రింద వుండినస్త్రీలు భారతదేశపు స్త్రీజాతికి సంపాదించి పెట్టారు.

కొనుగోలు వివాహాలు లేక కన్యాశుల్కాలు ✓

యీసాంప్రదాయం ప్రాచీన కాలంనుంచి అనుశ్రితంగా చూపాన్ని మార్చుకొంటూ వచ్చింది. వధువుకుగాను చెల్లించే ఖరీదును కన్యాశుల్కం అని పిలువబడుతుంది) ప్రాచీన కాలంలో యీవిధంగా చెల్లించిన ఖరీదు (వస్తువులు, సాధారణంగా వధువు తలిదండ్రులు అపహరించక, తిరిగి వధువుకు అప్పగించబడేవి. యీ ఆచారాన్ని గురించి మను స్మృతిలో యీవిధంగా చెప్పబడింది. “వధువు బంధువులు శుల్కాన్ని తమకుగా వ్రపయోగించుకోనట్లయితే ఆవివాహం కొనుగోలు పద్ధతిమీద జరిగిందని చెప్పలేము. వరుడు వధువు పైన చూపే గౌరవం, దయ, సానుభూతుల్ని ఆబహుమతి నిరూపిస్తుంది. దీన్నే మనువు ఆర్థవివాహంగా నిర్ణయించాడు. ఆచారం, సగోత్ర వివాహాలను నిషేధించటంతో రెండు గోత్రాలవారు (రెండు తెగలు) పరిస్పరం కన్యలను బదిలీ చేసుకొనే ఆచారం అమలులోకి వచ్చింది. ఆవిధంగా మార్పిడి ద్వారా వచ్చిన స్త్రీలు సామూహిక కుటుంబాలలో ఆకుటుంబానికి (తెగకు) అంతటికీ చెందినవారుగా వుండేవారు. కాలాంతరంలో వ్యక్తిగత కుటుంబాలు ఏర్పడిన తర్వాత ఒక కుటుంబంలోని కన్యలు మారకం జరిగినపుడు, బదిలీగా వచ్చిన కన్యలకు యువకులు లేకపోవటం జరిగేది. ఆ సందర్భాలలో ఆయింటి పురుషుడు అంటే మారకానికి కూతుర్లను

యిచ్చిన తండ్రీ బదిలీగా వచ్చిన స్త్రీలను భార్యలుగా స్వీకరించటం ఆచారంగావుండేది. ఆడపిల్లలులేక, మగపిల్లలు మాత్రమేవుండే కుటుంబాలు వస్తువులను వగైరాలనుయిచ్చి ఆడపిల్లలను తెచ్చుకొనటం జరిగేది. అంటే మారకానికి బదులు కొనటంజరిగేది. కొన్ని సందర్భాలలో యిది వ్యాపారంగాకూడా జరిగేది. అంటే ఒకకుటుంబంలో యిద్దరుయ్యవ కులు, యిద్దరుకన్యలువున్నప్పుడు ఆడపిల్లలు సౌందర్యవతులు, గుణవంతులుగా వుండేదివారికి గిరాకీ ఎక్కువగావుంటే, వారిని ఎక్కువవెలకుఅమ్మి, తమకుఅవుసరమైన యిద్దరు ఆడ పిల్లలను సాధారణమైనవారిని, సాధారణమైన వెలకు తెచ్చు కొనటంద్వారా కొంతధనాన్ని మిగుల్చుకొనటం జరిగేది. ఆర్థికంగా వెనుకబడినవారుమాత్రం యీవిధంగా చేసేవారు. కాలాంతరంలో పై వేటుఆస్థిసమాజంలోవిస్తరించటంద్వారా కొన్ని కుటుంబాలు ఆర్థికంగా చితికిపోవటం జరిగింది. అటు వంటి కుటుంబాలు కుటుంబపోషణకుగాను ఆడపిల్లలను బాల్యంలోనే అమ్మేసేవారు. దీనివల్ల ఆడపిల్లలభారం వదిల్చి కొనటమేగాక, సగందరిద్రం తీరేట్టుగా ఆమెనుంచి కొంత ధనాన్ని రాబట్టుకొనేందుకు ప్రయత్నించేవారు. యీవిధ మైన అమ్మకాలు నైజాంలోనూ, పాలఘాట్ (కాశీ) వగైరా ప్రదేశాలలో నేటివరకు యీవ్యాపారం విరివిగా జరుగుతుం డేది. స్త్రీని ఒక ఆస్తిభాగంగా, వస్తువుగా పరిగణించటమే యీషడ్ధతికి ముఖ్యకారణంగా వర్పడింది. యీషడ్ధతిలో స్త్రీ కూడా ఒకమనిషేననే భావం పూర్తిగా హరించిపోయింది. అయినప్పటికీ, స్త్రీఎల్లపుడూ సమాజానికి అత్యంతావశ్యక

మాతూవుంది. ప్రతిఫలంగా సమాజం ఆమెకు ఏమిచ్చింది? సమాజంలో ఆమెకు అధికారం లేకుండా చేసింది.. ఎప్పుడు సమాజంలో అధికారం లేకపోయెనో, సమాజం ఆమెదికాదు. కానీ ఆమె సమాజానికి కావాలి ఒక అత్యంత ముఖ్యమైన వస్తువు హోదాలోమాత్రం.

ఆర్థిక పరిస్థితులు మరీ తారుమారు కానటం, నిత్య దరిద్రంతో అల్లాడిపోయ్యే కుటుంబాలకు వరుని ఆవశ్యకత కన్నా, ధన ఆవశ్యకత ప్రాముఖ్యంగా పరిణమించింది. యీ అవకాశాన్ని పురస్కరించుకొని మధ్యదలారీలు యీవ్యాపారాన్ని విరివిగా సాగించటం మొదలుపెట్టారు. దళారీకీకన్యను యెవరికి అమ్మాలనే విచక్షణ వుండాలి అవుసరంలేదు. అతనికి కానలసినదల్లా తను పెట్టిన మొత్తంపోను, ఎంతమిగులు బడి అనేదే అతనికిముఖ్యం కాబట్టి వధువును కొనేవాడు 60 లేక 80 ఏండ్ల పృథ్వియువకుడా, అవయవ హీనుడా, లేక 20 ఏండ్ల నవనయస్కుడా అనేఆలోచన అతనికి అప్రస్తుతం. యీ సుఅవసరాన్ని చూచి శతవృద్ధులకుకూడా తెగులు పుట్టుకొచ్చింది. యీ హేయమైన ప్రవర్తనను రాజయోగి అయిన వేమన యీవిధంగా అవహసించాడు. “కాంతను జూచిన, కనకంబు జూచిన బ్రహ్మకెనబుట్టు రిమ్మ తెగులు.” డబ్బువుండి, ఒక నవయువ సౌందర్యవతిని కొనగల శక్తిసామర్థ్యాలు వున్నపుడు మరణశయ్యపైన వుంటేమాత్రం ఏనికృష్ణ జీవి యీసదవకాశాన్ని జారవిడుస్తాడు. కానీ యీనవసుందర లావణ్య వెతులైన వస్తువులను కాపాడేందుకు ఎంతఅవస్థ పడినారో అది వారికే తెలియాలి. యీఅవుసరాన్ని పుషయో

గించుకొని శతవృక్షములుకూడా పావుశేరు బియ్యమో, లేక
 ఒక చెప్పలజతతోనో సమానంగా కన్యలనుకొని వివాహాలు
 చేసుకొనటం, అయితే సాధ్యమయింది కానీ తానుకొనే
 వస్తువుకు చైతన్యం, బుద్ధి వగైరాలు వున్నాయనీ, ఆవస్తు
 వుకుకూడా కొన్ని అవుసరాలు వున్నాయనీ, ఆఅవుసరాలను
 తీర్చాల్సి వుంటుందనే విషయాలను విస్మరించటంతో యీ
 మహానుభావులు ఘోర వినత్తును ఎదుర్కొనాల్సి వచ్చింది.
 కావలసినంత డబ్బుపోసి ఒకవస్తువును కొన్నపుడు యజ
 మానియొక్క అవుసరాలను తీర్చేందుకుకాక, నాకూకొన్ని
 అవసరాలు వున్నాయి, అవి తీరాలనుకోవటం అవివేకం.
 కాదూమరి. అయితే యీవృద్ధవరుల అవుసరాలేమిటి?
 అన్నంవండటం, కాల్లుపట్టటం, వల్లుతోమటం, నక్కలుకొట్టి
 తాంబూలం యివ్వటం వగైరాలు. అంతేకాకుండా సమాజం
 నుంచి ఫలానా వృద్ధపతి యిల్లాలు సౌందర్యరాసి, పరమ
 పతివ్రత, పరమసాధ్వీ, గుణవతి, వగైరాపైటిల్లు సంపాదించి
 వృద్ధపతిమెడ నలంకరించటం, అంతకంటే వేరొక అవుసర
 మేముంటుంది? దాంపత్యసుఖమా? అబ్బే. ఆఅవుసరం ఏనాడో తీరి
 పోయిందిగా! ఒక వేల మల్లీ కావాలనుకొనటం దుర్మార్గ
 విషయవాంఛ కాదూ? ఒక వేలతిరిగి కావాలనుకొంటేమాత్రం
 అదిఎలా సాధ్యమౌతుంది? డబ్బుతో కొనేందుకా వీలులేని
 దాయె. అందుకనే నగలు, చీరెలుయిచ్చి సంతృప్తి చెంద
 మన్నారు. పతివ్రతను, సాధ్వీని అనుకొని గర్వించమన్నారు.
 స్వర్గాన్ని చూపించి ఆనందించమన్నారు. యింకా ఎన్నో
 కావలసినన్ని సమకూర్చారు. కానీ యీసజీవ చైతన్య

మానవప్రకృతిగల వస్తువు దాంపత్యసుఖాన్ని త్యాగంచేయ లేకపోయింది కాబట్టే అనుభవంగడించిన వృద్ధబుద్ధి పుంగవుడో, “స్త్రీ బుద్ధి ప్రళయాంతకః” అంటూ ఒక సర్టిఫికేట్ వ్రాసి ఆమెముఖాన పారేశాడు. సమాజంకూడా నిజంనిజం అంటూ బలకొట్టింది. ✓

యీ ఘోరాన్ని కప్పిపుచ్చేందుకు సమర్థించేందుకు శాస్త్రీలు కూడా తయారయ్యాయి. స్వర్గ, సరక పట్టణాలు వీటికి బలాన్ని చేకూర్చాయి “తొమ్మిదోసం॥ ప్రారంభంలో కన్యకు వివాహంచేసేకన్య గౌరిగావుంటుందనీ, పదోసం॥ ప్రారంభంలో వివాహంచేస్తే రోహిణిగావుంటుందనీ, కాబట్టి, 10 సం॥ లోపుగానే స్త్రీకివివాహము చేయాలనీ, 10 సం॥ దాటినకన్య రజస్వలకుయోగ్యంగావుంటుంది. కాబట్టి వివాహానికి అయోగ్యురాలైతుంది. ఆవిధంగా వివాహం కాక మునుపే కన్యరజస్వల అయితే (ప్రమాదవశాత్తు కన్య 10 సం॥ లకు రజస్వల కావచ్చు ఆకన్యమొగము, తల్లి, తండ్రి), సోదరుడు యీముగ్గురు చూసినట్లైతే వారురవరవాది సరకంలో పడిపోతారు(1)యింతేకాకుండా వారికి సమాజందృష్టిలో పరువు మర్యాదలుపోయి ఆకుటుంబాన్ని హేయంగాచూస్తూ వెలివేయబడుతుంది. యీవిధంగా బాల్యవివాహాలకు బలంచేకూర్చబడింది. కన్యరజస్వల కావటం, కుటుంబం మొత్తంగా సరకానికి వెల్లేందుకుకారణం అయింది. కానీ మొత్తం కుటుంబాన్ని సరకంలో పడద్రోసేందుకుకారణభూతమయిన కన్యను

(1) అష్టవర్షాభిషేకగౌరీ సవవర్షాఠోహిణీ, దశవర్షా భవేత్కన్యా తతఃస్వంరజస్వలా.

ఏనక కానికి రవాణా చేయాలనే ఆలోచన వారికి తట్టలేదు. దానితో వారికి అవుసరం కూడా లేకపోయింది. ఎందుకంటే స్త్రీని బాల్యంలో తగ్గి, యౌవనంలో భర్త, వృద్ధాప్యంలో కుమారుడు వీరి ఆదుపు ఆజ్ఞలలో పుండవలసిందే కానీ, స్వతంత్రించి తిరగకూడదు అనే పవిత్ర శాసనం అదినరకే ఉత్పన్నమయిందిగా! అంటే స్త్రీకి యౌవనంలో పుట్టింది మొదలు మరణపర్యంతం ఏ పరిస్థితుల్లో కానీ, ఏ సమయమందు కానీ, స్వతంత్రం కావాలను కోవటం కానీ, సుఖసౌఖ్యాలు కావాలను కోవటం కానీ, అందుకు ప్రయత్నించేటందుకు గానీ అధికారం లేదన్నమాట అలాంటి కోర్కెలు ఏనున్నావుంటే, యింకొక లోకంలో, యింకొక జన్మానికి అట్టే పెట్టుకొని వీలైతే అంటే అక్కడ పురుష వాసనలేని లోకమైతే, అక్కడ అనుభవించాలిసిందే. కానీ భారత దేశ శాస్త్రజ్ఞులు అంత తెలివితక్కువ వారు కారుగా? అక్కడ మాత్రం స్త్రీ స్వాతంత్ర్యాన్ని అంగీకరించేందుకు అందుకనే సప్తశతాబ్దానికి కూడా పురుషులకు భోగార్హమైన అనుమతి పత్రాలు యిక్కడే యిచ్చి స్త్రీలపైన పెత్తనం చేలాయించేందుకు పంపటం మొదలు పెట్టారు.

స్త్రీకి రజస్వలతో యౌవన ప్రారంభమవుతుంది. రజస్వల అనంతరం రెండు మూడు సం॥ రాలకు గానీ పూర్ణ యౌవనం ప్రాప్తించదు. పూర్ణ యౌవనంలోనే స్త్రీ వివాహయోగ్య అవుతుందని ప్రాచీన వైద్యపండితులైన ధన్వంతరి వగైరాయీ సామాజిక శాస్త్రకారులైన మనువు వగైరాలు నిర్ణయించారు.

మాతాచైవ, పితృతస్వాభ్యాతాతజైవచ త్రియస్తే, నరకం, యాంతి దృష్టవా కన్యాంరజస్వలా, పరాశర, శీఘ్రభోధ

యించారు. కానీ కాలాంతరంలో సమాజంలో భోగ లాలస త
యెక్కువ కావడం, ఆర్థికవ్యవస్థ తారుమారు కావడంతో,
ప్రకృతి సిద్ధమయిన రజస్వలకు పాపపుణ్యాలు అంటగట్టి,
బాల్యవివాహాలను బాలవితంతువులను, సృష్టించిన సమాజంలో
మొత్తం ప్రజాతికే తీరని అవమానాన్ని కలుగజేశారు.

వేశ్య

ప్రాచీనకాలంలో అతిథి సాంప్రదాయం అసభ్య ప్రవర్తనకు దారితీయటం వలన శ్వేతకేతుడు యీ అతిథి సాంప్రదాయాన్ని రద్దుచేసినట్లుల యిదినరకే మనం చూశాము. తర్వాతకాలంలో యోగులు, వగైరాల యిష్టాపూర్తికొరకు గ్రామానికి ఒకరిద్దరిని యీవృత్తికిగాను ప్రత్యేకించటం జరిగింది. వీరిని ఉత్తరదేశంలో యోగిని, దక్షిణాన దేవదాసి అనిపిలువబడేవారు. వీరు సామూహిక గ్రామ వ్యవస్థలలో కూడా వుండినట్లు ఆధారాలు నిరూపిస్తున్నాయి. ప్రాచీన గ్రామ పంచాయతీలలో సాధారణంగా 15 వృత్తులవారు ప్రత్యేకపరిస్థితులలో 21 మంది వృత్తులవారు ఉండేవారు. వీరిలో యీ దేవదాసీని కూడా పేర్కొనబడింది. అప్పటి దేవదాసీలు, డబ్బుకొరకుగాక, సనాతన సాంప్రదాయకమైన పారమార్థిక బుద్ధితో అతిథులనుసంతృప్తిపరచేవారు. అందుకుఫలితంగా గ్రామసంపాదనలో వీరికి కూడా భాగం ముట్టేది. తర్వాతకాలంలో ప్రైవేటుఆస్తి వ్యక్తిగత కుటుంబాలు ఏర్పడినపుడు, దేవదాసీలకు కూడా భూమియిన్వటం జరిగింది. కానీ దేవదాసీలు భూములవల్ల జీవించలేకపోయారు. ఎందుకంటే, భూములు చేసిపెట్టేవారు వారికి లేకపోవటమే యందుకు కారణం. పూజార్లు (పోరోహితులు) వారికికూడా యిదే

గతి పట్టింది. కానీ వాసుకర్మవృక్షైరాలను సృష్టించి వాటిపరి
హారార్థమగిముడుపులు కానుకలు వృక్షైరాలద్వారా తమపొట్ట
బూచ్చుకొన్నారు. దేవదాసీలకుయోగులు, సన్యాసులు, అయిన
అతిథుల ద్వారా పొట్టగడువదు కాబట్టి, దేవస్థాన ఆవరణల
లోనే ఉంటూ యితరులద్వారా, తమపోషణకు వస్తువులు
వృక్షైరాలను పొందాల్సివచ్చింది. వీరిలో కొందరు కేవలం
వ్యభిచారం వల్లనేగాక కళాసముపార్జనద్వారా తమనుపో
షించుకొనేవారు (కళలంటే గానం నృత్యం వృక్షైరాలు)
కాబట్టి వీరిని కళావంతులు అని కూడా పిలువడం జరిగింది.
2500 క్రితం బుద్ధునికంటే ముందునుంచి కూడా లుచ్చవి,
మగధ, కోసల వృక్షైర గణతంత్ర రాజధానులలో కళను
ఎక్కువగాపోషించబడింది, బౌద్ధయుగంలో, వేశ్యవృత్తి మనీ
విస్తుత రూపందాల్చింది. యీవృత్తిని ఆనాటి పాలక వర్గా
లుకూడా ప్రోత్సహించాయి, కొటిల్కుడు వేశ్యవృత్తికిగాను
ఒక్కరాత్రికి అయిదువందల ముద్రలవరకు సుంకము విధించి
నాడు. యీవృత్తిని నిరంతరం అంటేసామూహిక వ్యవస్థ
విచ్చిన్నం అవుతూ వచ్చినప్పటినుంచీ కొనసాగుతూనే
వస్తూవుంది. పెట్టుబడిదారీ వ్యవస్థ వచ్చి వర్ణవ్యవస్థనే రద్దుచే
యటంతో అంటే మాదిగలు చెప్పలుకుట్టటం కుమ్మరికుండ
లుచెయ్యటం, సాలె నేత నెయ్యటం వృక్షైరాలు, పెట్టుబడిదారీ
వ్యవస్థలో యీకట్టుబాటులేకుండా ఎక్కువఆదాయం కొరకు,
ఏవరిస్తుడైనా ఏషనినైనా చేయటంచేసింది. (బ్రాహ్మణులు
చెప్పలుకుట్టటం క్షత్రియులు నేత నెయ్యటం, వైశ్యులు కుండ
లుచెయ్యటం) యీవిధంగా వర్ణాలకు అంటిపెట్టుకొని ఉండబ

డిన వృత్తులు చిన్నాభిన్నమై పోయాయి. యీవ్యవస్థకు అగు
గునంగా వేశ్యలుకూడా బ్రాహ్మణస్త్రీనుంచి అంత్య స్త్రీనర
కూ యీవృత్తిలో ప్రవేశించారు. ప్రధానంగా దుర్భర దారి
ద్య, కుటుంబాలనుంచి జీవించేందుకు ఎలాంటి మార్గం యిత
రతా) లేని పరిస్థితులనుంచి పురుషుడు విడిచిపెట్టబడినస్త్రీలు
ఆధారంలేని వితంతువులు, ఎటుచూచినా ఆత్మహత్యతప్ప,
వేరొకమార్గం గోచరించని స్త్రీలు యీవృత్తిని తమ పోషణ
కొరకు, వ్యాపారంగా స్వీకరించాల్సి వచ్చింది. వేశ్యవృత్తికి
కారణాలను పారిసీలోని పేరంట్-డ్యూచాటిలా అనే ఆయన
బ్రెసెల్సులో లాన్సే అనే ఆయన పరిశీలించి ఎక్కువమంది
కూలిపనివల్ల లాభములేకా దారిద్ర్యంవల్ల భర్తలవల్ల వదిలి
వేయబడిన వాడూ ఎక్కువమంది ఉన్నారనీ వేయికి ఒకరిద్దరు
మాత్రమే సెక్సుకు సంబంధించిన వాంఛలే కారణమని తెలి
యజేశారని, తేల్చారు.

అయితే యీవృత్తివల్ల యీఅభాగ్యజీవులు అనుభ
వించే దేమిటి? సమాజంలో వేశ్యను హేయనస్తువుగా భావిం
చేవారు చాలామంది పున్నారు. కాని ఆమెను ఆహేయస్థి
తిలోకి నెట్టేందుకు, ఆమెను అట్టే ఉంచేందుకు స్వయంగా
వారేభాగ్యులనే సత్యాన్ని వారు విస్మరిస్తున్నారు. పవిత్రమైన
హృదయం కలిగుండి మానవనైతికోన్నతిని వాంఛించే ఆత్మా
భిమానంఉండికూడా జీవించేందుకు యితరతా) సమస్త
మార్గాలు మూయబడటంద్వారా విధిలేక జీవితాన్ని ఎలా
గైనా యీడ్చాలనే జీవితాశ ఆమెను ఆదినుంచి అంత్యంవ
రకు సౌందర్యాన్ని రంగులతో నిర్మించుకొంటూ యీహే

యమైనపనిని సాగిస్తుంది. ఎందుకు? సౌఖ్యంకొరకా? కాదు ఆమెను వెన్నంటితరిమే నిర్భాగ్యమే ఆమెను యీపశు ప్రవృత్తికి ప్రోత్సహిస్తూవుంది. ఆమెలోవున్న ఆత్మగౌరవాన్ని, చంపుకొని సమస్త మానవవాంఛలకు తిలాంజలియిచ్చి తన రూపాన్ని విక్రయించుకోవాలిసి వస్తూంది. ఫలితంగా ఆమె అనుభవించేది జుగుప్స, నిరాశా ఎకాకిజీవనం ఏకాకిగాలింతం.

జీవితంలో ఒకదశవరకు ఆమెను ప్రపంచం మోహిస్తూంది, లాలిస్తుంది. తియ్యని కబుర్లచారా హృదయాన్ని పులకింప జేస్తుంది. ముఖస్తోత్రాలతో ఉన్మత్తురాలినిగా చేస్తుంది. ఆమె సౌందర్యప్రకాశంకొరకు దీపశిఖిచుట్టూ వుడుతలవలె ప్రదక్షిణలు చేస్తుంది. కానీ ఆయవ్వనమాధుర్యం తొలగిపోగానే ఆమెవైపు సానుభూతి దృక్కులుకూడా ప్రసరింపదు. యీసమయంలో యీమె తిరస్కృత స్త్రీత్వం-ప్రకాశింపబడిన రూప చూపన నైభవ భగ్నావశేషం ఆమె హృదయాన్ని ఏవిధంగానైనా సంతృప్తిపరచ గల్గుతుందా? ఏపరిస్థితులైతే ఆమెను గృహజీవితానికి అన్వూరాలినిగా చేశాయో, ఏన్యక్షులైతే ఆమెభవిష్యత్ ను నాశనంచేశారో, ఏపురుషులైతే ఆమె సౌందర్య రసాస్వాదన కొరకు ఆమెహృదయాన్ని పులకరింపజేశారో, ఏసమాజమైతే ఆమెను యీపశుప్రవృత్తికి వివశనుచేసిందో, ఉత్సాహపరిచిందో యీమె హృదయావేదనను తొలగించేందుకు జీవితభారాన్ని తగ్గించేందుకు ప్రయత్నిస్తుందా? కనీసం రెండు కన్నీటిచుక్కలైనా యీమెకొరకు విడుస్తుందా? యీసమాజానికి అటునంటిభావాలుఎన్నడూ కలుగలేదు. పైగా యీమెను గర్విత సమా

జం పతిత అంటూ పిలుస్తుంది. కానీ యీమెకూకూడా మానవ సమాజ ప్రేమ జీవితాపేక్ష ఉంటుందనే యవార్థవిషయాన్ని విస్మరిస్తుంది. యీమెకూకూడా ప్రేమించేందుకు ద్వేషించేందుకు హృదయంవుంది. సమాజ శ్రేయస్సుకు వినియోగించాలైన బుద్ధికూడావుంది. తనవ్యక్తిత్వహోదాను జీవితవికాసాన్ని వాంఛించే ఆత్మకూడావుంది. యిటువంటి సజీవవ్యక్తి హేయప్రవృత్తికి పాల్పడటం ఆదినంచీ అంశ్వంసరకు ప్రవహించే కన్నీటి ధారలతో శుష్కించి ఎండిపోయే పెదవులను అరుపుతెచ్చుకొన్న చిరునవ్వులతో శృంగారింపటం ప్రాణాలను కంఠంలో మాత్రమే నిల్పుకొని కడుపుకొరికు (దుడ్డుకు) తమను తాము అమ్ముకొనుచున్నారంటే ఆత్మహత్యకంటే మరేమీకాదు.

యీసమస్యపైన విచారించే సనుస్త ఆధునిక సమాజ శాస్త్రజ్ఞులు. వేశ్యవృత్తికికారణం ఆస్త్రియొక్క దుర్భలత కారణంకాదు. సామాజిక పరిస్థితులకు లోనుగానటంనల్లనే అంటూ నిర్ణయించారు. ఎక్కడైతే స్త్రీజాతిఆర్థికంగా పరాధీనత అవుతుందో అక్కడ వేశ్యవృత్తికూడా అధికంగా వుంటుంది. ఎక్కడైతే సంపూర్ణ సామాజంతోపాటు స్త్రీకూడా సంపూర్ణ ఆర్థిక స్వతంత్రం కలిగివుంటుందో అక్కడ వేశ్యవృత్తికూడా వుండదు. అటువంటి సంపూర్ణస్వతంత్రం రష్యా దేశంలో మాత్రమేవుంది. కాబట్టి అక్కడ వేశ్యత్వం పేరుకూడా లేకుండాపోయింది. ఒకప్పుడు అక్కడ వేశ్యవృత్తి ద్వారా జీవించేవారు నేడు సంపూర్ణసామాజిక అధికారాలతోపాటు తమ సమాజంలో (దేశంలో) గౌరవనీయుడైన

పనినిచేస్తూ ఆత్మగౌరవాన్ని సంపాదించుకోగల్గు తున్నారు. వేద్యసమస్యను కేవలం దయ, న్యాయం, సానుభూతి దృష్టితో మాత్రమే విచారించటంవల్ల లాభంలేదు అలా విచారించటం అంటే ఆఖరుకు అశిక్షిత మూఢభావాలు గలవారితో పాటు తిరిగి యీవిషయాలను స్వీకరించాల్సి వస్తుంది. వీరు విశేషించి కాముకులుగా వుంటారు. కాబట్టి వారిని మరమ్మతుచేయడంసాధ్యంకాదు. అటువంటి స్త్రీలు ఎల్లప్పుడూ ఉండనేఉంటారు. వారిసంభోగేచ్ఛ ప్రబలంకావటంవల్ల ఒకేపతితో సంతృప్తి చెంది ఉండజాలరు. అనేనిస్సహవాతావరణంలో పడిపోవాల్సివస్తుంది. కాబట్టి కపటోపాయాలతో నిర్మితమైన ప్రస్తుత సాంఘికవిధివిధానాలనుసమర్థించినవారమాతాము-యీ సమస్యను సామాజిక చారిత్రక దృక్పథంతో విచారించటం ద్వారానే సరైన పరిష్కారమార్గాన్ని కనుగొనగలం-మనుష్యజాతియొక్క సామాన్య గుణగణాలు అందరిలోను అధికం లేక కొద్దిగా వుంటాయి. కేవలం వికాసాన్ననుసరించి అనుకూల ప్రతికూల పరిస్థితుల ప్రభావం వాటిపైన ప్రసరించటం ద్వారా గుణాలలో పరివర్తన కలుగుతూవుంటుంది.-వేద్యవృత్తి హేయమైనది. కానీ వేద్యవృత్తిని చేసేవారు మాత్రంకాజాలరు. ఎందుకంటే పరిస్థితులకుల్లోనై అంతకంటే గత్యంతరం లేనిదశలోవారు యీవృత్తికి పాల్పడాల్సివస్తుంది. కాబట్టి దోషంఅంతాపరిస్థితులను స్వయంగా సృష్టించేవారిది కాబట్టి యీపరిస్థితులకు లోనైనవారు మనకు దయాపాత్రులు మాత్రమే కాగలరు. వారినిగురించి మనం అభ్యుదయదృక్పథంతో విచారించటం అంటే వారిని (వేద్యులను) తిరిగి మన

సమాజంలో గౌరవనీయ సభ్యులు కాగలేందుకు తగిన పరిస్థితులను సృష్టించాల్సిన అవుసరం ఉంటుంది. వేశ్యవృత్తి వల్ల జీవించేవారు సమాజంలో గౌరవమైన జీవితంగడపాలంటే కేవలం చట్టాలు చేసినంత మాత్రాన వారిని ఉద్ధరించలేము. అందు వల్ల వారి కష్టాలను యింకా యెక్కువ చేయటమే అవుతుంది. వీరికి జీవితోపాధికొరకు సమాజంలో గౌరవప్రదమైన వృత్తులు కల్పించి వారి ఆర్థిక యిబ్బందులను తొలగించాల్సి వుంటుంది. అయితే నిరుద్యోగ సమస్యను అధికంచేసే పెట్టుబడిదారీ ప్రభుత్వాలలో యిది సాధ్యంకాదు. జమీందార్లను పెద్ద పెద్ద పెట్టుబడిదార్లను నిర్దాక్షిణ్యంగా ఎలాంటి నష్టపరిహారం లేకుండా రద్దు చేసి ప్రతిఒకరికీ పనినీ, పనిని ఒట్టి ఫలితాన్ని కలుగజేసే సోషలిస్టు సమాజంలోనే యిది సాధ్యమవుతుంది. వేశ్యను గురించి యుగపురుషుడు గురజాడ యీవిధంగా చెప్పాడు. సానిపిల్లలోవుండే మానవత్వాన్ని సువుమరిచిపోవద్దు. ఆమె విచారం, కన్నీళ్లు, సంతోషం, ఆనందబాష్పాలు నీ. నా. సుఖదుఃఖాలకు మల్లే అనీ గంభీరమైనవే ఉదాత్తమైనవే అని నీతివదుర్తాలైన మౌన భార్య లేక వ్యభిచారి అయిన భర్తా, కాదా వీరిద్దరితోనూ నిండిన సమాజము వీరీత్యా సానిపిల్లకంటే మిన్న? వ్యభిచారమే తన వృత్తిగా “లేబిల్” వేయబడ్డ సానిపిల్లకంటే యేదృష్టావీరునయం?

వాస్తవంలో ప్రపంచంలోని ఏదేశంగానీ సంపూర్ణ వేశ్యత్వాన్నుంచి విడిపడని దేశమున్నత సుసంస్కృత దేశం కాజాలదు. అంటే వేశ్య అనే పదం కేవలం కడుపుకొరకు సౌందర్యాన్ని అమ్ముకొనేవారికే వర్తించదు. సమస్తమైనా వాది

సమాజం సంపూర్ణ వేశ్యత్వంతో సమ్మిశ్రితమైవుంది. మిగ
తా వ్యవహారాలను అటుంచికేవలం స్త్రీలవిషయంగా ఆలో
చించినపుడు సమాజం శాస్త్రీయంగా రూపరూపన విద్యధ
నాదుల జూచి కన్యను కన్యతోపాటు కట్నకానుకలు సమర్పి
స్తుంది. దీన్ని వేశ్యత్వం అనటం మూర్ఖత్వం అవివేకం అం
టుంది సమాజం. వాస్తవమే వర్తమానసమాజ ఆచారవ్యవ
హారాలను యధార్థంగా ప్రతిఘటించక దానిలోని న్యాయాన్యాయాలను ఉన్నదన్నట్లు నిశితంగా విమర్శించటం ఆసమాజా
నికి అవివేకమే అవుతుంది. కానీ వాస్తవంలో ఎవరైనా కన్య
ను యిచ్చేసగదర్భంలో అన్నింటికంటే వరుని సంపత్తికి ఎక్కు
వప్రాధాన్యత యిస్తారు. ఆయురారోగ్య సౌందర్య నిర్ధనయు
వకునికి ధనవంతుని కన్యను యివ్వగా మనము యింతవరకు
చూడలేదు. యిందుకు విరుద్ధంగా స్వస్థయువసుందరకన్యను
వృద్ధిధనపతులు వివాహమాడటం మనం చూస్తున్నాము.
కట్నకానుకల గురించి సమాజం గొప్పగా చెప్పుకొంటుంది.
యీకట్నకానుకల దాహానికి ఎంతమంది అభాగ్యసోదరీమణు
లు వారితెలిదండ్రిలు ఆహుతి అయ్యారో అవుతున్నారో
సమాజంగురిస్తుందా? యిది ప్రశ్నావాది సమాజమనిముందు
గానే చెప్పాము. సమాజంయొక్క సమస్తవ్యవహారాలను ధన
మేనిర్ణయిస్తుంది. నడిపిస్తుంది. ధనంజడవస్తువు కాబట్టి దానికి
హృదయశూన్యం. ఉండాలని ఆశించటం కూడా అవివేకమే
కాగలదు. కట్నకానుకలకు సరైన అర్థం కన్యనువిక్రియించ
టం తప్పవేరొకటికాదు. దీన్నే సమాజంవిపరీతార్థంలో వరకట్నం
(వరునికొనటం) అంటుంది. కానీ యిక్కడ వరునికి కన్యకు

ఎలాంటి ప్రాధాన్యత లేకుండా పోతూవుంది. ఎందుకంటే అక్కడి సమస్త ఆచార వ్యవహారాలను ధనంపైనే ఆధారపడి జరుగుతాయి. వరపక్షంలో ఎంత అధిక ధనం వూరే కట్న కానుకల మోతాదుకూడా అంత ఎక్కువగా వుంటుంది. కన్యపక్షంవారు వరపక్షధనంతో తమ కన్యకు సంబంధం కలిగించేందుకు మాత్రమే కట్న కానుక పారితోషకాలును ఉపయోగిస్తారు. దీన్ని ఎన్ని విధాలా సమర్థించినప్పటికీ వరునిపక్షం ధనంతో కన్యయొక్క తనకు మనః సంబంధాలుగాక పేరొకటికాదు. ఎందుకంటే కన్యపక్షంవారు ఎంత ధనమిచ్చినప్పటికీ కట్నధనము వరపక్షధనంతో సమ్మిశ్రితమైపోతూవుంది. యిక అక్కడ మిగిలేది సంపత్తికి అధికారం వహించిన పురుషుడూ పురుషుని ఆత్మచారాలను మాత్రమే న్యాయంగా కట్న కానుకలు స్త్రీపక్షంనుంచి వచ్చినపుడు వాటిపైన స్త్రీకే అధికారముండా లి కానీ అలా జరుగటంలేదు. ఎందుకంటే స్త్రీని సంపత్తికి దూరంగా ఉంచేందుకు తయారు చేయబడిన సామాజిక విధివిధానాల ఫలితం.

సుశిక్షిత మహిత

యీపరిస్థితులలో సుశిక్షితమహిళల గురించి యింకొక విధంగా ఆలోచించాల్సి వుంటుంది. ఎందుకంటే వీరు పైగా సర్వస్వతంత్రులుగా వున్నట్లు అగుపిస్తుంటారు. అంతేకాకుండా సుశిక్షితమహిళలు అర్థికంగా స్వయంపోషక త్యానికి యోగ్యులు గావుంటారు కాబట్టి వారివిషయంలో ఒకరికి బానిసగా ఎందుకు తయారు కాగల్గుతారు. అనే సంశయం కూడా ఉంటుంది. కానీ యీ రెండూ పొరపాటు అభిప్రాయాలే - ఏ సమాజంలో గౌరవమర్యాదలు భద్రత సుఖసౌఖ్యాలు కేవలం దుష్టులైన మాత్రమే ఆధారపడివుంటాయో ఆ సమాజంలో శిక్షితమహిళలు మాత్రం ఆ సంస్కారాన్నుంచి వేరుగావుండలేరు. వాస్తవంలో శిక్షితమహిళలే ఎక్కువధనారక్షణవైపు మొగ్గుతారు. వర్తమాన సమాజంలో యీ సుశిక్షిత, సుసంస్కృతమహిళలు వేశ్యకన్నా మెరుగని చెప్పలేము. సాదృశంకావాలంటే సోసయిటీలు క్లబ్బులు చూడవచ్చు. యిక వీరివివాహ విషయంలో కూడా సామాన్య స్త్రీలకన్నా అధిక అంతస్తుకు తెగిన ఉద్యోగస్థుడో లేక అధిక ధనవంతుడో అవునరమవుతూవుంది. ఆఖరుకు వీరు కూడా పురుషుని మనోరంజన ఆటవస్తువుగా ఉత్పత్తియంత్రంగా మాత్రమే తయారు కావాల్సి వస్తోంది.

యీపై సావాది సమాజంలో ఘరానా పెద్దమనుష్యుల మనుకొనే పురుష శేఖరులు మాత్రం తమను కూటికొరకు

అమ్మకొనటంలేదా? బూన్జవాపంజీతులు కళాకారులు, నటులు
 వగైరాబుద్ధిజీవులుతమకడుపుకక్కుర్తికొరకుసమాజంలో ఎంత
 కుల్లును పోషిస్తున్నారో మనకు తెలియనిదికాదు. డబ్బుకొరకు
 న్యాయాన్ని కాపాడే న్యాయాధిపతులూ లాయర్లు, మేజిస్ట్రేట్లు,
 జడ్జీలు వగైరా పెద్దమనుష్యులు అన్యాయాన్ని న్యాయంగాను
 న్యాయాన్ని అన్యాయంగాను మార్చివేసేవిషయం ఎవరికి తెలి
 యదు? యికఉద్యోగస్థుల విషయంలో క్రిందినుంచీ పైవరకు
 అంటే జమాన్లనుంచి మిస్టర్లవరకు, డబ్బుతోకాని పనంటూ
 లేదనే విషయాన్ని ఎవరుకాదనగలరు? కాబట్టి వ్యక్తులకుప్రా
 ధాన్యతలేకుండా డబ్బుకుమాత్రమే ప్రాధాన్యత ఉన్న ఏసమా
 జంలో కూడా యిలాంటి అనైతికత అసభ్యత తప్పనిసరిగా
 ఉంటుందనేది యదార్థవిషయం.

సర్వోంతరవివాహాలు

వేరువేరు తెగలు లేక కులాలలోని స్త్రీ పురుషులు పరస్పరం ప్రేమించుకొనినపుడు వారు వివాహమాడి దాంపత్యజీవనానికి కట్టుబడివుండటంలో ఎలాంటిదోషమూలేదు. అయితే నేటిసమాజంలో యీవివాహాలకు సిద్ధమయ్యే స్త్రీ పురుషులు ఒకనూతన సమ్మిశ్రిత సంస్కృతిని నిర్మించాల్సివుంటుందనేది మరువకూడదు. వారిఎక్కువకులం అనేభావాలను స్త్రీ పురుషులిద్దరూ విస్మరించాల్సి వుంటుంది. అటువంటుభావాలకు ఏమాత్రం తావుయిచ్చినప్పటికీ వారిజీవితాలను నాశనంచేసుకొనుటతప్ప వారికివేరొకటి మిగులదు. యిద్దరూ కలిసి మనః పూర్వకరాజీవిధానంలో ఒకేమతాన్ని స్వీకరించటం శ్రేయస్కరం. లేకపోతే యిద్దరి మతాలూ శ్రేష్టమైనవేననుకొనటంద్వారా పరస్పరం ఒకరిమతాన్ని లేక కులాన్ని ఒకరుగౌరవించటం జరగాలి.

అయితేయీవివాహాలను సమాజంఎంతవరకు సమ్మతిస్తుంది? సమ్మతించటం ఎన్నటికీజరుగదు పైగా సమాజం కుటుంబమూ వీరిని బహిష్కరిస్తాయి గర్జిస్తాయి. కులవంశ గౌరవాలు యీయెధవల మూలంగా నాశనం అయిపోతున్నాయని విలపిస్తాయి. అంతే కాకుండాసమాజమూ కుటుంబమూ కక్షకట్టి నిరంతరం కల్పించే ఆటంకాలను ఎదుర్కొనాల్సి

వుంటుంది. అయితే వీటన్నింటిని ఎదుర్కొని వర్ణాంతరవివాహాలు చేసుకొనటం పోతృహించటం బలపరచటం చేయూతి నివ్వటం వగైరాకార్యక్రమాల ద్వారా భవిష్యత్ సమాజానికి పునాదిరాలు వేయటమే కాగలదు. నేటిపై సావాది సమాజంలో వాస్తవంగా కుల మత ప్రాబల్యాలు ఉన్నాయా? అంటే అవివనాడో అదృష్టమయి పోయ్యాయని చెప్పాల్సిఉంటుంది. కులమనేది శౌరవమర్యాదలకు కారణమనుకుంటే నేడు ఎవరైనా నాకులం లేక మతంగొప్పది అనిడబ్బ వాయించుకుంటే మజ్జిగనీళ్లు కూడా దొరకవు. కులమతప్రేమయం లేకుండా నేడు ఎవరైతే ధనవంతుడుగా వుంటున్నాడో శౌరవమర్యాదలు వాని ఆశ్రయించుకొని సువాసన లేదజల్లుతూ వుంటాయి. మరి ఎందుకు యీటంకాలు, అఘోరింపులు? అంటే కులమతాల ముసుగున తమ శైలివిలేటలను (1) ధనప్రభావాని ఉపయోగించి సమాజంపైన పెత్తనంచేస్తూవచ్చిన ముఠా తమ చేతుల్లోని పెత్తనం ఎక్కడ జారిపోతుందోననే భయంతప్ప మరొకటేమి లేదు. మతంపేరుతో సమాజంపైన పెత్తనంచేయిస్తూ తమదోపిడీని సురక్షితంచేసుకొనాలనే కొద్దిమంది రక్తపిపాసుల తొలగించి తిరిగి సమతా సమాజాన్ని నిర్మించేటందుకు యీకులమతాలు అడ్డురాకుండా చేయూల్సిన అవుసరం ఎంతైనావుంది. అంటే మొత్తం కులమతాలనే రద్దు చేసిపారెయ్యాలనికాదు. ఎవరికులం లేక మతం వాటిపైన విశ్వాస ముంచుకొనేందుకూ వాటిని రక్షించుకొనేందుకు

(1) న విశేషాస్తివర్ణానామ్ సర్వంబ్రహ్మ మిదం జగత్ ప్రాప్మాణాః
పూర్వసృష్టాహికర్మ భిర్వర్ణనాంగతా. శాంతిపర్వం.

ప్రతిఒకరికి స్వతంత్రం ఉండాలనిదే కానీ ఒకరికులం లేక
మతం గొప్పది కాబట్టి యితరకులాలవారు వారికి అణగి
మణగి వుండాలనటం అస్పృశ్యతా నీచ భావాలను ప్రోత్స
హించటం, రేకెత్తించటం వగైరాలు సమాజవికాసానికి మా
నవశ్రేయస్సుకు ఆటంకాలు కాబట్టి ఘోరమైన అపరాధాలు
గా వుంటాయి. అన్ని కులమతాల వారికే ప్రభుత్వ ఆర్థిక సాం
స్కృతిక రంగాలలో జాతి నిమిత్తం లేకుండా దేశంలోని ప్ర
తిపౌరుడూ పాల్గొనేందుకు అవకాశాలు కల్పించాల్సి వుం
టుంది. అంటే ఆర్థిక అసమానతలను నిర్మూలించటం
ద్వారా ఎనరెవరి శ్రమఫలితాన్ని సంపూర్ణంగా వారే అను
భవించేందుకు తగిన పరిస్థితులను కల్పించటం ద్వారా యీ
విషయంలో సోవియట్ దేశ ప్రభుత్వ చట్టం యీవిధంగా తె
లియజేస్తూవుంది. “పౌరుల జాతి తెగలనుబట్టి వారిహక్కులను
ప్రత్యక్షంగా గానీ పరోక్షంగాగానీ నిర్బంధించటమూ లేదా
వారికి ప్రత్యక్ష పరోక్షంగాగానీ సౌకర్యాలు కలిగించడమూ
జాతి లేక తెగ ప్రత్యేకతనూ విద్వేషాన్నీ అసహనాన్ని
బలపర్చటమూ చట్టరీత్యా శిక్షార్హమైన నేరాలు” అంటూ
సోవియట్ (రష్యా) రాజ్యాంగము తెలియజేస్తోంది. యిలాం
టి చట్టాలను బూర్జువా రాజ్యాంగాలు కూడా చేస్తాయి.
అయితే ఆర్థిక అసమానత్వాలను పోషించే రాజ్యాంగాల
ద్వారా జాతి కులం లేక వ్యక్తులమధ్య అసమానత్వాన్ని
రద్దుచేయటం అసంభవం. ఎందుకంటే? నేటిసమాజంలోజాతి
తెగలతో నిమిత్తం లేకుండా ధనవంతుడు వ్యక్తిగతంగా

ఏక్కువ గౌరవమర్యాదలు పొందగల్గటం మనము నిత్యమూ చూసే బహిరంగసత్యమే. అదేవిధంగా ధనవంతుని పరిసరాలలో జీవించే అసంఖ్యాక నిర్భాగ్యులు అన్నివిధాలా ధనవంతుని దోసాహం అనటం తప్పనిసరి అవుతూవుంది. నేడు జాతులు లేక తెగలమధ్య అసమానత్వాలకు ఆర్థిక సంబంధాలే కారణమనేది సుస్పష్టం కాబట్టి ప్రేమేటు ఆస్థిని రద్దుచేసే ఒకరి శ్రమద్వారా మరొకరి లాభాలు పెరగటం అనే విధానాన్ని రద్దుచేసే రాజ్యాంగంలోనే జాతుల అసమానత్వం కూడా రద్దుచేయటం సంభవమౌతుంది. అలాచేసినపుడు వైవాహిక సంబంధాలలో తగ్గుపెచ్చు నీచం ఉచ్చం అనేభావాలుపోయి కేవలం వ్యక్తులుమాత్రమే నిలుస్తారు. అంటే వ్యక్తి గౌరవ మర్యాదలు కులం దుడ్డు వగైరాలపైన గాకుండా ఆచరణ ద్వారా నిర్ణయించబడుతాయి. ఆవిధంగా ప్రతిఒకరు ఆచరణ ద్వారా వ్యక్తిత్వగౌరవమర్యాదలు సంపాదించుకోగల్గినపుడు జాతికులాలతో నిమిత్తం లేకుండా యునతీయునకులు పరస్పర ఆచరణపరిచయమై ప్రేమించుకొనటం విహహం చేసుకొనటం సర్వసాధారణంగా వుంటుంది.

యీజాతులు కులాలు ఎలా ఎవరివల్ల ఉత్పన్నమయ్యాయి? అందుకు కారణాలు ఏమిటి? అనేప్రశ్నలకు చాలామంది యివి దైవనిర్మితములు అనాది సిద్ధములు అవి యికముందు కూడా శాశ్వతాలుగా వుంటాయి అని జవాబుచెప్పుతుంటారు. కానీ కులమతాలు మానవుని కల్పితాలేనని అనాదిసిద్ధములు ఏమాత్రంకావని వేదాలూ ఉపనిషత్లు భారతం గీతా వగైరా భారతీయ స్మృతిశ్శుతులు ఎలాంటి డొంక

తిరుగులు లేకుండా వేయిలోలతో ఉద్ధోసిస్తున్నాయి. ✓

భారతం శాంతిపర్వం-భరద్వాజుడు భృగుమహర్షిని. కులమతాలు ఏవిధంగా ఉత్పన్నమయ్యాయి అని అడుగుతాడు.

భృగుమహర్షి యీవిధంగా చెబుతాడు. ప్రథమంలో సమస్త ప్రజలు బ్రహ్మగానే వుండినారు. (అంటే ఏకధర్మం ఏక సంస్కృతి ఏకమతం ఏకకులంగా ప్రవర్తిల్లిన గణ సంఘాలను వేదాలు బ్రహ్మ అని పేర్కొన్నాయి) తర్వాత ఆబ్రహ్మనుంచి గుణకర్మ స్వభావాలును బట్టి వర్ణాలు ఉత్పన్నమయ్యాయి.

(1) గీతాకారుడు-నాలుగువర్ణాలను నేనే సృష్టించి వారివారి గుణకర్మ స్వభావాలను బట్టి ఆయామనుష్యులను గుణకర్మ స్వభావాలకు అనుగుణమైన వర్ణములుగా విభాగించాను అని చెప్పాడు. (2) మనుశాస్త్రం-ఎవరైతే శూద్రకులములో పుట్టి బ్రాహ్మణ క్షత్రియ వైశ్య సమానమైన గుణకర్మ స్వభావాలు కలిగి ఉంటున్నారో ఆశూద్రులు బ్రాహ్మణ క్షత్రియ వైశ్యులగుచున్నారు. అదేవిధంగా బ్రాహ్మణ క్షత్రియ వైశ్యకులమందు జన్మించినప్పటికీ వారి గుణకర్మ స్వభావాలు శూద్ర సమానమైనవో వారు శూద్రులగుచున్నారు. (3) ఆపస్తంభ

(1) న విశేషాస్తివర్ణానామ్ సర్వంబ్రహ్మ మిదం జగత్ బ్రాహ్మణాః పూర్వసృష్టాహికర్మ భిర్వర్ణనాంగతా. శాంతిపర్వం.

(2) చాతుర్వర్ణ మయా సృష్టే గుణకర్మ విభాగశా గీత ఆ 4.13

(3) శూద్రోబ్రాహ్మణతామేతి బ్రాహ్మణశ్చాతీ శూద్రతామ్ క్షత్రియాశ్చాతీమేవంతు విద్యాద్వైశ్వాత్తదైవచ. మను-10-65

“ధర్మచర్యయా జఘన్యోవర్ణః పూర్వవర్ణమాపధ్యతే

శాంతిపరివృతః.

ఆపస్తంభధర్మసూత్రాః.1

ధర్మసూత్రాలు కూడా దీన్నే బలపరుస్తున్నాయి. ఒకప్పుడు సమాజ విధివిధానాలను శాసనాలను అమలుపరచిన వారంతా యీశులమతాలను మానవకల్పితాలే సనీ మానవుని ప్రయత్నం ద్వారా ఏవరస్థుడైనా కావచ్చుననీ ప్రధానం గుణకర్మ స్వభావాలేగానీ ఖలాలు కాదంటూ తెలియజేస్తున్నారు. అంతే కాకుండా మానవుడు పుట్టుతూ (అంటే యీ ప్రపంచంలో జన్మించేవారందరూ) శూద్రుడనినీ కర్మను బట్టి ద్విజుడనినీ విద్యాభ్యాసం వేసాత అభ్యయనంవల్ల విప్రుడనినీ బ్రహ్మజ్ఞానం (దైనచింతన పాపభీతి వగైరాలు) ద్వారా బ్రాహ్మణుడూ కాగల్గుచున్నాడనీ ఉపనిషత్లు హెచ్చరికచేస్తూ వున్నాయి. (1)

యిననీ మనకు తెలియజేసే దేమంటే సమాజంలో ఉత్తముడుగా పరిగణింపబడాలంటే మానవునికి సద్వర్తనే ప్రాముఖ్యమని తెలియజేస్తున్నాయి. ఉ॥ ఒక వ్యక్తి పతనానికి సంఘం కారణమెలా కాగల్గుతుంది? అనేప్రశ్న వచ్చినపుడు సంఘం అంటే ప్రజాసమూహం. మనుషులు సమూహాన్ని సృష్టించుకొన్నారు. సంఘం మనుష్యుల్ని సృష్టించలేదు. సంఘంలోని ప్రతీమనిషి మనోదుర్బలతవల్లచేసే ప్రతిఅవకతనక పనులకు ప్రతీ ఎదుటిమనిషి ప్రత్యక్షంగానో పరోక్షంగానో బాధపడుతాడు. ఒక్కొక్కసంధర్భంలో కొందరిజీవితాలే సర్వనాశనం కావచ్చు. అంటే సంఘ ఆశయాలైన ధర్మము, నీతి, న్యాయం వగైరాలను మానవుడే సృష్టిస్తున్నాడు. తిరిగి

(1) జన్మణా జాయతే శూద్రా కర్మణా జాయతే ద్విజ.

వేదపాఠంతు విప్రీణాం బ్రహ్మజ్ఞానంతు బ్రాహ్మణాః.

అదేమానవుడే వాటికి ఎదురు తిరిగి ప్రవర్తించటం ద్వారా సమాజంలో అధర్మం, అనైతికత, అన్యాయాలను సృష్టిస్తున్నాడు. అదేవిధంగానే సంఘంలో మానవుడు సృష్టించిన కుల మతాలు సంఘశ్రేయస్సుకుగాక వినాశానికి దారి తీసినపుడు యీ కులమతాలను మన్నించాల్సిన అవుసరంకానీ ఖాతరుచేయాల్సిన బాధ్యతగానీ ఎంతమాత్రంలేదు.

✓ 250 ఏండ్లక్రితం సంఘ సంస్కారాన్ని వాంఛించిన వేమన ధనప్రభావం సమాజంలో తెచ్చిన మార్పును తెలియజేశాడు. “ఆ॥ కులముగల్గువారు గోత్రంబుగలవారు విద్యచేత విర్రవీగువారు పసిడిగల్గువాని బానిసకొడుకులు” పసిడి కల్గువాని బానిసకొడుకులు అనేపదంతో సమాజంలోని సాధారణ ప్రజల నికృష్టజీవనాన్ని సమాజ విధివిధానాలను సృష్టించినదిపించే బ్రాహ్మణ శాస్త్రకారులు వగైరా పెద్దమనుషులు ధనవంతుని చేతి కీలుబొమ్మలుగా ధనవంతుల అత్యాచారాలను, హింసాకాండను ప్రోత్సహించిబలపరచేవారుగా ధనవంతునికి బానిసలుగా మాత్రమే ఉంటున్నారు. అంటూ ధనికవాదాన్ని నిశితంగా విమర్శించాడు. ✓

విధవ

విధవ అనేషదం వేదాలలోగానీ ఉపనిషత్లు మహా భారతంమనుస్మృతివగై రాలలోగానీఎక్కడా అగుపించదు. అం టే ఆకాలంలో స్త్రీచనిపోయిన పురుషుడు ఎంతో పురుషుడు చనిపోయిన స్త్రీనిగూడా అదేవిధంగానే భావించటం జరిగింది. బానిస విధానం అంతరించే దశలో బానిసను డబ్బుయిచ్చి కొనాల్సిన అవుసరం లేకుండా యీవిధంగా విధవా రూపం లో శాశ్వతమైన బానిసను సృష్టించారు. విధవకు సభవకు గల తేడా ఏమిటి? అంటే భర్తచనిపోయిన స్త్రీవిధవ అవు నూవుంది. భర్తచనిపోవటంలో ఆమెదోషమేమి? భర్తను చచ్చిపోమని చెప్పిందా? పోత్సహించిందా? లేక స్వయంగా చంపిందా? లేదు పైగా భర్తచావకుండా ఉండాలని వేయిదే వుల్లను పార్గిస్తుంది. భర్తను బ్రతికించు కొనేందుకు తాప త్రయ పడుతుంది. అందుకు సర్వవిధాలా ప్రయత్నిస్తుంది. అంటే ఏస్త్రీ కూడా—ఆఖరుకు కులటగానీ—భర్తజీవించాలని మనః పూర్వకంగా వాంఛిస్తుంది. మరి దోషిఎలా కాగల్గింది? మానవత్వం కలిగిన ఏవ్యక్తికూడా యీమెకు దోషాన్ని అం టగట్టలేదు. కానీ సభ్యతను సుస్కృతి పవిత్రతల ముసుగు నున జరిగే అత్యాచారాలకు యీనిర్దోషులు ఎంతమంది. అనాధలై వేశ్యా వాటిక లలంకరిస్తున్నారు? ఎంతమంది గర్భప్రాప్త యమయాతనలకు గురవుచున్నారు? ఎంతమంది

శిశుహత్య పాపాన్ని చేజేతుల సృష్టించుకొంటున్నారా? ఎంత
మంది మాతృ హృదయాన్ని దగ్ధంచేసి సజీవ సంతానాన్ని
వంకవాగురల్లో చెట్టూ చేమల్లో మృగపక్షులకు ఆహారంగా విని
యోగిస్తున్నారు? యీఘోరమైన అసహ్యమైన అత్యాచా
రాలు ఎందువల్ల ఎవరివల్ల జరుపబడుతున్నాయి? సంతృప్తి
ఎరుగని పురుషుని కామవాంఛ కాదా వీటికిభాధ్యత? దీన్ని
సమాజం ఎందుకు గుర్తించదు? గుర్తించి యీ అభాగ్యజీవుల
కొరకు సమాజంయొక్క హృదయం చలిస్తుందా? సానుభూ
తిచూపుతుందా? కనీసం రెండుకన్నీటిచుక్కలు విడుస్తుందా?
అది యీ సమాజానికి దురభిమానం, దుర్బలత, అతీతమా
అయిన విషయం. అయితే యీనిగ్యాగ్యజీవుల సుఖమయ పున
ర్జీవాహనకు ఎందుకు అడ్డుతగులుతుంది? ఏమిటిదాని ఉద్దే
శ్యం? అంటే యిందులో స్వాస్థ్యం తప్ప వేరొక పవిత్రాశయ
మేమిలేదు. స్త్రీని తనస్వంత వస్తుసంపదలో జమకట్టుకొన్న
పురుషుడు తన సంపత్తితోపాటు తనదనుకొనే స్త్రీని కూడా
యిహమందేవడల వెల్లాలిసి వస్తూవుంది. (1) అతనివారసుల
ధనతృప్తి అతని సంపత్తితోపాటు అతని స్త్రీయొక్క శ్రమఫ
లితాన్ని కూడా బలిగొంటుంది. అర్ధాంగి గృహలక్ష్మి సహ
చరి గృహమంత్రీ వగైరా కుటిల పదప్రయోగాలతో స్త్రీ
స్వాతంత్ర్యచు హరించిన యీ సమాజం అదేగృహలక్ష్మి

(1) ఒకప్పుడు పురుషుని సంపత్తితోపాటు అతని స్త్రీలను కూడా భూస్థా
పితంగానీ కాష్టమయంగానీ (సజీవభార్యలను) భారతదేశంలో చేసే అలవా
టు ఉండేది. దీనినే సతీప్రథమని చరిత్రలో పిలువటం జరిగిందనియిదిమరకే
మనంచూకాము.

అర్థాంగి-పతివిహీన అయినంత మాత్రాన సుఖసౌఖ్యాల
 కొరకు అటుంచి కనీసం రెండు మెతుకుల కొరకు కూడా యితర
 దయాదాక్షిణ్యాలపైన ఆధారపడాల్సిన పరిస్థితులను కల్పించి
 జీవచ్ఛవాలనుగా చేస్తుంది. కాబట్టి ఏసమాజంలో నైనప్పటికీ
 ఎంతవరకు పురుషునికంటే స్త్రీ నీచంగా పరిగణింపబడుతుందో
 అంతవరకు అడపా దడపా బూర్జువా స్ర్భుత్వాలు చేసేచట్టా
 లు సంస్కరణలు అమలులోకి రావటం కూడా జరుగదు.
 ఎందుకంటే ఛాందస సంస్కారాలతో కూడుకుపోయిన సమా
 జంలో ఏవరైనా వితరతవివాహానికి గానీ సిద్ధమయ్యే పక్షంలో
 సమాజంవారిని వెయ్యికండ్లతో ఉరిమిచూస్తుంది. కన్యాసు
 ల్కాలు జోరుగా సాగినదశలో యీవిధవలస్థితి మరీఘోరంగా
 పరిణమించింది. ఎక్కడచూచినా బాల్యవివాహాలూ, బాల
 వితరతువులు లేచిపోవడాల్సిన గర్భస్రావాలువగైరా అనైతిక
 వ్యవహారాలు భారతీయ సామాజిక పునాదుల్నే పెల్లగించి
 వైచింది. అయినప్పటికీ భారతీయ సామాజికనిర్మేతలు, శాస్త్ర
 కారులు, దార్శనికులూ ఏమాత్రమైనా చలించారా? అంటే
 ఏమాత్రం చెలించకపోవటమే గాక యీవిధానాన్ని కాపా
 డేందుకు నడుములు బిగించారు. అందుకు అణుగుణమైన సూ
 త్రానినా, శాస్త్రానినా, ధార్మికనీతులు, కథలూ వగైరా అల్లి
 సమాజంపైన వెదజల్లారు ఉ॥ ఒకవృద్ధదంపతుడూ యువభా
 ర్యా ఆశీర్వాదార్థము ఏబ్రాహ్మణుని వద్దకో లేక ఏమునిపుం
 గవునివద్దకో వెల్లితే వారు పురుషుని “దీర్ఘాయు రాజోగ్య
 మస్తు” లేక “చిరంజీవిరస్తు” అనిదీవిస్తారు. స్త్రీని “సౌభాగ్య
 రస్తు” అంటూ దీవిస్తారు. అంటే పురుషుని చిరంజీవిని కష్టం

టారు. స్త్రీని సౌభాగ్యవతిని కమ్మంటారు. స్త్రీకి సౌభాగ్యము ఎలాకలుగుతుంది? పురుషుడు జీవించియుండటం వల్ల పురుషుడు గతిస్తే నీ సౌభాగ్యము నీ జీవితము మంటలో కలిసిపోతుంది. కాబట్టి నీకు నీ భర్త అనంతరం దుర్గతి తప్పనిసరిగావుంటుంది. అయితే భర్త మరణాన్ని యీమె కోరదు. కానీ భర్త చనిపోతాడు. యీమె నిర్భాగ్యురాలైపోతుంది. యీవై పరీత్యానికి సావిత్రి, సుమతి, వగైరా పతివ్రతలను చూపించి నీలో పతివ్రతలక్షణాలు లేవు కాబట్టి నీ భర్త నీనుంచి దూరమయ్యాడు కాబట్టి నీకర్మ నీవు అనుభవించు పొమ్మంటారు. అంటే వృద్ధాప్యంలో ఉన్న భర్తను కూడా స్త్రీ తన పాతివ్రత్యం వల్ల బ్రతికించుకొని సౌభాగ్యవతిని కమ్మంటారు. కానీ యీ ఆశీర్వాద మిచ్చే మహానుభావులు ఆచృద్ధపతిని బ్రతికించే విషయంలో ఏకొద్దిగా నైనా బాధ్యతను స్వీకరిస్తారా అంటే? అది మాకు సంబంధించిన విషయం కాదంటారు. ఒక వేల కాదనకపోయినప్పటికీ వీరు ఏమి చేయలేరు. గనుక యీ విధంగా భారత స్త్రీ నిర్భాగ్యాన్ని ధువ రచటం జరిగింది. భారతీయ విధివిధానాలే యీ విధంగా తయారయ్యాయి.

బూర్జువా సమాజం - స్త్రీలు

సామాజిక శాసనాలు స్త్రీల అధికారాలను రక్షించేందుకు బదులు వీరి జీవితావశ్యక జన్మసిద్ధ అధికారాలను సంకుచిత పరుస్తాయి. స్త్రీని సంపత్తి నుంచి అధికారాన్నుంచి వంచించి కీటానువులకంటే తుచ్ఛమైన జీవితాన్ని నిర్ణయిస్తాయి. ధనవంతుని భార్యలుగా వున్నప్పటికీ ప్రత్యేక సంపత్తి కల్గివున్నప్పటికీ విధవలు దరిద్రపు జీవితం గడవాల్సి వుంటుంది. స్త్రీ పురుషుని వైభవ ప్రదర్శిని మార్చిమే సంతానం లేకపోతే పిల్లల ఆటవస్తువువలె ఆమె నిర్దిష్టస్థానం నుంచి విసరి పారవేయబడుతుంది. అదేవిధంగా విధవకు సమాజంలో, గృహంలో కూడా ఆమెకు నిశ్చితస్థానం లేదు, ఒకప్పుడు ఆమెయిష్టానిష్టాలతో ప్రేమయం లేకుండా కాల్చివేయబడేది. కానీ యిప్పుడు మృత పతిస్మారక చిహ్నంగా జీవించాల్సి వస్తూవుంది. ఆమెను గౌరవించటం అటుంచి మలినం చేసేందుకు కూడా వెనుకాడరు. ఫలితంగా నేటివిధవస్థితిని ప్రైవిథంగా మనకండ్లతో చూడాల్సి వస్తూవుంది.

స్త్రీపితృగృహంలో ప్రేమమయ శైశవావస్థను గడపినప్పటికీ దుకాణంలో వున్న అమ్మడు వస్తువుకు సమానం ఆమెకు జన్మస్థలం జీవించేందుకు తప్ప ఎలాంటి అధికారమూ ఇవ్వదు. పతిగృహంలో అధికారం పితృగృహం కంటే కొంచెం ఎక్కువవున్నప్పటికీ సానుభూతిలో మాత్రం చాలా

తక్కువ అనటంలో సందేహం లేదు. యిక్కడ యీమెస్సీతి నిరంతరం ఆపత్తితో మాడుకొని ఉంటుంది. ఆమె విద్యావంతుడైన పతికి అనుకూల విద్యావతి కానపుడూ సౌందర్యాపానకుడైన పతికి కాల्పనిక అప్పరస కానపుడు ఆమెతన స్థానాన్నించి తొలగి పోవాల్సి వస్తుంది. ఒకవేల పతి యిష్టానుసారం పుత్రుల దండును యివ్వలేక పోతే (అందుకు ఆమెదోషి అయినప్పటికీ కానప్పటికీ) పతి అప్రసన్నతకు గురికావటమే గాక ఆమెస్థానంలోకి మరొకరు రావటం జరుగుతుంది అయినప్పటికీ యింటిలో దాసత్వాన్ని మాత్రం స్వీకరించాల్సి వస్తుంది.

భారతదేశ సుశిక్షిత సుసంస్కృత సభ్యతా సమాజం స్త్రీని యింటా బయటా సంఘంలో యిహ పరములలో తన ఆత్మ గౌరవాన్ని కాపాడు కొనేందుకు స్వాతంత్ర్యేక్షను ప్రకటించేందుకు వ్యక్తిత్వాన్ని పొందేటందుకు ప్రయత్నం చేయకుండా స్వతహాగా వీటిని త్యాగం చేసేందుకు పతివ్రత, సాధ్వి, సతి వగైరా ముఖస్తుతి పదాలను సృష్టించి పతి నిత్య పరశ్రీలోలుడు గానీ నిత్యమూ హింసించినప్పటికీ రోగి ప్తికానీ మరేమైనాగానీ పతిద్వారా ఆమెపొందే సౌఖ్యము ఎలాంటిది కూడా లేకపోయినప్పటికీ భార్య అనేవస్తువు ఒకటుండనే చైతన్యమే పురుషునికి లేకపోయినప్పటికీ ఆమెమాత్రం జీవిత పర్యంతం పతి నామస్మరణ తప్ప వేరొకటి చేయకూడదు. అది సాధ్యాసాధ్యాలతో సంఘానికి నిమిత్తం లేదు. యీఅగ్నిపరీక్ష నుంచి ఆమె ఏమాత్రం చలించినప్పటికీపతిత, హేయప్రవర్తిని, ప్రళయాలకి, భ్రష్టమాయావినియింకెన్నో.

సమాజం వ్యక్తుల లేక పరివారాల సమూహం. సమాజంలో కలిగే మాన్యులు వ్యక్తులు పరివారాలపైన వాటిప్రభావాన్ని కలిగించ కూడా వుండవు. సమాజానికి కేంద్రం పరివారాలలోని స్త్రీ పురుష సంబంధాలు ఆర్థిక వ్యవస్థను అనుసరించి పరివారం యొక్క ఆచార వ్యవహారాలు నిర్మింపబడుతాయి. కొన్ని దేశాలలో పరివారాలు (కుటుంబాలు) చాలా పెద్దవిగా వుంటాయి. ఒక్కొక్క దేశంలో చిన్నవిగా వుంటాయి. ప్రపంచంలోని అన్ని దేశాలలో ఒకప్పుడు పరివారాలు తల్లి పేరిట వుండేవని చరిత్ర మనకు తెలియజేస్తూ వుంది. భారతదేశంలో నేను కూడా దక్షిణదేశంలోను, ఉత్తర పర్వతాలపైన తల్లి పేరుతోనే చలామణి అయ్యే పరివారాలు ఉన్నాయి.

మానవజాతి యీనాటి సమాజానికి చేరుకొనేందుకు కొన్ని దశలను నిర్మించుకొంటూ వచ్చింది. అంటే పాతవ్యవస్థలోనుంచి నూతనవ్యవస్థ ఆవిర్భవిస్తూ వచ్చింది. యీ పరివార దశలలో స్త్రీ పురుష సంబంధాలు కూడా ఎలా మార్పు చెందుతూ వచ్చాయో మనం చూశాము. ఆదిమ కమ్యూనిస్టుగణసమాజంలో సమాజంపైనా, పురుషునిపైనా పెత్తనం వహించిన స్వాధికారాలు కలిగిఉండిన స్త్రీ నేను సమాజంలో వ్యక్తిత్వ మేకోల్పోయి ఖామందుకు సంపత్తిని కూర్చి పెట్టే యంత్రసామగ్రి లిప్టులో చేర్చబడింది. జీవితాపురం వస్తూత్పత్తి సాధనాలు వస్తువులను తయారు చేయటంలో పొందే విలువనే స్త్రీ కూడా సంతానోత్పత్తి క్రమంలో పొందుతూ వుంది. అంటే చైతన్యం అనే వస్తువు కలిగిఉన్నప్పటికీ యితరుల ఆజ్ఞలేనిదే కది

లేందుకు కూడా స్వశక్తిలేని నికృష్ట చైతన్యాన్ని యంత్ర చైతన్యాల కంటే భిన్నమయినదని ఎలా చెప్పగలం?

ప్రతిదశలోనూ సమస్త సామాజిక నియమాలు ఆకాలన్ననుసరించి మానవుని నైతిక, ఉన్నతి, జీవిత వికాసం కొరకు ఉద్దేశింపబడి నిర్ణయింప బడుతూ ఉంటవి. (వీటిని సంస్కారం అంటాము) ఎప్పుడైతే యానియమాలు మాననివు వికాసానికి, నైతికోన్నతికి అడ్డుతగులుతాయో అప్పుడు వాటి ఉపయోగమే రద్దవుతూ వుంది. యిందుకు అణుగుణంగానే చరిత్రలో అనేక దశలలో అనేకవిధానాలకు బదులు అనేక నూతన విధానాలు ఆవిర్భవిస్తూ వచ్చాయనే విషయాన్ని మనం చూశాము. ఉ॥ వివాహసాప్రదాయం అతి పవిత్రమైనది. కానీ అది వ్యక్తులయొక్క నైతిక పతనానికి కారణమయినపుడు దాన్ని కాలానుగుణంగా భవిష్యత్ సమాజ శ్రేయస్సును దృష్టిలో ఉంచుకొని సంస్కరించాల్సిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. (1)

(1) మనం ఋగ్వేదకాలం వాటి పవిత్రవివాహాలను చూశాము. కానీ విశేషమేమంటే నేడుకూడా వివాహ మహూర్త కాలమందు పోగోహితుడు అదే పవిత్రాశయాలను సూచించే శ్లోకాలను అనర్గళంగా బాజా బజంత్రీలకు వప్పచెప్పటం జరుగుతూవుంది. అంటే పురోహితుడు శ్లోకాలు వల్లించేటపుడు అదేపనిగా బాజా బజంత్రీలను వార్జునముని హుకుం జూరీచేయబడుతుంది. శ్లోత్రలకు బాజా బజంత్రీల గణగణశబ్దం తప్ప పోగోహితుడు చెప్పే గేమిటో కూడా అర్థంకాదు. వధూవరులతో చెప్పించాల్సిన ప్రతిజ్ఞలు వగైరా పవిత్రాశయాలను సూచించే శ్లోకాలను వధూవరులకు బదులు పోగోహితుడే వల్లించేస్తాడు. అంటే ఆనాటి పవిత్రవివాహాలత్వం నేడు తంతు రూపంలో జరుపబడుతూవుంది.

“వివాహసంస్థ మానవజాతి పురోగతికి దోహదం చేసిన దనేమాట నిజమే నేను కాదనడంలేదు. అయితే వివాహసంబంధాన్ని త్రొక్కుకోరాదనే నియమమే యీచెప్పనలవికాని కన్నీటి గాఢలకు హేతువు. యీసత్యాన్ని మనమెవరమూ విస్మరించలేము”. గురజాడ”

సమాజంలో నిర్మించబడిన యీనియమాలను పురస్కరించుకొని మాసంస్కారం గొప్పది అనటం జరుగుతుంది. సంస్కారం అంటే ఏమిటి? ఎవరు ఏవాతావరణంలో పుట్టి పెరుగుతారో ఆఆచారవ్యవహారాలను, ఆసాంఘిక నియమాలనూ అవే శాశ్వతాలు, పవిత్రములనినమ్ముతారు. ఉ॥ ఉత్తరభారత దేశంలో మంసురీకి కొద్దిమైళ్ల దూరంలో జైనసార బాబర యిలాకాలోని ప్రజలు బహుపతిత్వ సాంప్రదాయాన్ని అనుసరిస్తున్నారు. ఒక వేళ మనము మనసంస్కార వశులమై వారిబహుపతిత్వ విధానాన్ని వారిఎదుట నిందిస్తే వారు మన ఏకపతీత్వ సాంప్రదాయాన్ని నిందిస్తారు. వారు సగౌరవంగా మేము పాండవుల వంశస్థులమని చెప్పుతారు. తమ బహుపతిత్వ సాంప్రదాయాన్ని పాండవులరాజమహిషిఅయిన ద్రాపదిని ఆదర్శంగా చూసిస్తారు. టిబెట్, నేపాల్ దేశాలకు దిగువన దార్జిలింగుకు పుత్తరాన వుండే చిన్న దేశం సిక్కిమ్ ప్రదేశంలో వుండేవారిని లేప్చాలు అంటారు. యీలేప్చాలలో నేరాలు చేసినవారికి మనప్రాతం ఎరుకల వారిలో వున్న అగ్నిపరీక్షలు, కాలే చమురు పరీక్షలు వుపయోగిస్తారు. వీరిలో స్త్రీలను భంగపరచినందుకు జుల్మానాలు కట్టపడిన వ్యక్తి గౌరవాన్ని బట్టి వుంటాయి. కానీ ప్రయాణం

చేసేటప్పుడు మార్గమధ్యంలో ఆపని జరిగితే తప్పకీందీకిరాదు. అంటే మనం యిదినరకు చూసిన అతిథిధర్మాన్ని పోలివుంటుంది. వీరిలో ఒకరినొకరు దూషించటం, తిట్టడం వగైరాలు వుండవు. వీరిలో వివాహాలు జరిగినా, జరగకపోయినా ఒకటే. వీరిలో ఇల్లీరికం సర్వసామాన్యంగా వుంటుంది. వివాహానికి మూడు సంవత్సరాలు ముందు మామగారికి అడ్డమైన చాకిరీ చేయూల్సి వుంటుంది. వీరిలో తమ్ముల్లకు ఎందరు అన్నలుంటే వారందరి భార్యలతోను వాల్ల చెల్లెండ్రతోను సంఘనియమాల ప్రకారం సంభోగించే అధికారం కలదు. అదేవిధంగా ఎందరు చిన్నాయనలుంటే వారిభార్యలు భార్యల చెల్లెండ్రతోను అప్పుడప్పుడు సంబంధాలు పెట్టుకోవచ్చు. వారిని నిర్భంధించి నప్పటికీ నేరం కాదు. వితంతువులతో మరదులు విధిగా సంసారం చేయూల్సి వుంటుంది. వీరిలో కూడా బహుభర్తృకత్వం వుంది. వీరేకాకుండా జౌనసార్ గాబర్ ప్రింతాల రాజపుత్ర కోల్టాప్రిజలు మొదలుకొని హిమాలయాపర్వతాల దిగువన నివసించే కిన్నరులు, ఘాటియాలు, సంతాలులు సుమారు 20 లక్షలమంది ఆటవికులలో యిదేఆచార వ్యవహారాలను యించుమించు చూస్తాము. వీరిలో చాటుమరుగ్గా పుట్టిన బిడ్డలు గానీ అలాపుట్టటం వలన వారిని వెలివేయటం కానీ జరుగదు. అంటే మహాభారత కాలంనాటి ద్రావిడులు, పంచపాండవులు నేడు కూడా మనకు కొల్లలుగా అగుపిస్తారు. దీన్నిబట్టి తేలేదేమంటే ప్రాచీన ధార్మిక సాంప్రదాయంనుంచి నూతన సభ్యతా ప్రపంచంతో సంబంధాలు లేక పోవటంవల్ల వారు ఆప్రాచీన సంబంధాలనే ధార్మికమైనవి గానూ, మన సభ్య సమాజ

ధర్మాలు అధర్మాలుగాను భావించటం జరుగుతూ వుంది. అదేవిధంగా కేరళలో ప్రాచీన సామూహిక ఉద్దేశ్యమైన సామూహిక ఉత్పత్తి సామూహిక వినిమయం చాలాకాలం క్రిందటే రద్దయి పోయింది. కానీ స్త్రీ పురుష సంబంధాలలో కొన్ని అనశేషాలను వారు నేడు కూడా అనుసరిస్తున్నారు. (2) హైద్రాబాద్ చెరువులో కూడా స్త్రీ తన యిష్టం వచ్చిన పురుషుని వరించనచ్చు. ఇందులో తలదండ్రుల

(2) కేరళలో బ్రాహ్మణ కుమారుడు సమస్తజాతి కన్యలతో సంబంధం పెట్టుకొనవచ్చు. క్షత్రియులు మూడు వర్గాల కన్యలతో, వైశ్యులు రెండువర్గాల కన్యలతో కూడుకొని తమలో తామే అయితే యీసంబంధాలకొరకు పురుషుడే స్త్రీ నద్దకు పోవాల్సి వుంటుంది. స్త్రీ యిష్టమైనపుడు ప్రధమ సంబంధాన్ని రద్దచేసి రెండవసంబంధాన్ని నిర్నయించుకొనవచ్చు అదేవిధంగా పురుషుడు కూడా యీసంబంధాల ద్వారా కలిగేసంతానం స్త్రీకే చెందుతుంది. యీసంతానపరిపర మాతృ శ్రేయ ధాస్తుంది. తాళివత్తుకూరు, కొచ్చిన్ రాజకన్యలు కూడా వివాహము లేకుండానే సంబంధాలు కల్పించుకొంటారు. వీరికొరకు రాజమహల్ లలో నింబూదకీ బ్రాహ్మణ యువకుల సౌందర్యము గలవారిని పోషిస్తారు. యీఅవివాహిత సంబంధాల ద్వారా కలిగే సంతానం రాజసింహాసనానికి ఉత్తరాధి కారి కాగల్గుతాడు. (రాజు) అంటే పురుషుని ద్వారా కలిగే సంతానానికి బదులు అతనిబావ సింహాసనాన్ని అలంకరిస్తాడు.

“యిలాంటి కొద్ది గొప్ప తేడాలతో ప్రపంచంలో అనేక దేశాలలో అనేక స్థలాలలో యీఅవశేషాలు నిలచివున్నాయి. యీఆధారాల పైననే సామాజిక శాస్త్రకారులు ప్రపంచంలో సమస్త సమాజాలు అదిమకాలంలో మాతృ సత్తాకమేనని నిర్నయించారు. కాలక్రమంలో సమాజం మాతృ సత్తాకంనుంచి పితృసత్తాకం, సామంత పూజీ సత్తాకయుగాలుగా పరివర్తన చెందింది. పితృసత్తాకయుగం స్థిరపడటంతో స్త్రీని బానిసత్వంలోకి నెట్టడం జరిగింది.

యిష్టానిష్టాలు నిర్బంధం ఎంతమాత్రం కూడా కన్పించదు. వీరిలో వివాహం చేసుకొన బోయే వారు వివాహానికి పూర్వమే సంపర్కాన్ని తప్పగా భావించరు. కాబట్టి ఎవరిసంస్కారం (వారిఆచార వ్యవహారాలు) వారికి గొప్పవి. ఎవరి సంస్కారం తక్కువ అని నిర్ణయించేముందు యీషితి ములనకొనే ఆచార వ్యవహారాలు గతిశీలం అని తెలుసుకోవాల్సి వుంటుంది. అంటే ఒకనాటి (దశ) పవిత్ర ఆచార వ్యవహారాలు సామాజిక క్రమంలో మరొకదశలో నీచంగా ఆచరణ అయోగ్యాలుగా మార్పుచెందుతూ వస్తున్నాయి. అనేవిషయాలను చరిత్ర మనకు యిస్తున్న అమూల్య ఆధారాల ద్వారా తెలుసుకొన్నపుడు నేటి సంస్కారాలే శాశ్వతాలు అవే పవిత్రమైనవనే భావాలనుపోగొట్టగలం. కాబట్టి పాచీనచరిత్రను తెలుసుకొనటం ఆదరించటం చెడ్డకాదు. అయితే ప్రకృతీ మానవసమాజం సమస్తం గతిశీలం అని తెలుసు కొన్నపుడు మానవుడు వికాసోన్ముఖ నైపుకు పురోగమిస్తూ వస్తున్నాడని తెలుసుకొన్నపుడు పాచీన వ్యవస్థ యొక్క పునాదులపైన నూతన ప్రాకారాలను నిర్మించటం శ్రేయస్కరం కానీ పాచీన వ్యవస్థే మంచిదని గుడ్డిగా సర్వకాలాలయందు శ్రేయస్కరమనుకొని జీవిత వికాసాన్ని నిరోధించి జీవిత ఆశా విశ్వాసాలను ప్రతిఘటించటం అంటే జీవించిఉన్న వ్యక్తిపైన సజీవ సమాధి నిర్మించటం కాక మరేమకాతుంది? జీవిత సఫలత నూతన సమస్యలను పరిష్కరించు కొనటం (అంటే నూతన సమస్యలను జీవితానుకూలముగా మార్చుకొనుట) ద్వారా కల్గుతుంటే గానీ గుడ్డిగా

ప్రాచీనతను అనుసరించటం ద్వారా వినాశం తప్ప వేరొకటి లభించదు. కాబట్టి నేటి స్త్రీ సమస్యను నూతనదృక్పథంతో పరిశీలించి పునర్నిర్మాణం చేయాలి అవుసరం తప్పని సరి అవుతూవుంది.

దేశంలో ప్రాచీన సాంప్రదాయిక అవశేషాలు అక్కడక్కడ యింకా నిలచి వున్నాయనే సంగతి చూశాము. అంటే సభ్యతా సమాజాన్ని నేటివరకు వారు అందుకోలేక పోతున్నారు. నేటివరకు పాలక వర్గాలు కూడా వారి విషయంలో అంతగా పట్టించు కొనక పోవటమే అందుకు కారణం. కానీ వాటిని యీభద్రసమాజం పశుప్రవృత్తి ఆటవికం అంటుంది. వాస్తవమే నేటి సభ్యతా సమాజంలో అలాంటి ఆచారవ్యవహారాలు పశుప్రాయమే ననే సత్యాన్ని ఎవరూ కాదనలేరు. కానీ తమను పశుత్వంనుంచి సుసంస్కృతిలో ప్రవేశించామనే మనసభ్య సమాజీకుల సభ్యత అనే పరదాచాటున యీపశుప్రవృత్తిని నిర్మూలించేందుకు బదులు మరీ ఉగ్రరూపం దాలుస్తూ వుంది. స్వాభావిక వాతావరణంలో అనాచారం కూడా స్వాభావికంగానే ఉంటుంది. దాన్నే వారు పవిత్రంగా భావిస్తారు. కానీ కృత్రిమంగా కల్పించబడిన ఆడంబర సభ్యతా పర్దా ముసుగులో అనే అనాచారం నీచంగా, ఘోరంగా పరిణమిస్తుంది. కాబట్టి ఆచరణలో నేటి ధర్మం, నీతి, న్యాయం మానవజాతి పురోభివృద్ధికి సుఖసౌఖ్యాలకు ఆటంకంగా పరిణమించాయనే విషయాన్ని కాదనలేము. భారత ప్రజల పురోభివృద్ధి నైతికోన్నతినీ పాండాలంటే శిథిలమైపోతున్న పాతవ్యవస్థకు బదులు

నూతన ధర్మం, న్యాయం, నీతి, (వ్యవస్థ) వగైరాలను నిర్మించాల్సి ఉంటుంది: మనం నిర్మించాల్సిన నూతన ధర్మం, న్యాయం, నీతి వగైరాలను ముందు ముందు చూస్తాము.

స్త్రీస్వాతంత్ర్యం

స్త్రీస్వాతంత్ర్యం అంటూనే చాలామంది స్త్రీలకు స్వాతంత్ర్యం యిస్తే వారు వివాహాలే చేసుకోరు, స్వేచ్ఛా విహారిణులౌతారు. దానివల్ల ధర్మంలో కూడా అరాజకం వ్యాపిస్తుంది అంటూ ఆలోచిస్తారు. స్వాభావికంగా వివాహము చేసుకొనేందుకు స్త్రీ ఒక వ్యక్తి సహచరి మాత్రమే గానీ దానీ కాదనే సత్యాన్ని వీరు విస్మరిస్తారు. ఆర్థిక పరిస్థితులకు తలవొంచి పురుషునికి దానీగా, బుదీగా ఉండటం అంటే వివాహము యొక్క పవిత్రాశ్రయమే రద్దవుతుంది. స్త్రీజీవనములో అనేక విషమపరిస్థితులకు మూలకారణం ఆర్థిక సంబంధాలలో ఉంటుంది. ఎందుకంటే అది సామాజిక జీవితానికి అత్యంతా పశ్యకము కాబట్టి.

కాబట్టి వివాహముయొక్క పవిత్రాశ్రయాలు నెరవేరాలంటే స్త్రీకి ఆర్థిక, గాజకీయ, సాంఘిక, సాంస్కృతిక రంగాలలో పురుషునితో సమానమైన హక్కులు కల్పించాల్సి వుంటుంది. పురుషుని దుష్ప్రవర్తనను నిలదీసి అడిగే హక్కు ఉండాలి. వ్యభిచారం అనేది స్త్రీ పురుషులకు యిద్దరికీ అపవిత్రమైనదేగానీ ఒకరికి మాత్రమే అపవిత్రం కాజాలదు. అయినపుడు వ్యభిచరించేందుకు స్త్రీకి లేని హక్కు పురుషుని కెక్కడినుంచి వచ్చింది? స్త్రీని నైతికంగా పతనం కాకూడదని శాసించే సంఘం పురుషుని ఎందుకు శాసించదు?

సంతృప్తి, ఎరుగని కోర్కెలు పురుషునితోపాటు స్త్రీకూడా పుంటాయని యందుకు గ్రహించదు? స్త్రీకూడా మనిషే అనుకున్నప్పుడు యిటువంటి అవాంఛితమైన శాసనాలు ఆచరణలో తప్పని సరిగా విఫల మౌతాయనేది నగ్నసత్యం కాబట్టి వివాహము యొక్క ఆశయాలకు స్త్రీ పురుషు లిద్దరూ కట్టుబడి ఉన్నప్పుడే వివాహము పవిత్రమైనది కాగల్గుతుంది. అయితే పురుషుడు వివాహ నియమాలను ఉల్లంఘించి నప్పటికీ సమాజంపురుషుని ఎందుకు శాసించదు? అంటే పురుషుడే సమాజం, సమాజమే పురుషుడు కాబట్టి. అంతే కాకుండా పురుషుని సమాజంలో స్త్రీకి ఉన్న పాత్రను తెలుసుకొనటం ద్వారా అందుకు కారణాలను సులభంగా గ్రహించగలం.

నేటిభారతస్త్రీ అధికారహీన, వ్యక్తిత్వహీన అనే సత్యాన్ని ఋజువుచేయాలి అవుసరం లేదు. కండ్లుఉన్న ఏవ్యక్తికైనా ప్రత్యక్షంగా అగుపించే నగ్నసత్యంయిది. సర్వత్రా మనకు స్త్రీయొక్క దాసత్వమే గోచరిస్తుంది. భారతనారి కంటే దయనీయుమైన ప్రాణి ప్రపంచంలో మరొకటి లేదంటే అతి శయోక్తికాదు. ఆమెకు పుత్రికగాను, పత్నిగాను, తోబుట్టువుగాను, మాతగాను ఏదశయంను కూడా ఏపరిస్థితులలోను (అధికారం) స్వతంత్రం లేదు. విధవకు మన సమాజంలో వున్నస్థితిఅతిహేయమైనది. సంస్కరణ వాదులు విధవకు బలిపశువుగా చిత్రించారు. కానీ భావాలోచనలుగల యీబలి పశువుకు యీసంజ్ఞచాలా తేలికగా అగుపిస్తుంది.

పురుషుడు తనమనోరంజన కొరకు రంగు రంగులపక్షిని

పోషిస్తున్నాడు. ఉపయోగార్థం ఆవు, గుర్రము వగైరా పశు
పులను పోషిస్తున్నాడు. అదేవిధంగా స్త్రీని కూడా పోషిస్తు
న్నాడు. పశుపక్షుల విధంగానే స్త్రీయొక్క శరీర, మనస్సుల
యందు సర్వాధికారాలను చెలాయిస్తున్నాడు. యీ పరిస్థితు
ల్లో స్త్రీని యీ సమాజం కోరే దేమిటి? పతిపైన సతికి భక్తి,
నిష్ఠ, శ్రద్ధలు కలిగుండాలని దీన్ని ఎవరూ కాదనలేరు. అయి
తే మనము కోరేది ఆ శ్రద్ధానిష్ఠలు ఉభయలకు ఉండాలని
అవుడే అది సక్రమమనిపించు కొంటుంది. కేసలం ఒక్క
సతిని మాత్రమే పతివ్రతపు కమ్మని శాసించటం అక్రమం,
అన్యాయం. ఏసతి అయినప్పటికీ పతివ్యభిచారాన్ని మనకి పూ
ర్వకంగా సమ్మతిస్తుందా? పతివ్యభిచరించి బహిరంగమైనప్ప
టికీ సతికి పతిచరణములు తప్ప మానసికంగా భాదలనభవిం
చటం తప్ప వేరొక మార్గముందా? వ్యభిచారానికి అధిక
వివాహాలు చేసుకొనేందుకు పతికి ఉన్న స్వతంత్రం సతికి
వుందా? ఎప్పుడు యీమాటలకు అచకాశం లేదో పతివ్రత్య
సతీత్య విధివిధానాలలోనే స్త్రీ పురుషుని దాసీగా, బందీగా,
మనోరంజన ఆటవస్తువుగా ఉపయోగించు కొనేందుకు అణ
చి వుంచేందుకు వుపయోగపడే కుటిల నీతి తప్ప అందులో
వేరొక మహత్వమేమీ లేదనేది స్పష్టం - స్త్రీ స్వాతంత్ర్యం
అంటే వ్యభిచారానికి అవినీతికి సర్టిఫికేట్ యివ్వటము కాదు.
కుటుంబ జీవనంలో స్త్రీ పురుషులు సరస్పరం సహయోగులై
ఒకరు హెచ్చు ఒకరు తగ్గు అనే వైమనస్వాలు లేకుండా
యిద్దరు సరిసమాన హోదాలో వ్యవహరించటం, యిద్దరి జీవి
తాలను వారసంతానాన్ని సుఖవత్తురంగా కాపాడుకొనే

దుకు కృషిచేయటం అని భావించాల్సి వుంటుంది.

మానవుడు తన నూతన జీవితంకొరకు ఎన్నో సంస్కరణలు చేసుకొంటూ వస్తున్నాడు. అదేవిధంగా శ్రీ పురుష సంబంధాలలో కూడా నేటి వరకు ఎన్నో పరివర్తనలు సంస్కరణలు చేసు కొంటూ వచ్చాడు. కానీ యీ పరివర్తనలు, సంస్కారాలూ శ్రీయొక్క నికృష్ట జానిన విధానాన్ని అట్టే పెట్టేందుకు పుషయోగపడుతూ వచ్చాయి. నేడు కావలసింది అలాంటి సంస్కరణలు కాదు. ఆమూల పరివర్తన అంటే శ్రీయొక్క ఆర్థిక, నైతిక విలువలు యితరుల చేతుల్లో గాకుండా, శ్రీని కూడా మానవజన్మననీ తన నైతికోన్నతని ఆత్మ గౌరవాన్ని స్వయంగా కాపాడుకొనేందుకు కావలసిన వాతావరణాన్ని (షరిస్థితులను) కల్పించాల్సి వుంటుంది. అయితే యీవిధమైన ఆచరణ అయోగ్యమైన (సాధ్యకాని) విధానాలను సృష్టించి పురుషుడు శ్రీజాతీపైన ఎంతవరకు విజయం సాధించాడు? శ్రీజాతీ స్వాతంత్ర్యేచ్ఛను అరికట్ట గలిగాడా? అంటే సంపూర్ణంగా విఫలుడయ్యాడనే చెప్పొచ్చు. మూడు వేల వంశచరిత్రలో పురుషుని సర్వాధి పత్యాన్ని స్వీకరించి పతివ్రతలు కాగల్గిన శ్రీలు ఎక్కడ గాలించినా దొరకటం దుర్లభం. అయితే పురుషుడు నిత్యమూ అపహిసించేందుకు సృష్టించిన సిగ్గు, లజ్జ, భయము (1) యీ సంస్కారానికి లోనై

(1) భారతీయశాస్త్రాలు శ్రీకి ఆభూషణాలు సిగ్గు, లజ్జ, భయము. అంటూ నిర్ణయించారు. యివిలేవపుడు శ్రీ సౌందర్యవతి గానీ విలువైన వస్త్రభూషణాలు ధరించి నప్పటికే (ఆభరణాలు) అవికట్టేకు చేసిన శృంగారంతో సమానమే నంటూ శ్రీజాతీని నిరంతరం హెచ్చరిస్తూ రావటం జరిగింది.

పోవటంవల్ల కొంతవరకు అణగి మణగి వున్నట్లు అగుచి
వప్పటికీ ఎదో ఒకచూపంలో కుటుంబజీవనంలో ఆస్వాతం
త్రేయ్య విజృంభిస్తూనే ఉంటుంది. ఆఖరుకు యీస్వాతం త్రే
య్యను ఉపయోగించుకొని స్త్రీజాతిలోనే అనైక్యతను గృష్టి
చటం జరిగింది. యీ అనైక్యతను సమాజంలో వివిధరకా
లుగా చూస్తాము.

యీవిధంగా కల్పించబడిన అనైక్యతవల్ల మధ్యతరగతి
ధనికవర్గ కుటుంబాలలోని స్త్రీలస్థితిగతులు మరీ అధ్వాన్నంగా
తయారయ్యాయి. యీ కుటుంబాలలోకి నూతనంగా వచ్చే
స్త్రీలు కుటుంబంలోని ప్రతిఒకరు చేసేదాడికి గురికావాల్సి
ఉంటుంది. పురుషులకంటే అత్త ఆడబిడ్డలు పెట్టే యమయా
తనలు మరీ ఘోరంగా వుంటాయి. వీరిలో ఎవరి ఆజ్ఞను
కాదన్నప్పటికీ మూక వుమ్మడిగా యీనూతన స్త్రీపైన ద్వేష
మెత్తటం జరుగుతుంది. కానీ అత్త కూడా ఒకపుడు కోడలుగా
యిదే బాధలు తనఅత్త ద్వారా అనుభవించాననే భావాన్ని
విస్మరించి అదిఒక సాంప్రదాయకంగా భావించి తనఅత్త ద్వారా
ఏకష్టాలెత్తే తాను అనుభవించిందో అదేకష్టాలను తిరిగి
తనద్వారా తనకోడండ్లు తప్పనిసరిగా అనుభవించాలను కొం
టుంది. ఆవిధంగా జరుగుతేగానీ ఆమెకుఆత్మ సంతృప్తి కాజా
లదు. ఆడ బిడ్డలు తాము వెల్లినవోట యిదేనిరంకుశత్వానికి
గురి కావాల్సి వున్నప్పటికీ, పుట్టింటిలో పదాయి స్త్రీపైన
తమ పెత్తనంమాత్రం తప్పనిసరిగా చెలామణీ కావాలంటారు.
అదివీరి జన్మహక్కుగా భావిస్తారు. ఫలితంగా తగువులు,
తంపులు, గృహచ్ఛిద్రాలకు దారితీసేపరిస్థితులు ఏర్పడుతాయి.

సామాన్యంగా పురుషుడు యీషమూలలో జోక్యంచేసుకోవటం అంటూవుండదు. ఒకవేళ పురుషుడు భార్యపక్షం వహిస్తే, (యిదిఎక్కడోగానీ జరుగదు.) కుటుంబం అతన్ని ఆడదానికి లొంగిపోయాడంటుంది. సంసారానికి అయోగ్యుడుగా పుట్టాడంటుంది. ఆడదాన్ని అదుపులో పెట్టుకోలేని మొగాడు సంసారం ఏమిఏడుస్తాడంటుంది. కానీ యీకల్లో లాలలో న్యాయా న్యాయాలను విచారించేందుకు అవకాశమియదు. ఏకారణాలవల్ల కుటుంబం విచ్ఛిన్నమవుతూ వుందో, ఆకారణాలను సర్దుబాటు చేసుకొనేబదులు వాటిని మరీ విస్తృతంచేస్తారు. ఫలితంగా కుటుంబవిచ్ఛిత్తి తప్పనిసరి అవుతుంది. యీకుటుంబాల్లో సర్వసాధారణంగా కోడలను దాసీలతో సమానంగా భావించటం జరుగుతుంది. కొన్ని ప్రదేశాల్లో కూలీల్లో జమకట్టి పాలంపనికి, వగైరా బైట పనులకు కూడా పంపటం జరుగుతూవుంటుంది. ఆవిధంగా కోడలకు ఎక్కువపనిని పురమాయించటం ద్వారా, అత్త ఆడబిడ్డలను ప్రత్యేకించు కొనటం ద్వారా వారిహోదాను నిరూపించుకొంటారు. అయితే యీపరిస్థితులు బీద కార్మిక కుటుంబాల్లో అంతగా అగులించవు. ఎందుకంటే యీకుటుంబాల్లో ప్రతిఒకరు (అత్త, ఆడబిడ్డ, కోడలు అనేవిచక్షణ లేకుండా) కష్టంచేస్తేగాని కుటుంబ జీవనము దొర్లదు. ఆర్థికంగా కుటుంబ సంపాదనలో అందరూ సమానహోదాలో ఉంటారు. వీరికుటుంబాలు విచ్ఛిన్నంగావటం ద్వారా ఆర్థికంగా అందరూ యిబ్బంది పడాల్సి వుంటుంది. యీకుటుంబ సభ్యులంతా ఒకేతిండి, ఒకేగుడ్డ, వగైరా సమానపరిస్థితులు

కల్గిఉంటారు. కాబట్టి వీరిలో ఒకరిపైన మరొకరు పెత్తనం చెలాయించే అవకాశంగానీ, అభిలాషగానీ ఉండదు. అలా పెత్తనం చెలాయించటం ద్వారా మరొకరు సుఖపడేదేమీ ఉండదు. కానీ పట్టణకార్మిక కుటుంబాల్లోకంటే గ్రామాల్లోని కూలీకుటుంబాల్లో అక్కడివాతావరణాన్ని బట్టి అక్కడక్కడ పురుషుని దౌర్జన్యాలను చూస్తాం. యీవ్యత్యాసాలకు మూలకారణం ఆర్థిక సంబంధాలపైన ఆధారపడి వుందనేది స్పష్టంగా అగుపిస్తూవుంది. బీదకుటుంబాల్లో కుటుంబ సభ్యులంతా సంపాదనలోనూ, వినిమయంలోనూ సమాన హోదాలో ఉంటారు. కాబట్టి కుటుంబంలో గౌరవమర్యాదలు కూడా యించుమించు సమానహోదాలోనే ఉంటాయి. ధనికకుటుంబాల్లో వని విభజన జరగటమే కాకుండా చిల్లర మల్లర ఆర్థిక అవసరాలపైన అంటే గాజులు, కూరగాయలు, మసాలా దినుసులకు కావలసిన చిల్లర దుడ్లపైన అత్తకు గానీ, లేక ఆడబిడ్డలకుగానీ అధికారం సంక్రమిస్తుంది. యీసంక్రమణ హక్కులలో అత్తతన ప్రాసక్తివన్నంతవరకు ఆహక్కులు తనవేనంటుంది. అందులో కొంతభాగం నాకూ కావాలంటుంది. కోడలు ఫలితంగా అత్త కోడల్లమధ్య నిరంతరపోరాటం ప్రారంభమవుతుంది.

స్త్రీజాతియొక్క యీఅజ్ఞానానికి అధోగతికి అవినీతికి ప్రధానమైన కారణం యింకొకటుంది. స్త్రీకి విద్యావిజ్ఞానాలు పొందటం కానీ, యింటిపనులలో తప్ప బైటపనులలో పాల్గొనటం కానీ కూడదనే పురుషుని నిరంకుశ శాసనం వాస్తవంలో నేటిభాగత సమాజం స్త్రీవిద్యను అంగీకరిస్తూవుందా? అంటే

సామాజాన్నుంచి ఉత్తరువు యింకా లభించలేదనే చెప్పాలి. మరి స్త్రీలు కాలేజీలలో కూడా చదువుతున్నారే? అనే ప్రశ్న రావచ్చు, నేటి యీస్త్రి విద్యను ఒక ~~శాస్త్ర~~ అనిమా ~~శాస్త్ర~~ త్రమే చెప్పాల్సి వుంటుంది. ఎందుకంటే సమాజంలో యీవిద్యవల్ల వారికి లభ్యమయ్యే సుఖసౌఖ్యాలు పూజ్యం అయిన పుడు ఫేషన్ అని చెప్పక యింకేమని చెప్పగలం? విద్యాధికులైన స్త్రీలను సమాజం యింతవరకు వెలివేస్తూ వచ్చిందనేది బహిరంగసత్యమే అయితే నేడు స్త్రీవిద్యను అదుపాజ్ఞాపెట్టే పరిస్థితులు సమాజం చేతుల్లోనుంచి జారిపోతున్నాయనే చెప్పవచ్చు. యిదిమనం సంతోషించాల్సిన విషయమే. అయితే స్త్రీవిద్య యింటిలో చాకలిపద్దుల వ్రాయటానికి మాత్రమే కాకుండా ఆవిద్యవల్ల ఆమె సమాజంలో గౌరవమర్యాదలను, స్వాతంత్ర్యాన్ని పొందగల్గినపుడే ఆమెవిద్య ఆమెకు ఫలితాన్ని యిచ్చిన దాతుంది. కానీ నేటి కుసంస్కారలనుంచి కూడా బయటపడనిదే స్త్రీజాతి విద్యవల్ల సంపూర్ణ లాభాన్ని పొందలేదు. కాబట్టి నేటి పవిత్రములనుకొనే కుసంస్కారాలను తొలగించి వాటిస్థానంలో నూతన సంస్కారాలను నేటి సభ్యతకు అనుగుణంగా నిర్మించు కోవాల్సి ఉంటుంది.

వహ్నిర్విజయ - స్త్రీలు

ప్రధానంగా ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యంతోపాటు స్త్రీకంటే పురుషుడు అధికుడనే అభిప్రాయాలమీద ఆధారపడి నటువంటి భావదన వివాహపద్ధతిని, విధివిధానాలను తొలగించాల్సి వుంటుంది. స్త్రీపురుషులు అన్యోన్య వరణంమీద, ఏకపత్ని, ఏకపతీత్వంమీద స్త్రీపురుష సమాన ప్రజాసామ్యాలను నిర్మించాలి. బహుభార్యత్వం, వ్యభిచారమూ, బాల్యవివాహాలు, వితంతు వివాహాలను ఆటకపరచటా, వివాహసంబంధ శుల్కాలుగానీ, కట్నాలుగానీ రద్దుచేయాలి. భార్యభర్త లిద్దరూ తమ తమ వృత్తుల్ని స్వేచ్ఛగా ఎన్నుకోటానికి పనిపాటల్లోను, సాంఘికోద్యమాల్లోను స్వేచ్ఛగా పాల్గొనేందుకు హక్కులు నిర్మించాలి. యీ ప్రధాన సూత్రాలపైన ఆధారపడి విడాకులు, బిడ్డల పోషణ వగైరాలను నిర్ణయించుకొనే హక్కులు స్త్రీ పురుషులు పరస్పర యిష్టాలపైన ఆధారపడి జరగాలి. యీనూతన పరివర్తనలో విడాకులు అత్యవసరమైనప్పటికీ, స్త్రీ పురుషుల సమానహోదాలో వరప్పర ప్రవర్తన పరిచయాలై నిశ్చయించుకొన్న సంబంధాలలో విడాకులు ఉపయోగించాల్సిన అవసరం సన్నగిలుతుందే గానీ ఎక్కువ అయే అవకాశాలు ఉండవు.

అయితే యీ పరివర్తన జరగాలంటే పెట్టుబడి దారీ ముఠా, అజమాయిషీ క్రింద నడిచే ప్రభుత్వాలు ఉన్నంత

వరకు సాధ్యంకాదు. కానీ, స్త్రీల చైతన్యాన్ని అనుసరించి (ఆందోలన) విడాకులు, ఆస్తిపైన హక్కులు వగైరా సంస్కరణలు చేస్తాయి. కానీ యివికాగితాలపైన ఉండటం తప్ప ఆచరణలోకి రావటం అంటూ వుండదు. యీసంస్కరణల గురించి లెనిన్ యీవిధంగా చెప్పాడు.

“సాధారణంగా పాతపరిపాలక వర్గంయొక్క ప్రధాన పునాదులను కదిలించని మార్పులకొరకు, యీపునాదుల అస్థిత్వానికి భంగం కాని మార్పులకొరకు జరిగే ఆందోళనకే ప్రజలు కట్టుబడి యుండాలనేది, సంస్కరణవాదం.” కాబట్టి బూర్జువాప్రభుత్వం ద్వారా తయారు చేయబడే చట్టాలు, (సంస్కరణలు) విడాకులు ఆస్తిపైన హక్కువగైరాలు అనేక డొంకతిరుగుల్లతో సంకుచితంగా ఆచరణ సాధ్యముకాని పద్ధతిలో తయారు చేయబడుతవి. స్త్రీల యొక్క జీవితంలో నూతనాధ్యాయం ప్రారంభం కావాలంటే, బూర్జువా ప్రభుత్వానికి బదులు, పీడితప్రజా ప్రభుత్వం నెలకొన్నపుడే సాధ్యమవుతుంది. ఎందుకంటే బూర్జువా ప్రభుత్వం ప్రేమేలు ఆస్థిని, వ్యక్తిగత ఆధికారాలను స్త్రీపైన పురుషుని పెత్తనాన్ని కాపాడటమే దానిఆశయం కాబట్టి పైకి ఎన్ని శ్రీరంగనీతులు చెప్పినప్పటికీ, ఆచరణలో మాత్రం స్త్రీస్వాతంత్ర్యాన్ని అరికట్టేందుకే ప్రయత్నం చేస్తుంది.

చాలామంది పూంజీవాదులు, మార్క్సిజంస్త్రీకి స్వతంత్రంయిచ్చి, నిరాశ్రయను చేస్తుంది. స్త్రీపైన ఒక పురుషుని శాధ్యతను తొలగించి సమాజ పరంచేస్తుంది. దీనివల్ల సమాజంలో అనాచారం, వ్యభిచారం, విస్తరిస్తుంది. మనుష్యులు

పశువులవలె ప్రవర్తిస్తారు అంటూ ప్రచారంచేస్తారు. మార్కువాదం శ్రీ పురుష సంబంధాలను పురుష సంపత్తి నుంచి, ధార్మిక భీతినుంచి కట్టుబడి ఉండటం సమ్మతించదు. కానీ అది శ్రీ పురుష సంబంధాలను, శ్రీ పురుష ప్రాకృతిక, సంబంధ ఆవశ్యకతలను గుర్తిస్తుంది. యిందుకొరకు యిద్దరిలో ఒకరిని రెండవవారికి దాసత్వం స్వీకరించాల్సిన ఆవశ్యకతను మాత్రం సమ్మతించదు. శ్రీ పురుష సంబంధాలలో విశ్వంఖలతను ఖండిస్తుంది. ఏశ్రీ, లేక పురుషుడు యితరుల శరీర సౌఖ్యంకొరకు తనశరీరాన్ని అద్దెకు యివ్వటాన్ని ఘోర అపరాధంగా పరిగణిస్తుంది. సోషలిష్టు సమాజంలో జీవనానికి ఎవరెవరి యోగ్యత అవస్థలనుబట్టి వారికి జీవితో పార్జనకొరకు మార్గం చూపబడుతుంది. కాబట్టి జీవనానికి గాను వ్యభిచారంద్వారా సంపాదించు కొనవలసిన అవుసరం ఉండదు. ఎవరైనా పూంజీవాద సంస్కార వశులై ఆవిధంగా చేస్తే, వారు అపరాధులుగా పరిగణింప బడుతారు. వివాహ సంబంధాలలో మార్కువాదం సమాజ శారీరక, మానసిక ఆరోగ్యాలను అనుసరించి పూర్ణస్వతంత్ర్యాన్ని యిస్తుంది. కానీ విశ్వంకలతను, వ్యభిచారాన్ని వృత్తిగా సాగించటం తనకోర్కెలకు లోనై రెండవవ్యక్తియొక్క సామాజిక భద్రతకు (జీవితానికి) భంగం కలిగించే పక్షంలో భయంకర అపరాధంగా పరిగణింప బడుతుంది. శ్రీ పురుష సంబంధ ఆవశ్యకతను గురించి లెనిన్ యీవిధంగా చెప్పాడు.

“శ్రీ పురుష సంబంధాలు శారీరక ఆవశ్యకతలు ఆకలి, దప్పి, నిద్రలవలె ఆవశ్యకమైనది. యిందులో

మనుష్యులకు స్వతంత్రం ఉండవలసిందే, కానీ దప్పికి అయినంతమాత్రాన మురికినీరు ప్రవహించే సైదుకాలువలో ముఖమువంచి నీరు త్రాగటం ఉచితంకాదు. శుభ్రమైన గ్లాసుతో స్వచ్ఛమైన నీరు త్రాగటం ఉచితం: శ్రీ పురుష సంబంధాలు మనుష్యుల శారీరక మానసిక పరిపూర్తి సమాజ రక్షణకు అణుగుణంగా పూడాలి శ్రీ పురుషులు రోగ గ్రస్థులు కావటం కలహాలకు కారణంగా ఉండటం కూడదు.”

సోషలిస్టు సమాజవాద సమాజంలో మొత్తం శ్రీజాతికి విముక్తి కల్పించే వాతావరణం కల్పించబడుతుంది. యీ సమాజంలో శ్రీకూడా ఉత్పత్తి కార్యక్రమంలో పాల్గొంటుంది. ఆమె కేవలం పురుషుని భోగవిలాసవస్తువుగా మాత్రమే భావించబడదు. అయితే మార్క్సువాదం విలాసానికి బదులుగా ఆనందం వినోదాన్ని సమ్మతిస్తుంది. కానీ అందులో పురుషుడు ప్రధానంగాను, శ్రీని కేవలం విలాసవస్తువుగానూ మాత్రమే తయారు చేసేందుకు సమ్మతించదు. పూజీవాద వ్యవస్థలో గర్భవతి అయినపుడు శ్రీ పురుషుని ముందర అత్త సమర్పణ చేయాల్సిన అవుసరం తప్పనిసరిగా కల్పించే పరిస్థితులు ఏర్పడుతాయి. ఎందుకంటే? యీ సమయంలో శ్రీ సంపాదనకు అయోగ్యురాలుగా వుంటుంది. యిలాంటి పరిస్థితుల నుంచి శ్రీని సమాజవాదం రక్షిస్తుంది. సమాజవాదంలో శ్రీ గర్భవతిగా వున్నపుడూ, ప్రసవకాలంలోనూ, అటుతర్వాత ఆమెతిరిగి పనిచేసేందుకు యోగ్యురాలయేంతవరకు శ్రీయొక్క ఆవశ్యకతలను, ఆరోగ్య విషయాలపైన బాధ్యతలను సమాజం, ప్రభుత్వం వహిస్తుంది.

ప్రసవకాలం కంటే ఒకటిన్నర నెల ముందునుంచి ప్రసవా
 నంతరం ఒకమాసం వరకు ఆమెసమాజం యొక్క ఖర్చుపై న
 పోషించబడుతుంది. ప్రసవానంతరం సమాజం ఆమెకు యిచ్చే
 పనిలో ఆమెబిడ్డకు సదుపాయాలు చూసేందుకు, పాలిచ్చేం
 దుకు ఆమెకు విశ్రాంతి యివ్వబడుతుంది. బిడ్డను పెంచటం
 విద్యావిషయమైన బాధ్యత స్త్రీకి భారంలేకుండా సమాజమే
 బాధ్యత వహిస్తుంది. యీవిధంగా సంతానాన్ని కనటం,
 భయానికి, ఆపత్తికి కారణంగా గాకుండా ఉత్సాహానికి, ప్రసన్న
 తకు వీలుగా ఉంటుంది. సోవియట్ రష్యాలో, సంతానాన్ని
 ప్రభుత్వం గుంజకొని కుటుంబప్రేమ అనేదే లేకుండా చేయ
 బడుతుంది. అంటూ, పెట్టుబడి దారుల ఏజంట్లు, దుష్ప్రచారం
 చేస్తారు. కానీ, సోవియట్ ప్రభుత్వం, కుటుంబయొక్క
 ప్రేమాను రాగభావాలను, మాతా, పితృత్వ ఆనందాను
 భూతినీ, పొందనిదే సమాజం పెరిగి పెంపొంద లేదనే ప్రాతి
 పదికపైన కుటుంబ వ్యవస్థను చట్టరీత్యా బలపరచటమేగాక,
 తల్లిదండ్రులకు వారి పిల్లల్ని బాగా వయస్సువచ్చే వరకు
 పెంచి, పోషించడం తల్లిదండ్రుల ప్రధాన బాధ్యతగా, ఉండే
 టట్లు చేస్తుంది. భార్యాభర్తలు, విడాకులిచ్చుకొనే సంధ
 ర్భంలో పిల్లల పెంపకానికి మంచి అవకాశాలు కల్గిఉన్న
 భార్యవద్దనో, లేక భర్త వద్దనో పిల్లల్ని అప్పజెప్పుతూ ఒకబిడ్డ
 అయితే, వారి ఆదాయంలో నాలుగో వంతున్న, యిద్దరైతే
 మూడో వంతు, ముగ్గురుగానీ, అంతకు ఎక్కువగానీ పిల్లలుంటే
 సగానికి పైగాను డబ్బు వారి పోషణకై మనోవర్తికింద
 పిల్లల్ని పోషించేవారికి, యిచ్చునట్లు సోవియట్ న్యాయ

శాస్త్రం విధిస్తుంది.

కుటుంబం ప్రేమపూరిత వాతావరణంలో జీవించేందుకు ఆర్థికంగా, స్త్రీ పురుషులు ఒకరిపైన మరొకరు పెత్తనం చలాయించేందుకు అవకాశాలను కల్పించే పద్ధతుల్లో గాకుండా కుటుంబసంపాదనకు, స్త్రీ పురుషులిద్దరూ తమ తమ వృత్తుల్ని ఎంచుకొనటంలో స్వేచ్ఛను కల్పింపటాను. పెండ్లికి పూర్వం భార్యా భర్తలకున్న, ఆస్తులు వారి వారి స్వంత ఆస్తులుగాను వైవాహిక జీవితంలో సంపాదించిన ఆస్తులు, (సమిష్టి) కుటుంబ ఆస్తులుగానూ, పరిగణింపబడుతుండే స్త్రీల వారసత్వపు హక్కులలో ఎలాంటి తగ్గింపును కూడా సోవియట్ ప్రభుత్వం అంగీకరించదు.

సంతానం యుక్తనయస్సు వచ్చింతరువాత వారి విద్యాభారాన్ని ప్రభుత్వమే వహిస్తుంది. వారి ఉద్యోగాన్ని కూడా ప్రభుత్వమే చూపించి జీవితసమస్యను పరిష్కరిస్తుంది. అంటే తలిదండ్రులకు తమ పిల్లలకు ఆస్తుల్ని సంపాదించి పెట్టాలనే తాపత్రయంగానీ, పితౌర్జిత ఆస్తులపైననే ఆధారపడి జీవించాల్సిన దుర్గతి పిల్లలకుగానీ ఉండకూడదన్నమాట. పెట్టుబడి దారీ ప్రభుత్వాల్లోలాగ పితౌర్జిత ఆస్తులు లేకపోతే నిరుద్యోగంతోనూ, ఆకలితోనూ, ఆత్మ హత్య హత్యలకు వడిగట్టాల్సిన దుర్భర పరిస్థితుల్ని సోవియట్ ప్రభుత్వం తొలగించి వేసింది. వివాహాలకు పూర్వమే సంపాదన పరులైన యువతీ యువకులు పరస్పర పరిచయ ప్రేమికులై వివాహాలు చేసుకొనేందుకూ, కుటుంబాన్ని సుఖసౌఖ్యాలతో, ప్రేమాను రాగాలతో సాగించేందుకు కావలసిన పరిస్థితులన్నీ సోవియట్ ప్రభుత్వం

కల్పించింది.

అయితే ఛాందస సంస్కారాలలో కూరుకు పోయిన యీ సమాజంలో కేవలం చట్టాలద్వారా పాతవ్యవస్థను నిర్మూలించడం మనేది అసంభవం. కొన్ని సందర్భాలలో వ్యతిరేక ఫలితాలను కూడా యీ చట్టాలు కలిగించవచ్చు. ఉ॥ “కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం తెచ్చిన జమీందారీ రద్దు చట్టం ద్వారా జమీందారీ ప్రజలు బేదఖలీల ద్వారా” అంటే రైతులను అనుభవ పరిమితి లేదని భూములు స్వాధీనంచేసు కొనటం-వికృత ఫలితాలను అనుభవిస్తున్నారు. మధ్యనిషేధ చట్టం ఆచరణలో ఎలా విఫలమయిందీ, దాని దుష్పరిణామాలు మనకు తెలుసు-దీన్ని బట్టి తేలేదేమంటే, ప్రజాభిప్రాయాన్ని నుసరించి చట్టాలయొక్క సఫలత విఫలతలు ఆధారపడి ఉంటాయనేది స్పష్టం. ఉ॥ “నేటి సమాజంలో విధవా వివాహం మంటే నూ, విడాకులంటేను, చాలామంది స్త్రీలు కూడా అయిష్టతను ప్రకటిస్తారనేది మనకు తెలుసు ఎవరి శ్రేయస్సు కొరకైతే మనము చట్టాలు కావాలంటామో వారే వాటిని వ్యతిరేకించినపుడు అవి ఆచరణలో విఫలమౌతాయనేది నిస్సంశయం. అదేవిధంగా భారతదేశంలోని నిమ్న జాతుల్లో విధవా వివాహాలు, పునర్వివాహాలు (అవి ఏరూపంలో నైనా కానీ) అనుశ్రుతంగా వస్తువున్నాయి. చట్టాలద్వారా వాటిని అరికట్టాలంటే కూడా అదేవిధంగా చట్టాలు విఫలం కాకతప్పదు. మనము ఏ ఆశయాలైతే మంచివను కొంటామో వాటిని ప్రజలు తెలుసుకొని, వాటిలో వున్న మంచి చెడ్డలను తెలుసుకొని వున్నపుడు చట్టాలద్వారా ఆపనిని సులభం చేయవచ్చు.

ఉ॥ విధవా వివాహాలు జయప్రదం కావాలంటే విధవా వివాహాలను ఆరికట్టడం ద్వారా సమాజంలో కలిగే చెడుఫలితాలను అవివేకులకు వపుద్దేశ్యంతో, ఎవరి స్వార్థం కొరకు ఆరికట్టబడుతున్నాయో సమాజంలో విభిన్నదశలలో, విభిన్నజాతులలో విధవా వివాహాలకు పున్నప్రాధాన్యతేమిటో, విధవా వివాహాల ద్వారా సమాజంలో కలిగే మంచి ఫలితాలేమిటో, వగైరా విషయాలను ఎక్కువమంది స్త్రీపురుషులు తెలుసుకొని విధవా వివాహాలను సమర్థించి నపుడే చట్టాలు కూడా ఆచరణలో సఫలమౌతాయి.

సోవియట్ రష్యాలో 1917 సం॥ లో అధికారంలోకి వచ్చిన సోషలిస్టు ప్రభుత్వం అతితొందరలో కావలసినన్ని చట్టాలు స్త్రీలను గురించి చేసింది కానీ, అవి ఆచరణలోకి వచ్చేందుకు చాలా ఆటంకాలను ఎదుర్కొనాల్సి వచ్చింది. చట్టాలను గురించి లెనిన్ యీవిధంగా చెప్పాడు.

“ప్రపంచంలో ఏఒక్క ప్రజాతంత్ర ప్రార్థిగానీ, ఆమాటకొస్తే ఏఒక్కసవీన బూర్జువా ప్రభుత్వం గానీ దశాబ్దాల కాలంలో మనం అధికారానికి వచ్చిన మొదటి సంవత్సరంలో చేసినపనిలో శతాంశంకూడా చేయజాలదు....స్త్రీవిముక్తికి చేసిన చట్టాలన్నియు పున్నప్పటికీ ఆమె యింకా గృహబానిసగానే ఉంటున్నది. ఎందుచేతనంటే ఇంటిచాకిరి ఆమెను సర్వవిధాలా అణచివేసి ఎదుగు, భూదుగు లేకుండాచేసి పతనం చేస్తూంది. ఇంటిచాకిరి ఆమెను వంటయింటికి, శిశుపోషణకు గొలుసులతో బంధించుతుంది. ఆమె శ్రమశక్తిని అనాగరికమైన, నిస్సారమైన ఊపిరి సల్పని విసుగు పుట్టించే పనిలో

దుర్విని యోగపరుస్తుంది. నిజమైన స్త్రీ స్వాతంత్ర్యం, నిజమైన కమ్యూనిజంతోనే ప్రారంభ మవుతుంది. అంటే కార్మికవర్గ ప్రభుత్వం క్రింద గృహపారిశ్రామిక విధానానికి వ్యతిరేకంగా పెద్దఎత్తున భారీసోషలిస్టు పరిశ్రమల నిర్మాణానికి ప్రజాపోరాటం ప్రారంభమవుతుందో, అప్పుడే నిజమైన స్త్రీకి విముక్తి ప్రారంభ మవుతుంది-లెనిన్, మార్క్సిజం

పేజీ 482-483

దీన్నిబట్టి మనకు తెలిసేదేమంటే, ఏఒక నూతన సంస్కరణకు గానీ, ప్రజలను అనుకూల పరచడం, ప్రజలు స్వేచ్ఛగా నూతన సంస్కరణలను అమలు పరచేటందుకు కావలసిన అనుకూల పరిస్థితులను కలిగించటం చేయగల్గిన వుడు ఆనూతన సంస్కరణల ద్వారా ఉత్పన్నమయే సత్ఫలితాలను ప్రజలు అనుభవించ గలుగతారు.

సోషలిస్టు సమాజంలో లింగ, తెగ, జాతిపుట్టుక ఆస్థి హోదాలప్రసక్తి లేకుండా, ప్రజలందరూ సమానంగా పరిగణింపబడటం, సామ్య వాద ప్రజాస్వామ్య అనుకూల పరిస్థితులు, నిర్మింపబడిన ఫలితంగా సోవియట్ రష్యాలో లక్షలాది మంది మహిళల ప్రతిభా సామర్థ్యాలు వికసించాయి. సోవియట్ వ్యవస్థ సృజనాత్మక కృషికి, విజ్ఞానశాస్త్ర సంస్కృతులకూ, మహిళలకు విస్తారంగా అవకాశాలను కలిగించింది. ఫలితంగా నేడు సోవియట్ దేశంలో-సోవియట్ బాడ్జిత్ నూ, స్టాలిన్ బహుమాన పతాకాలతోనూ, లేదా వక్షస్థలంపైన ఆర్డర్ రిబ్బన్స్ వరుసలతోను స్త్రీలను చూడటం, సోవియట్ జీవితవిధానానికి మామూలైంది. 1954 సం॥ లెక్కలనుసరించి

సోవియట్ దేశంలో స్త్రీలు సాంఘిక రాజకీయ సాంస్కృతిక వైద్య విద్యారంగాలలో ఎంత వున్నతస్థాయిలో పాల్గొంటున్నారో సులభంగా అర్థంచేసుకోవచ్చు.

అయిదు లక్షలకు పైగా స్థానిక సోవియట్లకు ప్రతినిధులు, 280 మంది సోవియట్ దేశసుప్రీమ్ సోవియట్ కు ప్రతినిధులు, 2209 మంది యూనియన్ సుప్రీమ్ సోవియట్ కుగానీ, స్వపరిపాలక రిపబ్లిక్కుల సుప్రీమ్ సోవియట్లకు ప్రతినిధులు.

100-కి 40 పైగా ప్రజా న్యాయమూర్తులలోను, ప్రజా అసెసర్లలోను స్త్రీలు వున్నారు.

800000 పైగా వివిధ రంగాలలో యోగ్యతా పత్రాలుగానీ, పతకాలుగానీ పొందినవారు.

1000000 పైగా ఉపాధ్యాయులుగా, } అంచేనూటికి 60కి
1000000 పైగా ప్రజారోగ్యరంగంలో } పైగా.

1000000 పైగా ఉన్నత విద్యా సంస్థలకూ, ప్రత్యేక సెకండరీ విద్యాసంస్థలకూ హాజరయ్యే విద్యార్థినులు.

10 మంది బిడ్డలను కని, పెంచిన స్త్రీలకు వీరమత అన్న గౌరవ బిరుదం యివ్వబడుతుంది. 38 వేలకు పైగా యీ బిరుదును పొందినవారున్నారు.

5 గురు కానీ, అంతకు ఎక్కువగానీ పిల్లలుగల స్త్రీలకు ఆర్డరు, పతకాలు యివ్వబడుతున్నాయి. 38 లక్షకు పైగా యీ పతకాలు పొందినవారున్నారు.

166 మంది ఒక్క ఉజ్జెక్ రిపబ్లిక్ సుప్రీం సోవియట్ కు స్త్రీలు ప్రతినిధులుగా వున్నారు.

యీ అంకెలు మనకు ఆశ్చర్యాన్ని, విస్మయాన్ని

కలిగించటమే కాకుండా పూర్తిగా నమ్మాలన్నప్పటికీ, కొంత కష్టంగానే ఉంటుంది. ఎందుకంటే? భారతదేశాన్ని పాలించే ప్రభుత్వం, స్త్రీల విషయంలో కనీసమాధ్యులను తేవటం గానీ, తెచ్చేస్థితిలోగానీ లేకపోతూవుంది. ఎందుకంటే? హిందూ కోడ్ బిల్లును కిందినుంచి పైకి, పైనుంచి కిందికి తిరగయ్యటమే గానీ, దానికి ఒకరూపాన్ని యివ్వలేక పోతూవుంది. ఒకవేల ఏదోఒకటి చేసినప్పటికీ, ఆచరణలో అది ఎన్నివిధాలా విఫలం కావాలో, అన్ని తూట్లుపొడచి తయారుచేయటం జరుగుతుందేగానీ, మరొక తుమీ జరుగదు. ఏసనాతన చాండస ప్రతినిధులకు జంకి, యీవిధంగా యింత కాలం హిందూ కోడ్ బిల్లును ప్రభుత్వం నీల్లు నములుతూ కూర్చుందో, ఆప్రభుత్వం అంతకంటే ఎక్కువ చేయగలదని ఎలా ఆశించగలం? అంతేకాకుండా భారతదేశంలోని అన్ని అసెంబ్లీలలోనూ, ఫార్ల మెంటులోనూఉన్న స్త్రీ సభ్యులను వేల్ల పైన లెక్కించవచ్చు. ప్రధానమైన నిరుద్యోగసమస్యను పరిష్కరించటంలో సంపూర్ణంగా భారతప్రభుత్వం విఫలమైకూ ర్చుంది. కాబట్టి స్త్రీలకువిరివిగాఉద్యోగ సౌకర్యాలుకలిగించి వారిఆర్థిక సమస్యలను పరిష్కరిస్తుందని ఆశించటం కూడా పొరపాటు అవుతుంది. యీవిధంగా వ్యవహరించే భారత ప్రభుత్వం స్త్రీల సమస్యలను పరిష్కరించలేదనే విషయాన్ని కాదనలేము. రష్యాలో మాత్రము యిదిఎలా సాధ్యమయింది. అనే అనుమానం తప్పనిసరిగా కలుగుతుంది. అయితే అక్కడి ప్రభుత్వానికి, (రష్యాలో) భారతదేశంలో ఏర్పడిన ప్రభుత్వానికి మధ్యవున్న తేడాను గమనించితే రష్యాలో

మహిళలకు అంతటి ఉన్నత స్వేచ్ఛాస్వాతంత్ర్యాలు ఏలా సాధ్యమయ్యాయో, భారతదేశంలో ఎందుకుకాలేక పోతున్నాయో స్పష్టమవుతుంది. రష్యాలో ఏర్పడిన ప్రభుత్వం మార్క్సిస్టాంతాల ననుసరించి జమిందారీ, యినాందారీ, పెట్టుబడిదారీ వగైరా ప్రజాపీడక సంస్థలను నిర్ధాక్షిణ్యంగా రద్దు చేయటమే కాకుండా దేశలేక సమాజ శ్రేయస్సును దృష్టిలో ఉంచుకొని స్వేచ్ఛా స్వాతంత్ర్యాలను ప్రతిఒక వ్యక్తికి కల్పింపబడినాయి. ఫలితంగా కార్మికులు, రైతులు వగైరా బీదప్రజలు, యితరకు లాభాలు చేకూర్చేందుకు మాత్రమే పనిచేసే పద్ధతిపోయి, తాము చేసేపనినుండి వచ్చే సంపూర్ణ ఫలితానికి (అక్కడిబీద ప్రజలే) వారే యజమానులైనారు. యీవిధంగా ఆర్థిక నికృష్ట స్థితినుంచి, ప్రతిఒకరు వుద్ధరింపబడటం ద్వారా అక్కడి ప్రజలలో జీవిత సుఖసౌఖ్యాలను, జీవిత వికాసాన్ని అభివృద్ధి చేసుకొనేందుకు కావలసిన అవకాశాలు లభించాయి. ప్రధానంగా రష్యాప్రభుత్వం స్త్రీల విషయంలో ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకొని ఆర్థికంగా, నైతికంగా, రాజకీయంగా పురుషుని బానిసత్వాన్నుంచివిముక్తిని కలిగించిఅన్ని రంగాలలో పురుషునితో సమాన స్వేచ్ఛాగౌరవ మర్యాదలతో పాల్గొనే అవకాశాలను కల్పించింది.

యిందుకు విరుద్ధంగా భారతప్రభుత్వం జమిందారీ విధానాన్ని రద్దుచేయాలంటే, వారికి ప్రతిఫలంగా డబ్బు యివ్వాలంటుంది. అంటే పీడితప్రజలను, ఆడబ్బు పెట్టుబడిగా పెట్టి వేరొక రూపకంగా దోపిడి చేసేందుకు అవకాశాలు

కల్పించాలంటుంది. పెట్టుబడి దార్లను తొలగించాలంటే, అది అన్యాయం, అక్రమం అంటుంది. అంటే నోపిడి చేసే వారు, చేయబడేవారు తప్పనిసరిగా వుండాలంటుంది. అలాగే స్త్రీల విషయంలో కూడా గాంధీ, నెహ్రూ, రాధాక్రిష్ణన్ వగైరా గొప్ప గొప్ప నాయకులు మొదలుకొని, ప్రతి కాంగ్రెస్ వాడీ స్త్రీలు విద్యనభ్యసించి నప్పటికీ, వారి కార్యక్రమం అంతా యింటిలోనేగానీ, సాంఘిక, రాజకీయ, కార్యక్రమాలలో స్త్రీలు జోక్యం చేసుకోరాదంటూ స్పష్టంగా శిలవిస్తున్నారు. దీన్నిబట్టి తేలేదేమంటే, భారత బూర్జువా జాతీయ నాయకత్వం స్త్రీని గృహబానిసగా, యజమాని వారసత్వాన్ని సృష్టించే యంత్రంగా మాత్రమే గురిస్తూ, స్త్రీకూడా తెలివితేటల నుపయోగించి, సాంఘిక, రాజకీయ రంగాల్లో పాల్గొని దేశ షేమంకొరకు పాటుపడే శక్తి స్థామతలు కలిగుందనే విషయాన్ని గుర్తించ నిరాకరిస్తున్నారనే విషయం స్పష్టమౌతుంది.

ముగింపు

అదిమ దశసుంచీ వివిధ దశలుగా, వివిధ రకాలైన ఆచార వ్యవహారాలను మార్చుకొంటూ నేటి సామాజిక విధివిధానాలకు చేరుకొన్నాము. (ఆచార వ్యవహారాలకు) ప్రతి దశలోనూ వుత్పత్తి పరికరాలు వికసింపటం, వుత్పత్తి విధానంలో వచ్చిన మార్పుల కనుగుణంగా సామాజిక నియమాలు కూడా మార్పు చెందుతూ రావటాన్ని చూశాము. ఒక్క ఆదిమ సామూహిక వ్యవస్థను మినహాయితే ప్రతి దశలోనూ పీడించే వానూ, పీడింప బడే వానూ రెండు వర్గాల మధ్య ఘర్షణలూ, సమాజంపైన ఆర్థిక రాజకీయ అధికారాన్ని వహించిన వర్గం తమ పెత్తనాన్ని సుస్థిరం చేసుకొనేందుకూ, పీడిత ప్రజలను అణచి పెట్టేందుకు అనుగుణంగా ధర్మం, నీతి, న్యాయాలను సృష్టిస్తూ వచ్చారనేది చరిత్ర మనకు తెలియజేసే యదార్థ సత్యం.

సమాజంలో ప్రైవేటు ఆస్తి, వర్గ రాజ్యాంగమూ వుట్టి ఆస్తిపైన, బానిసలపైన ఒకే వ్యక్తి సంపూర్ణాధికారాలను కల్పించటంతో, స్త్రీనికూడా సంపూర్ణ బానిసత్వంలోకి నెట్టుకొంటూ, అందుకు బలాన్ని చేకూర్చి పెట్టే విధంగా స్త్రీ పురుష సంబంధాలలోకూడా ఆచార వ్యవహారాలు నూతన రూపం దాలుస్తూ వచ్చాయి. ఫలితంగా సమాజంలో అన్యైతికత, అర్హతకం, దుర్ఘటనలు వుత్పన్నమయి సమా

జమే దుర్గంధ పూరిత వాతావరణంలో మునిగిపోయింది.

కాబట్టి స్వార్థపూరిత దృక్పథంతో సృష్టించుకొంటూ రాబడిన ధర్మం, నీతి, న్యాయాల ముసుగున జరిగే యీ అసర్థాలను రూపుమాపి, సమాజ జీవితంలో ప్రతిఒకరు సుఖ సౌఖ్యా లనుభవించేందుకూ, స్వేచ్ఛాస్వాతంత్ర్యాలతో తమ యొక్క సమాజంయొక్క నైతిక విలువను, ఆత్మగౌరవాన్నీ పెం పొందించుకొనేటందుకూ నేటివిజ్ఞానయుగానికీ, సభ్యతకూ అణు గుణ్యమైన నూతన మైనటువంటి ధర్మం, నీతి న్యాయాలను ఆచార వ్యవహారాలను ఆచరణలోకి తెచ్చేందుకు ప్రతిఒక ఆభ్యుదయవాది సమాజంతోనూ, యీ సమాజ వ్యవస్థను యధా తథంగా పురిచాలనే పెట్టుబడిదారీ ప్రభుత్వంతోనూ, కేవలం మాటలద్వారా కాకుండా, ఆచరణద్వారా తీవ్రంగా పోరాడాల్సిన అవుసరం ఎంతైనా వుంది.

మనం భవిష్యత్తులో వాంఛించే నూతన ధర్మాన్ని సోవియట్ రష్యాలో అమలులోకి తేవటంద్వారా అక్కడ ప్రధానంగా స్త్రీలయొక్క సుఖమయ జీవితం, సమాజంలో ఉన్నత స్థాయికి చేరుకొనటమే గాక సమాజంలో అవినీతి, అసభ్యత, అత్యాచారాలు వగైరాలను సమూలంగా రూపు మాపగల్గారు. యిదే ప్రాతిప్రదికమైన ఏర్పడిన నవ్వుచేనా, తూర్పు యూరప్ రాజ్యాలలోని ప్రజలూ, ప్రభుత్వాలూ (దాదాపు ప్రపంచంలోని జనాభాలో అర్థం) కూడా యీ నూతన ధర్మాన్ని సృష్టించి సమాజంలో, సుఖమయ వాతావరణంలో ముందుకు సాగిపోతున్నాయి.

యీయదార్థ విషయాలను రష్యావజ్రంట్లని పిలువబడే

వీరకమ్యూనిస్టుల చొప్పేటివి కాదు. భారతదేశంలో కమ్యూనిస్టులను నాశనం చేసేందుకు కంకణం కట్టుకొన్న భారత ప్రధాని నెహ్రూ కుమార్తె ఇందిరాగాంధీ, రాజకుమారి అమృతకౌర్, డిర్మిఖామెహతా, అన్నామాస్కరిన్, దేవీఫణి క్లర్క్ యింకా అనేకమంది స్త్రీలు, పురుషులు రష్యాచైనా దేశాలలో స్వయంగా పర్యటించి వచ్చిన తర్వాత రష్యాలో వాస్తవంగా స్త్రీలు ఆర్థికంగా, రాజకీయంగా, సాంఘికంగా, స్వతంత్రులుగానూ బిడ్డలు సుఖమయ స్నేహపూరిత వాతావరణంలోనూ పోషింపబడు తున్నారనీ, పెట్టుబడిదారీ దేశాలతో పోల్చినపుడు రష్యా ఒకభూలోక స్వర్గంగా చెప్పవచ్చుననీ, సోవియట్ దేశ సందర్శనం ద్వారా తమకు విశ్వాసం కలిగిందనీ వెల్లడిచేస్తున్నారంటే అందులో సందేహించాల్సిన అవసరం యింకేమాత్రమూ వుండదు.

భారతదేశంలో గతశతాబ్దం నుంచి వీరేశలింగం, గురజాడ అప్పారావు వగైరా యుగపురుషులు స్త్రీల విషయ పరిస్థితులను అభ్యుదయ దృక్పథంతో విచారించి, వాటి పరిష్కారం కొరకు తీవ్రంగా కృషిచేశారు. ఫలితంగా వితంతు వివాహాలకు నాందివాచకంగా 1902 సం॥లో గుంటూరులో ప్రథమ వితంతు వివాహం జరగటం శారదాచట్టం (బాల్య వివాహాలను నిషేధిస్తూ) ప్యాసుకావటం, 1935 సం॥ లో ప్రథమ పర్యాయంగా స్త్రీలకు వోటింగ్ హక్కులు కల్పించటం, 1941 సం॥ లో స్త్రీల హక్కుల విషయమై హిందూ న్యాయ శాస్త్రాన్ని పరిశీలించి సంస్కరించేందుకు గాను. బి. యస్. రావు కమిటీని నియమించటం 1944 సం॥

అంధ్రరాష్ట్ర మహిళాసంఘాన్ని సాపించటం వగైరా విజయాలు లభ్యమయ్యాయి. అంతేకాకుండా భారతదేశపు అన్ని రాష్ట్రాలలోను మహిళా సమస్యలు తలెత్తి పనిచేయడం, మహిళా సంఘాలు ఏర్పడటం, స్త్రీల హక్కుల విషయమై అంగోళన వగైరా కార్యక్రమాలు త్వరిత గతినీ అభివృద్ధి చెందుతూ వస్తున్నాయి.

అయితే ముందున్న కర్తవ్యంతో పోల్చిచూచినపుడు యింతవరకు సాధించిన విజయాలు, కార్యక్రమం అంతా కూడా సముద్రంలో ఆవగింజకు సమానంగానే వుంటుంది. ఎందుకంటే? ప్రస్తుత భారతదేశ ప్రభుత్వం ఒకవైపు లక్షిస్తూ ప్రసన్నకులను సమర్థిస్తుంది. మరొకవైపు దరిద్ర నారాయణ మూర్తులను సమర్థిస్తుంది. అంటే భారతదేశంలో ప్రస్తుతం అమలులోవున్న ధర్మం, నీతి, న్యాయాల ప్రకారం దోపిడి చేయబడేవారు, దోపిడి చేసేవారుగల వ్యవస్థను, రూపాల్లో కొన్ని మార్పులు చేయటంద్వారా గుణాలను యదాతథంగా వుంచేటందుకు ప్రయత్నం చేస్తూవుంది. కాబట్టి కనీస మార్పులకొరకు విడాకులు, వారసత్వపు హక్కులు, బహు భార్యాత్వ నిషేధంరద్దు, వేశ్యావృత్తిద్వారా జీవించేవారికి ఆవృత్తిని రద్దుచేయటంతోపాటు వారి జీవిత విధానానికి యితరవృత్తులు కల్పించేటందుకు ప్రభుత్వబాధ్యత వగైరాల కొరకు ప్రచారంఆందోళనలద్వారా ప్రభుత్వంతోపోరాటం, సమాజంలో పాతుకుపోయిన మూఢభావాలను, ఛాండస ఆచారాలను తొలిగించేందుకు కృషిచేయటంద్వారా భావి కర్తవ్య నిర్వహణలో పయనించిన వారమూతాము. ✓

తప్పు ఒప్పుల పట్టిక

పేజీ	పంక్తి	తప్పు	ఒప్పు
1	1	జాతుల	జాలం
2	1	ఉత్పన్న	ఉత్పన్న
2	7	యీదశలో	ఆదిమదశలోని
3	9	వుందనే	ఉంటుందనే
5	8	ధూరంగా పెట్టుతారు	ధూరంగా పెట్టారు
6	22	సామూహకంగా	సామూహికంగా
6	23	"	"
8	22	కాబట్టి	కాబట్టి
9	5	సామూహకంగా	సామూహికంగా
11	15	పురుషులలో	పురుషులలో
13	20	ప్రేతమ్	ప్రేతమ్
13	4	సమాజానికి	సమాజానికి
13	14	యాదృచ్ఛికంగా	యాదృచ్ఛికంగా
14	7	అధికమించి	అధిగమించి
15	12	సత్య	సత్య
16	22	కాపాడాక్లో	కాపాడుకో
17	22	సద్యోవధూ	సద్యోవధూ
18	18	స్వయంగా	స్వయంగా
19	8	అధికోతలను	అధిక్యతలను
20	20	తయారు	తయారు
20	23	కుటుంబాలలోని	కుటుంబాలలోని
20	24	యుద్ధాలలో	యుద్ధాలలో
21	2	క్రమాలలో	క్రమాలలో
22	6	బలపడయే	బలపడుట
23	2	అతన	అతని
24	3	పురునికి	పురుషునికి
24	15	ఆ అధికారులు	ఆ అధికారాలు
24	21	అవశేషాలకు	అవశేషాలకు
25	6	సంహరించలేక	సహించలేక

పేజీ	పంక్తి	తప్పు	ఋపు
25	6	నుందుని	నుందుని
25	10	రాక్షసుకండని	రాక్షసులు కండని
27	2	రక్షితణగా	రక్షితగా
27	18	యొక్క	యొక్క
28	1	ఆదర్శము	ఆదర్శము
28	10	ప్రపత్తులు	ప్రపత్తులు
28	13	800	300
28	14	కడు	కడు
28	16	కేక	కేగ
28	17	వారదీలగ	వారదీలగ
29	20	అట్టిహరితో	అటిహరితో
30	10	స్పర్షలు	స్పర్షలు
34	3	భాద్య	భార్య
35	13	ఋత్యా	ఋత్వి
37	17	జటలాదను	జటిలుదను
37	20	వుంటినట్లు	వుండినట్లు
37	21	సత్యం	సత్సం
38	3	బకరికి	బకరు
38	8	సత్యావతి	సత్యవతి
41	9	ఓలిదావతి	ఓఘావతి
42	9	తల్లిసరసేయ	తల్లిఆజ్ఞ అణుసరసేయం
42	13	చిరకారి	చిరకారిని
44	8	శ్వేచ్ఛా	శ్వేచ్ఛా
45	18	దౌర్జన్యానికి	దౌర్జన్యానికి
45	18	యంత్రమూ	యంత్రమూ
48	11	అసమయంలో	అసమయంలో
49	8	పురుని	పురుషుని
49	6	ప్రధంగాంగా	ప్రధానంగా
49	11	యంది	యందు
49	14	ఆసంతాం	ఆసంతానం
50	7	పురుషుని	పురుషునికి
50	8	తీసుకోల్పి	తీసుకోవాల్సి

పేజీ	పంక్తి	తప్ప	ఒప్పు
50	12	పురుషుడు	పురుషులకు
52	5	కావసినన్ని	కావలసినన్ని
52	10	వశ్యంఖల	విశ్యంఖల
54	1	పిండిము	పిండము
56	2	పరోక్షా	పరోక్షా
56	19	స్వాలు	స్వాలు
59	14	లకే	ఒకే
59	18	(మహాత్మా	(మహాత్మా
60	5	దీపశిఖర	దీపశిఖ
60	16	నిష్కాను	నిష్కాను
61	19	నిష్పప్తంగా	విస్పప్తంగా
62	4	అంధం	అంధ
62	6-7	వెల్లుడుకొన్ని	వెల్లి దుఃఖాన్ని
63	11	సంగ్ర	సంగ్ర
66	16	విర్యాధులు	విరోధులు
66	17	ఆకర్షించ	ఆకర్షించ
73	20	అవయువ	అవయువ
73	20	నగ్న	నగ్న
73	22	భాగాన్ని	భావాన్ని
74	22	పరి	పరి
76	2	విస్త్రగణ	విస్తరణ
76	13	సామాన	సామాన్య
79	16	మొత్తాన్ని	మొత్తాన్ని
80	15	గడగడ	గడగడ
83	15	అలాచన	అలాచన
85	9	చేస్తే	చేస్తే
86	18	యావన	యావ్యనం
86	19	పూర్ణయా	పూర్ణయవ్య
86	20	యానం	యవ్యనం
90	4	ద్య	ద్ర్య
91	10	వుడు	మిడు
91	18	ఆమెహృద	ఆమెహృద

పేజీ	పంక్తి	తపస్వ	ఓపస్వ
92	3	ప్రేమించే	ప్రేమించే
94	16	అనీ	అనీ
94	16	అని	అని
94	20	యేదృష్టా	యేదృష్ట్యా
96	6	కాదులను	కాదులను
96	12	అత్యాచారాలను	అత్యాచారాలు
97	10	శిక్ష	శిక్షి
96	11	ధనాకర్షణ	ధనాకర్షణ
99	6	వారి	వారు
101	6	వారికే	వారికీ
106	13	నున	న
107	12	ర్వివాహాలకు	ర్వివాహాలకు
108	9	వితంత	వితంతు
108	16	దార్మనికులూ	దార్మనికులూ
109	16	ధ్రువపర	ధ్రువపర
111	3	సౌందర్యా	సౌందర్యా
112	21	లిప్సలూ	లిప్సలూ
113	2	చైతన్యాల	చైతన్యం
113	6	మానవునివు	మానవుని
113	11	సాంప్రదాయం	సాంప్రదాయం
114	21	మనప్రాంతం	మనప్రాంతం
117	24	కల్లుతుంటే	కల్లుతుండే
118	19	అనే	అదే
122	21	పరస్పరం	పరస్పరం
123	13	(సాధ్యం కాని)	(సాధ్యం కాని)
126	12	కుటుంబాలూ	కుటుంబాలూ
127	3	ఒక వేళ	ఒక వేళ
128	8	భాందస	భాందస
133	19	అత్యహత్మ	అత్మ
134	13	అయిష్టి	అయిష్ట
135	21	బాదుగు	బాదుగు
136	15	ప్రజాసామ్య	ప్రజాస్వామ్య

249

న వీ న ప ద్ధ తు ల తో

క తా కా రు ల గు ప ని వా ర ల చే

మీ ఆ చ్చు ప ను లు

ఇంగ్లీషు, తెలుగు భాషలలో
అన్ని రకముల పనులు,
సకాలము లో
అంది వ్వ గ ల ము.

ఫ్రెన్ ఆర్టు హౌస్:

ప్రభాత్ ప్రింటర్సు

మైదుకూరుకోడ్డు, పొద్దుంటూరు.

ప్రతులకు:

జె. ఆర్. రెడ్డి,

చెవ్వారిపల్లె,

పెడిపాళెం, (పోస్టు)

కొండాపురం M. S. M.

Check List

Book Number	NPR01D2443		Date	10/04/23
Front Cover	yes		Back Cover	yes
Blank Pages	C9, 9v, 149			
Missing Pages	NO			
Prepared By	Chalshmi		Cutting By	Chalshmi
Scanned By	Dr. Ramya		Pages	163
Quality Checking	D. Moumita			